

Sveti Jakob: senatorka Blažina obiskala vrtec in šolo

Janez Janša:
Naš cilj je
zmaga na volitvah
in oblikovanje
široke
razvojne
koalicije

Borut Pahor:
Socialni demokrati
želimo biti nosilci
sprememb
za nov
razvojni zagon
Slovenije

SOBOTA, 20. SEPTEMBRA 2008

Št. 224 (19.314) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 771124 666007

Svetel večer za prvih sto let

IGOR DEVETAK

Kljub včerajšnji evforiji se finančnih trgov oklepa kronična kriza. Vodilni borzni indeksi prosto padajo, bančni velikani si ližejo rane, svetovne borze preštevajo »črne dneve«. Sinočni večer za slovenski bančni zavod na Goriškem pa je bil svetel, brez senc.

Stoletnico obstoja in neprestane rasti Zadrugne banke Doberdob in Sovodnje so počastili z akademijo, ki so ji praznični pečat vtisnile polna dvorana članov in pohvalne besede gostov. Stoletnica je za banko mejnik, priložnost za obračune, predvsem pa jamstvo za prihodnost. Zato je njen predsednik Dario Peric svoj nagovor osredotočil na izraza »etika« in »darovanje prihodnosti«. Njegove besede so izzvenele kot neslišana lekcija finančnim in bančnim protagonistom, ki svetovna tržišča potiskajo v obseden lov na ekonomsko uspešnost. Borzni indeksi se vrtoglavo vzpenjajo, zato pa so padci toliko bolj boleči. Njihov povratni sunek pa občuti prav vsak med nami na lastni koži.

S predsednikom Pericem soglašamo, da je stoletnica Zadrugne banke Doberdob in Sovodnje zgodba o uspehu. Skrivnost uspeha pa sta bližina ljudem in vraščenost v teritorij, ki mu banka po načelu pristnega zadrugništva izkazuje pripadnost. Zato se predsednik sinoči ni spuščal v preteklost in obujanje spominov na epopejo prosvetljenih slovenskih mož in žena, ki so polagali in utrjevali banki temelje. Banka tudi danes cveti, ker njeno delovanje navdihujejo etika, solidarnost, vzajemna pomoč, rast po meri človeka in ekonomska uspešnost po meri krajevne skupnosti. Skratka, prevzemanje odgovornosti za razvoj socialnega sistema. In spet smo citirali Daria Perica. Čestitamo!

FINANCE - Pozitivni odzivi na ameriški načrt izrednih ukrepov za premostitev krize

Po »črnih dnevih« borze zajela evforija

Tečaji delnic so se včeraj po vsem svetu krepko zvišali

GORICA - Sto let Zadrugne banke Doberdob in Sovodnje

S pogledom naprej

Polno dvorano nagovoril predsednik Dario Peric, zaslužnim upraviteljem izročili priznanja

GORICA - Pred polno dvorano Kulturnega doma je sinoči potekala multimedijsko in sodobno zasnovana akademija ob stoletnici Zadrugne banke Doberdob in So-

vodnje. To je bil obenem uvod v praznovanja, ki se bodo nocoj nadaljevala s koncertom za mladino v Sovodnjah in se zaključila jutri s članskim praznikom. Navzoče je

nagovoril predsednik upravnega sveta banke Dario Peric, zaslužnim upraviteljem so izročili priznanja, med gosti je izstopala senatorka Tamara Blažina.

NEW YORK - Potem ko je ameriška vlada napovedala oblikovanje celovitega načrta ukrepov, s katerimi naj bi zaustavila najhujšo finančno krizo v zadnjih desetletjih, so se tečaji delnic na vodilnih svetovnih borzah po tednu padcev včeraj pognali v nebo. Posredovanje vlade ZDA na finančnih trgih ni samo gotovo, temveč tudi "ključnega" pomena za umiritev nemirnih potrošnikov in zaustavitev najhujše finančne krize v zadnjih desetletjih, je povedal ameriški predsednik George W. Bush. "Ameriško gospodarstvo je pred izzivi, pred kakršnimi še ni bilo. Nanje odgovarjamo z ukrepi, ki jih doslej ni bilo," je še povedal Bush.

Na 24. strani

Pordenon od včeraj prestolnica knjig

Na 7. strani

Zaradi razpečevanja družina v zaporu

Na 16. strani

Konzorcij Slovik podelil diplome prvi generaciji študentov

Na 17. strani

Šempetrska bolnišnica prišla do lastne magnetne resonance

Na 18. strani

Avstrijske volitve: Vouk prepričan v uspeh

Na 20. strani

DOLINA - Priznanje harmonikarju

Denisu Novatu Odličje prijateljstva

DOLINA - Dolinska županja Fulvia Premolin je med včerajšnjo občinsko sejo podelila najvišje občinsko priznanje, Odličje prijateljstva, domačemu harmonikarju, glasbeniku, skladatelju in pedagogu Denisu Novatu. Občina bo tudi soorganizator jutrišnjega koncerta ob 20-letnici Novatovega glasbenega ustvarjanja v dolinskem športnem centru.

Na seji je Premolinova med drugim sporočila, da je postala dolinska občina koordinator projekta Agende 21, pri katerem bosta sodelovali tudi miljska občina in tržaška pokrajina.

Na 10. strani

TRST - Včeraj nekaj po 18. uri na Obalni cesti

Voznica smrtno povozila mladeniča in se ni ustavila

TRST - Na Obalni cesti pod Križem je prišlo včeraj nekaj po 18. uri sprva do manjše, skoraj nepomembne nesreče. Avto in motor sta se med vožnjo dotaknila, voznika pa sta se ustavila ob cestišču, da bi preverila morebitno škodo. Tedaj je iz smeri Trsta privozila ford fiesta, ki je smrtno povozila 26-letnega kosovskega Albanca Naima Berisho, voznika ustavljenega avtomobila. 71-letna voznica fieste se ni ustavila, s pomočjo očividca pa jo je pred Devinom ustavila prometna policija. Zdravstveno osebje je zamen skušalo pomagati mlademu Naimu, voznico pa so aretirali zaradi obtožb nenamernega umora in opustitve pomoči. Sama trdi, da trčenja ni zaznala.

Na 9. strani

SLOVENIJA TA TEDEN

Izbira usodnosti

VOJKO FLEGAR

Zgodovinske, usodne, prelomne, tektonske ...? Količina »težkih« pridevnikov je pred nedeljskimi parlamentarnimi volitvami v Sloveniji narasčala v obratnem sorazmerju s časom, ki je ostal do njih. Ne glede na izid volitev je mogoče že zdaj reči, da je slovenska družba občutno bolj polarizirana, kakor se je to zdelo še pred letom ali dvema.

»Projekt sproščanja in uravnoteževanja družbe«, ki se ga je lotila konservativna koalicija pred štirimi leti, je resda daleč v ozadje potisnil nekatere zgodovinske razkole (zlasti tista iz druge svetovne vojne, med partizani in domobranci), a jih je nadomestil z nič manj »zagrizenimi« nasprotji med pristaši republikancev (desnosredinskih strank pod hegemonijo SDS premiera Janeza Janše) in liberalcev (trojčkom strank leve sredine okrog SD Boruta Pahorja) ter »obračunavanji za nazaj do leta 1990«. Izbira za kakšnih 40 odstotkov »ideološko« neopredeljenega slovenskega volilnega telesa, torej swinging voters, je bila tako letos znova zožena na izbiro med »manjšim zlom« in abstinenco. O tistem, kar stranke namestavajo narediti, da bi državljani živeli bolje v vseh pogledih, je bilo med kampanjo namreč še najmanj govora.

Predsednik države Danilo Türk je v svoji »predvolilni poslanici« to dilemo dobro skril med vrstice: »Vsake volitve so v svojem bistvu izbira, izbira med različnimi pogledi na sedanjost in različnimi vizijami prihodnosti. Jasnó je, da vsi želimo naprej.

Vprašanje pa je – kam? Na to vprašanje moramo odgovoriti sami, tega odgovora ne more dati nihče namesto nas. (...) V letošnji volilni kampanji smo slišali poglede kandidat in kandidatov, pa tudi precej takega, s čimer ne moremo biti zadovoljni. Seveda pa se kot zrela politična skupnost zavedamo tako možnosti kot tudi omejitve naše politike. Zaupajmo v svojo sposobnost, da izboljšamo tisto, kar je treba izboljšati. Doslej smo uspeli poiskati že mnoge dobre rešitve. Ni dvoma, da smo tega sposobni tudi danes. Pozivam vas, da v času do volitev razmislimo o izbirah, ki jih imamo pred seboj, in da se volitev udeležimo.«

In prav poglavar države bo imel (če bodo izidi v nedeljo vsaj približno takšni, kot so jih napovedale javnomnenjske raziskave) kot tisti, ki odloča o podelitvi mandata za sestavo vlade, pomembno vlogo, nemara celo odločilno. Predsednika pri njegovi izbiri ne veže nikakršna napisana določba, po nenapisanem pravilu oziroma »dobrih običajih« pa se od njega pričakuje, da bo mandat najprej zaupal predsedniku stranke, ki je na volitvah dobila največ glasov. Toda iz predsednikovega urada so v zadnjih tednih malce dvoumno večkrat sporočili, da bo Türk upošteval predvsem možnosti izbranega mandatarja, da zares sestavi vladno koalicijo. Nekateri analitiki so to spričo dejstva, da so stranke leve sredine skupaj močnejše od republikanskih, posamič pa bolje kaže SDS kot SD, razumeli kot predsednikovo

napoved, da bo nenapisano pravilo »prekršil«.

Z drugimi besedami, napetosti iz kampanje po nedelji še ne bo konec (razen v malo verjetnem primeru prepričljive zmage ene ali druge opcije), saj stranke že pripravljajo težka besedna orožja za interpretacije volilnih izidov ter koalicijska »otipavanja« in pogajanja. In čeprav predvolilne retorike nikoli ne kaže jemati za suho zlato, se po vsem izrečenem vendarle zdi zelo malo verjetno, da bi Slovenija po volitvah lahko dobila veliko koalicijo in sploh kakšno »čezsredinsko« vlado. Levosredinske SD, LDS in Zares so sodelovanje z SDS vse po vrsti odločno izključile, češ da so razlike v pogledih in praksi upravljanja države tolikšne, da takšno sodelovanje državi in državljanom ne bi prineslo nič dobrega.

Z drugimi besedami, koliko usodne, prelomne, zgodovinske ..., bodo nedeljske volitve, bo jasno šele nekaj tednov ali celo mesecev kasneje. Najprej po tem, koliko časa bodo stranke potrebovale, da se dogovorijo o sestavi koalicije, potem pa po tem, kako hitro in preudarno se bodo lotile dela, ki ga spričo temnih oblakov na globalnem gospodarskem obzorju ne bo niti malo niti ne bo preprosto. Verjetnost, da koalicije sploh ne bi bilo mogoče sestaviti (in bi bile potrebne nove volitve) resda ni velika, ni pa je mogoče izključiti. Bistveno večja pa je možnost, da bo Slovenija dobila vlado le zato, »ker jo pač mora imeti«. Če kaj, potem bi bilo usodno to.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Otrok z značilnim razvojem

Aktualna tema slovenskega Vala 202 je bila ta teden posvečena 1. slovenskemu strokovnemu posvetu o problematiki oseb z dawnovim sindromom. V oddaji je nastopila specialna pedagoginja dr. Branka Jurišič, večkratna sodelavka Sklada.

Letno se rodi v Sloveniji povprečno 15 otrok z genetsko napako, ki povzroča zaostajanje v duševnem razvoju, včasih pa še zdravstvene težave (srce, dihalna itd.) - z dawnovim sindromom. Ta problematika slovenski javnosti ni dovolj poznana, delno tudi zato, ker so taki otroci odrinjeni iz šolskega sistema, ustanove pa, ki so njim namenjene, ne spadajo v večinski šolski sistem. Otroci so sicer vključeni v domačem kraju v vrte, opremljene z razvojnimi oddelki, ob všolanju pa se poti značilnih otrok ločujejo od ostalih.

Izkušnje ob novici, da ima ne-rojeno bitje dawnov sindrom, so različne. Predvajanja izjave matere, katere 5. otrok je »dawn« in je za to njegovo značilnost izvedela le malo časa pred porodom, nam pove, da je otroka hoteno donosila. Sprejela pa ga je osem mesecev po tem, ko je izvedela, kako je z njim. Ni bilo lahko izreči, da ima dawnov sindrom. Ljudje so radovedni, ob pogledu na drugačnost pa preseanečeno in šokirano obmolknejo. Nič ne sprašujejo. Ko jim poveš, kaj in kako, pa radi, olajšano in srečno prislunhejo razlagi. Ta mati pripisuje predhodke strahu drugih staršev, da so drugačni bolj grobi, nepredvidljivi, ali podzavestnemu občutku, da bi se nekaj takega lahko zgodilo tudi njim. Obrnejo se stran: če ne vidim, to ni moj problem, o tem ne razmišljam.

Druga mati je izvedela za svojega dawnovega otroka še »pravočasno«, ko je bil splav še mogoč. Odločila se je, da se bo otrok rodil: »Ni važno, kakšen je, moj je, pa konec!«. Strah, da bi otrok imel srčno napako, kakor deklica iz sosesčine, je bil odveč. Danes po več kot treh letih se še dogaja, da ga nekateri debelo pogledajo. Otrok takoj začuti, če ga sprejemajo ali ne. Vzgaja ga enako kakor ostale prej. Shodil je nekoliko kasneje, toda veselje, ko mu nekaj uspe, je neizmerno. Kdor pričakuje preveč od svojih otrok, se težko sprijazni z mislijo, da njegov otrok ne bo nikoli vrhunski športnik ali velik strokovnjak. Otroci pa, kakršni so, so naši. Ne skrbi je, kako bo s sinom, ko je ne bo, ker so taki otroci srečni in nezahtevni. Staršem v dilemi svetuje, naj ne premišlujejo preveč in naj se otrok, če nima zdravstvenih težav, rodi. Taki otroci so pravo srce v družini.

Na splošno so staršem dane predvsem negativne informacije, nasvet dr. Jurišičeve pa je, naj poiščejo stik z drugimi starši, da bi slišali tudi pozitivne izkušnje drugih. Ta podpora je pri odločitvi za nadaljevanje nosečnosti ključna, dokončna pa je svobodna odločitev vsakega posameznika. Ob rojstvu se starši najprej soočajo z izgubo otroka, ki so ga pričakovali. To morajo najprej preboleti. Več časa imajo in laže to storijo, če resnico izvedo še pred rojstvom. Odziv okolice pride kasneje. Dr. Jurišičeva svetuje bližnjim, naj vendarle tudi ob takem neznačilnem rojstvu staršem čestitajo. Tudi oni so namreč postali starši. Vprašanje, kako reagirati, pa se nekaterim zastavlja še kasneje. Po šestem mesecu so razlike v razvoju čedalje bolj vidne. Starši drugačnih otrok najbolj potrebujejo občutek sprejemanja: zgodilo se je nepredvideno, vendar je tudi to del življenja in lahko je celo izjemno lepo. Velik premik nastane v šoli: staršev drugačnega otroka si ljudje ne upajo vprašati, kako je z njim, kako mu gre ipd.

Potreba po zgodnjih terapijah mnogim staršem posebnih otrok

povzroča velike pritiske. Čutijo se odgovorne za napredovanje svojega otroka. V funkciji terapije pozabijo na igranje in prosti čas; vsako možnost izkoriščajo le za morebitno izboljšanje stanja. Podobno učinkujejo nasveti, naj otrok čim večkrat obišče fizioterapevta, logopeda, itd. To pritiska na običajni družinski ritem. Potrebno je ravnovesje, s svojim otrokom doživljati bližino, brez pritiska o nenehni nujnosti učenja.

Proces sprejetja ni enkratna odločitev. Življenjske okoliščine ponovijo zgodbo. Sprejemanje je prilagajanje novim oviram in okoliščinam. Stresen je vstop v šolo, rojstni dan, 18. rojstni dan, šoferški izpit drugih, poroka drugih, rojstvo otroka drugih... Ves čas se morajo starši na novo prilagajati dejstvu o drugačnosti svojega otroka in to sprejemati ter pridobiti tudi pozitivna čustva.

Poudarjanja pozitivnega se šele učimo, meni dr. Jurišičeva, ki se je morala v 23 letih dela z otroki z motnjo v duševnem razvoju tudi sama tega naučiti. Zagotovilo širše družbe o sprejetosti kaže na neko družbeno skrb. Ta je še izredno pomanjkljiva, ker so zahtevne velike: zgodnja intervencija tudi v manjših krajih, nastanek centrov za občasno varstvo (nekateri starši tudi po deset let ne gredo na dopust), vključevanje v šolo v domačem kraju ipd. Širše družbeno sodelovanje take premike olajša.

Drugačni otroci so danes v običajnih vrtcih, kjer je oddelek s specialnim pedagogom in majhno skupino otrok. V šoli pa takega otroka ne moremo vključiti v redni učni proces in pričakovati, da bo doseganje enakih ciljev z ostalimi. Potrebne lažji program, tudi če bi se zanj odprla redna šola. Programe z več pomoči in manj zahtevnimi cilji izvajajo trenutno samo specializirane ustanove. Ob govoru o negativnem odzivu staršev na vstopanje med »zdrave« otroke, je dr. Jurišičeva najprej poudarila prizadevanje, da bi ne govorili o zdravih in drugih otrocih, saj so lahko tudi otroci z motnjo v razvoju zdravi. Sama se pri vključevanju otrok v vrte - s strokovnim vodstvom in za otroke, ki so tega zmožni - ni srečala s težavami. Učijo se prilagajanja, strpnosti in potrpežljivosti, kar koristi obojestransko.

Kako po šolanju? Mati petih otrok razmišlja: »Nihče o tem ne govori. Zakonodajna pravi, da je sposobnost samostojnega živeti vsak otrok, ki je opravil osnovno ali osnovno šolo s prilagojenim programom.« Prihodnost jo skrbi, kajti večina otrok z motnjami ne bo sposobna samostojnega življenja. Dr. Jurišič pa nasprotno meni, da ne bo hudega: po šolanju poseben program vzgoje in izobraževanja, odobren do 21. leta starosti, omogoča še učenje za življenje. Večina gre nato v delavnice pod posebnimi pogoji ali v varstveno delovne centre. Tiste, ki so sposobni več, pa si prizadevajo vključiti v drugačne delovne oblike. Možnosti za alternativne delovne poti so šele na začetku in so za sedaj črno bele. Otroci, ki konča šolo s prilagojenim programom, se vključijo v življenje kot katerikoli drugi prebivalec Slovenije, kdor pa konča poseben program, je tako rekoč invalid in se ne more zaposliti v običajnem delovnem razmerju.

Intervjuvani materi sta si bili edini: taki otroci prinašajo v družino veliko lepega, pomirijo nore potrošniške ritme, s svojo navzočnostjo povezujejo družinske člane... Ali si vzamemo dovolj časa za poslušanje takih besed? Dr. Jurišičeva meni, da trenutno še premalo.

(Poslušaj posnetek na www.radioslo.si) (jec)

FINANCE - Po zadnjih potresih na finančnih trgih

Zgodba se prav gotovo ne bo končala tako hitro

Potresi na finančnih svetovnih tržiščih z epicentrom v New Yorku spominjajo na kontrolirane eksplozije, za katerimi stoji ameriška narodna banka FED v dogovoru z najvplivnejšimi svetovnimi narodnimi bankami. Po prvi fazi, ko je bilo treba rešiti najbolj izpostavljene banke na področju rizičnih hipotekarnih posojil, kot je bila Bear Stearns in seveda nabolj izpostavljenih finančnih institucij Fannie in Freddie, je za garancije poskrbelo samo ameriško finančno ministrstvo. Takšen pristop je precej pomiril svetovne finančne trge, ki so računali, da bodo ameriške finančne oblasti še naprej prevzemale na svoja pleča te zave posameznih finančnih operaterjev, ki bodo zabredli v težave. Šlo je bolj za pobožno željo, ker je bilo vsem jasno, da se takšne vrste reševanj ne morejo ponavljati. Tudi tako močne ameriške finančne oblasti ne razpolagajo z neomejenimi sredstvi in drugič obstajajo tudi meje, ko ni več mogoče reševati tiste, ki ne presegli vse razumljive meje špekulacij.

Konec prejšnjega tedna so tako zavrnille prošnje najbolj agresivne ameriške investicijske banke Lehman Brothers. Istočasno je britanska narodna banka odsvetovala Barclays banki, da bi ona prevzela to nalogo. V ponedeljek zjutraj vodstvu najbolj priznanih investicijskih bank Lehman Brothers ni preostalo drugega, kot da zaprosi sodišče za protekcijo pred stečajem, ki jo predvideva ameriška zakonodaja v znanem 11. členu. Pri po dimenzijah tretji svetovni investicijski banki Merrill Lynch, ki se je prav tako znašla v težavah, pa so jo v nedeljo pospremili do spojitve z Bank of America.

Svetovne borze so seveda reagirale dramatično, ker je postalo vsem jasno, da bo tokrat treba polagati račune. Lehman Brothers je

zadolžena za 613 milijard dolarjev, kar pomeni, da so posredno ali neposredno soudeleženi vsi svetovni finančni subjekti. Med drugim velja omeniti, da je bila omenjena banka zelo aktivna v Italiji, kjer je izvedla številne operacije tudi z italijanskim finančnim ministrstvom.

Temu je sledila druga faza, ki je dosegla višek v torek. Na udaru so se znašle zavarovalnice, ki so garantirale obveznice propadle banke. Gre za derivate imenovane credit-default swaps (CDSs), z nakupom katerih je mogoče zavarovati posamezne obveznice pred stečajem. Velik del omenjenih kritij je izdala največja zavarovalnica na svetu American International Group (AIG), ki ni bila več v stanju, da poravna svoje obveznosti. Ko je to postalo jasno, da brez izredne pomoči tudi AIG ne bo preživela, je operaterjem na borzi zastal dih; bili smo na skrajnem robu propada finančnega sistema.

Ponovno je reagirala Federal Reserve, ki je dala razumeti, da bo priskočila na pomoč. Svetovna drama, ki ji ni primere v svetovni finančni zgodovini, se je sicer nadaljevala v torek ponoči, ko je FED tudi dejansko zagotovila zavarovalnici potrebnih 85 milijard dolarjev kredita po zelo težkih pogojih, in sicer kar 8,5 odstotka nad ceno denarja – libor in je vzela v garancijo delnice. S tem so oblasti ponovno dokazale, da ne bodo več podpirale špekulativov.

V čem je bistvo vseh teh špekulacij, s katerimi se trenutno spopadajo finančna tržišča? Enostavno povedano gre za razmerje med premoženjem banke ter posojili in obveznostmi, ki si jih banka ali druga finančna institucija prevzema. To razmerje naj bi pri bankah znašalo 8 odstotkov ali drugače rečeno, naj bi banke za vsak evro lastnega pre-

moženja posodile do 12 evrov. V primeru ameriških investicijskih bank pa se je dogajalo, da so si za vsak evro prevzele posredne in neposredne obveznosti tudi do 60 evrov. Ko vse poteka brez zastojev, je seveda zaslužek glede na lastna sredstva proporcionalno ogromno večji. Ko pa kje zaškripa, kot se je zgodilo z ameriški hipotekarnimi posojili, in je treba črpati premoženje, da se odpiše zgube, banke niso več v stanju pokrivati nastale luknje. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da ne gre samo za gole špekulacije ampak za servisiranje svetovnega gospodarstva, ki je tudi s pomočjo teh instrumentov bilo deležno poceni denarja, kar nam je zagotovilo vrsto let pospešene svetovne gospodarske rasti in blagostanja.

Kako se bo finančna drama razvijala v naslednjih dneh, je nemogoče napovedati, ker so svetovni finančni operaterji celoten riziko s pomočjo raznih instrumentov razdrobili na zelo majhne koščke in jih posejali po vsem svetu. Vprašanje je tudi, kakšno vrednost bodo ohranili ti posamezni instrumenti. Ze sedaj je sicer jasno, da svetovne narodne banke, z ameriško na čelu, držijo razmere pod kontrolo. Brez odlašanja odgovarjajo na vse izzive in brez obotavljanja servisirajo banke, ki se znajdejo v trenutnih težavah z likvidnostjo, kar pomeni, da stalno skrbijo, da je denarno tržišče primerno založeno.

Zgodba se prav gotovo ne bo končala tako hitro. Ni mogoče pričakovati, da ti finančni potresi ne bodo vplivali tudi na realno gospodarstvo. Ker lahko že sedaj predvidevamo, da bo sprejemanje rizika dražje, kar pomeni, da se bodo na splošno podražili krediti, s čimer bodo v prvi vrsti prizadeta najbolj zadolžena podjetja.

Karlo Devetak

SDGZ - Pozitiven obračun udeležbe na sejmu

Aktivna prisotnost naših gospodarstvenikov na MOS

Potrjena mednarodna povezovalna vloga v sodelovanju z Deželno komisijo FJK za obrt CRA in JAPTI

CELJE - Na mednarodnem obrtnem sejmu (MOS), ki se je v sredo zaključil v Celju, je bilo tudi letos prisotno Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki je imelo svoj razstaveni prostor v poslovni avneniji Obrtno podjetniške zbornice Slovenije. Združenje je tudi letos sodelovalo na institucionalni ravni kot tudi z razstavljanjem eksponatov svojih članov. Vse to je bilo izvedeno s pomočjo sredstev deželne komisije za obrt (CRA) Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine.

V preglednem razstavnem prostoru so bili na ogled na primer eksponati umetniške obrti Marca Milcovicha P'ca, ki žlahtno in moderno povezuje les s kamnom, značilne skulpture Paola Hrovatina, stilizirani okrašeni izdelki keramičarke Gabrijele Osbich ter lesni unikati in skrinja umetnice Bogomile Doljak oz. Lesnine Bor. Svoje izdelke in gradivo sta imela tudi podjetje precizne mehanike PML in čokoladnica Ota iz Obrtne cone Dolina, poleg teh pa še samo Združenje ter storitveni podjetji Servis in Euroservis.

Naše združenje gospodarstvenikov se je letos odločilo za skupni nastop s Slovensko gospodarsko zvezo iz Celovca, s katero se je v zadnjem letu sodelovanje in iskanje sinergij močno povečalo. Gospodarski organizaciji slovenske narodne skupnosti v FJK in v Avstriji namreč želita ovrednotiti svojo vlogo povezovalnih elementov med gospodarsko stvarnostjo v Sloveniji ter Italijo in Avstrijo. Gre za naravno vlogo teh organizacij, ki je bila tudi formalno priznana s strani JAPTI-ja, Slovenske javne agencije za podjetništvo in tuje investicije, ki je prav SDGZ-ju in SGZ letos dodelila sredstva kot Slovenskima poslovnima kluboma v tuji-

Od leve predsednik nadzornega odbora SDGZ Marino Pečenik, novi italijanski ambasador v Sloveniji Alessandro Pietromarchi, direktor SDGZ Andrej Šik in direktor ljubljanskega urada ICE Florindo Blandolino

ni za organizacijo poslovnih pobud v funkciji sodelovanja med slovenskimi, italijanskimi in avstrijskimi podjetji.

Obrtno podjetniški zbornici Slovenije in Japti-ju pa je pomagalo pri or-

ganizaciji poslovnih srečanj podjetij iz Slovenije, Italije, Avstrije, Nemčije ter držav bivše Jugoslavije.

Mednarodni obrtni sejem v Celju je bil za SDGZ tudi izjemna prilika

za srečanja s tradicionalnimi in novimi partnerji. Združenje pa je, kot že vrsto let, v sodelovanju z ostalimi tržaškimi obrtnimi organizacijami, priredilo obisk MOS-a za tržaške obrtnike.

COLDIRETTI Po enem letu še vedno brez prispevkov

DIMITRIJ
ŽBOGAR

KROMA

VIDEM - V Furlaniji-Juljski krajini je prošnja za izkoriščanje sredstev, ki so namenjena kmetovalcem manj razvitih oziroma manj ugodnih območij, v letu 2007 vložila nič manj kot 1100 kmetijskih podjetij. Predsednik zveze neposrednih obdelovalcev Coldiretti za Furlanijo-Juljsko krajino Dimitrij Žbogar je pojasnil, da odgovora na vloženo prošnjo še ni prejel nihče. V tekočem letu je medtem enako prošnjo vložilo že 1200 podjetij, navedeni podatki pa zadevajo zgolj prošnje, ki jih je zabeležila deželna zveza Coldiretti.

Dimitrij Žbogar pravi, da tovrstne prispevke predvidevajo evropski predpisi, prejemniki pa morajo biti kmetovalci, ki delajo na goratih in drugih manj ugodnih območjih. Cilj je pomagati kmetovalcem, da kljub konkretnim težavam izpolnijo svoje obveze. »Ni mogoče, da eno leto po vložitvi prošnje podjetja še niso prejela pomoči, pa tudi odgovora ne,« meni predsednik Coldiretti.

POPUST

40%

TO JE SLADKI PRIHTRANEK!

Do 1. oktobra 2008

5,98
OD 9,98; POPUST 40%
Kotteti odraslega goveda brez kosti, za kg

12,54
OD 20,90; POPUST 40%
Kuhan prsut FIORUCCI cena za kg

0,51
OD 0,85; POPUST 40%
Testenine AMATO več vrst, 500 g 1,02 €/kg

3,89
OD 6,49; POPUST 40%
Toaletni papir Seta FOX 18 rolic

0,23
OD 0,39; POPUST 40%
Naravna mineralna voda LILIA 1,5 l

4,01
OD 6,68; POPUST 40%
Kava Intermesso SEGAFREDO 4 kosi x 250 g

1,97
OD 3,28; POPUST 40%
Hrana za mačke MIGLIOR GATTO več okusov 2.000 g 0,99 €/kg

RABOJEZ (TS) - S. P. di Farnei 40/b
TRST (TS) - Ulica Valmaura 4
GORICA (GO) - Ulica Terza Armata

Pri nas si v družinskem krogu.

VOLITVE - Predsednik vlade in SDS Janez Janša

»Naš cilj je zmaga in oblikovanje široke razvojne koalicije«

Janez Janša, je predsednik vlade in predsednik Slovenske demokratske stranke. Na volitvah pričakuje, da bodo volivci njegovo stranko podprli bolj kot katero koli drugo, predvsem zaradi rezultatov, ki jih je v zadnjem mandatu dosegla koalicija pod njegovim vodstvom.

Gospod predsednik, kakšna je vaša ocena minulega mandata slovenske vlade, kaj vam je uspelo (in kaj vam ni) uresničiti od zastavljenih ciljev?

V tem mandatu je Slovenija napredovala na vseh ravneh. Močno smo izboljšali gospodarsko klimo in gospodarsko situacijo in ustvarili presežek v proračunu. Slovenija se po kupni moči približuje povprečju v Evropski uniji, gospodarski uspehi so povzročili naraščanje zaposlenosti, odprlo se je 35.000 novih delovnih mest. Brezposelnost je za 25 % nižja kot leta 2004, plače so bile leta 2007 20 % višje kot leta 2004, z davčnimi reformami smo omogočili razbremenitev gospodarstva in boljše pogoje za investiranje. Ukinili smo tudi davek na izplačane plače. Popravili smo krivico, storjeno upokojencem in ponovno uvedli usklajevanje pokojnin s plačami. Država stane manj in je bolj prijazna do ljudi, saj so odpravljene številne administrativne ovire, ki so državljanom in podjetjem vlekle denar neposredno iz žepa. Zmanjšali so se sodni zaostanki, znižale so se notarske tarife, odpravili smo avtomobilске nalepke in uvedli vinjete. Družinam z več otroki smo omogočili višje davčne olajšave. Zagotovili smo brezplačni vrtec za drugega in vsakega naslednjega otroka. Šolski skladi so razbremenili starše nakupa učbenikov, dijaki so s tem šolskim letom dobili v šolah brezplačni obrok, povečala so se vlaganja v razvoj in raziskave, sprejeti so bili številni ukrepi, ki družinam lajšajo starševstvo, socialno varstvo je med najbolje urejenimi v Evropi, ustanovili smo tudi poseben proračunski sklad za odpravo posledic naravnih nesreč. Učinki marsikaterega ukrepa pa se bodo šele pokazali.

Žal pa nismo uspeli z regionalizacijo Slovenije. Decentralizacija države je ostala na pol poti, spopad pravne države z organiziranim gospodarskim kriminalom je dal šele prve rezultate. Pri poskusu, da bi že v tem mandatu uspeli poleg notarskih znižati tudi odvetniške tarife sta nas zaustavila Državni svet z vetom in opozicija. Na številnih področjih smo postavili trdne temelje, ki pa jih je zdaj potrebno nadgraditi z aktivnostmi, ki bodo dale dobre rezultate v prihodnosti. Želel bi si tudi bolj konstruktivno sodelovanje opozicije v partnerstvu za razvoj in pa boljše medijsko ravnanje. To bo Slovenija v prihodnje morala izboljšati.

Pričakujete, da bodo volivci tudi tokrat zaupali vaši stranki? Zakaj vaši in ne kateri drugi?

Vsekakor zaradi dobrih rezultatov, ki sem jih ravnokar naštel, pa tudi zaradi dobre ekipe, s katero Slovenska demokratska stranka nastopa na volitvah. Že v preteklem mandatu smo dokazali, da smo verodostojna stranka, ki izpolni svoje obljube. Poleg tega smo si pridobili še dodatne izkušnje z vodenjem Evropske unije in tudi v tem smislu smo bolj konkurenčni od ekip konkurenčnih strank.

Bili ste na čelu koalicije, ki je opredeljena kot »desna«. Se strinjate s to opredelitvijo in, ali vidite v prihodnosti možnost tudi drugačnih koalicij, denimo t.i. »velike« koalicije s socialnimi demokrati?

Ta koalicija je bila bolj sredinska kot desnosredinska. Glede koalicije je cilj Slovenske demokratske stranke podoben kot pred štirimi leti. Oblikovati široko razvojno koalicijo. O tej koaliciji se bomo pogovarjali z vsemi strankami, ki bodo prišle v parlament. Tako kot smo to storili leta 2004.

Slovenija se ob visoki stopnji gospodarske rasti srečuje tudi s socialnimi stiskami mnogih državljanov. Kaj je vlada naredila za reševanje teh problemov in kakšen je v tem pogledu vaš program za prihodnost?

V Sloveniji bomo na področju dela, družine, socialnih zadev in invalidov nadaljevali s pozitivnim pristopom, ki smo ga uveljavili že v tem mandatu. Spoštovali bomo socialni dialog in ustvarjali pogoje za takšno usklajevanje interesov med delom in kapitalom, da bosta v ospredju vedno človek in blaginja za vse. Še naprej bodo v ospredju ukrepi, ki pomembno prispevajo k zmanjševanju in odpravljanju brezposelnosti ter dvigovanju motivacije brezposelnih za iskanje zaposlitve. Na družinskem področju je treba poenotiti sistem finančne podpore družini in ga narediti preglednega. Uveljavili bomo tudi izboljšave na področju skrbi za mlade družine, predvsem pri vprašanih prve zaposlitve in prvega reševanja stanovanjskega problema ter varstva otrok. Posebno pozornost bomo še naprej namenjali invalidom in starostnikom. Zaradi staranja prebivalstva in večanja deleža starejših, ki imajo posebne potrebe, je potrebno zagotoviti medgeneracijsko solidarnost, dostopnost in izenačenost

pravic do dolgotrajne nege vsem, ki jo potrebujejo. Odločno in na vseh področjih se bomo borili proti vsem oblikam socialnega izključevanja starejših in invalidov. Seveda pa bomo še naprej zagotavljali tudi pravičen sistem usklajevanja pokojnin.

Nas kot Slovence v Italiji še posebej zanima odnos med matico in zamejstvom. Kako gledate na to vprašanje, se vam zdi, da je delo slovenske države v tem pogledu zadovoljivo?

Odnos med maticino Slovenijo in zamejstvom se je z vstopom v Schengen gotovo spremenil, po mojem prepričanju na boljše. V bistvu se je uresničila davna želja Slovencev, da - z začasno izjemo tistih na Hrvaškem - živijo v istem sistemu. V bistvu se je povečalo slovensko intelektualno, gospodarsko, celo politično zaledje. Več je kroženja, sodelovanja...

Padeč meja je bil epohalno dejanje. In vendar je vtis, da se Slovenija za svoja obmejna območja ne zanima dovolj in vanje ne vlaga, kot bi morala. Kako odgovarjate na očitke o »ljubljenem egocentrizmu«, ki nima posluha za periferne dele države?

Slovenska vlada je v mandatu, ki se izteka, dvakrat obiskala vse regije. Z gotovostjo lahko rečem, da bolje poznamo njihove probleme kot katerakoli vlada doslej. Obmejna območja niso periferija, ampak cvetoči kraji, kar gotovo velja za Obalo, predvsem za Koper. V Ljubljani je seveda center države in kot tak privlači ljudi od vsehovod. Naša večletna, žal neuspešna, prizadevanja za ustanovitev pokrajin izvirajo prav iz prepričanja, da je treba nadaljevati s politiko decentralizacije. Pokrajine so pravi odgovor na to.

Pri odnosih s sosedi nas seveda najbolj zanimajo odnosi z Italijo, kamor sodi tudi manjšinsko vprašanje.

Naši rojaki iz Italije nam pravijo, da imajo korist od uspešnosti Slovenije in od dobrih meddržavnih odnosov. Ti so zdaj že tradicionalno dobri. Slovenci v Italiji so dobili zaščitni zakon, probleme rešujemo skupaj. Nekaj dela bo še.

Občasno se v odnosih z Italijo odpre tudi vprašanje zgodovine, medvojnne in povojne. Vidite možnost, da pride do nekega pravega dejanja, kot se je pravkar zgodilo z Libijo, kjer se je predsednik italijanske vlade vendarle opravičil Libijcem za kolonialno preteklost?

Glavno pravno dejanje se je že zgodilo, ko sta se Italija in Slovenija znašli v Evropski uniji. Seveda bi bilo prav, ko bi italijanska stran tudi eksplicitno obžalovala okupacijo slovenske zemlje in vojne grozote. Obe strani lahko najdejo oporo v znanem poročilu zgodovinarjev, ki smo ga izdali pri nas.

Kakšna je vaša ocena zamisli o evroregiji, pri kateri vztraja zlasti deželna FJK, a glede katere ima Slovenija še vedno pomisleke?

Nimamo pomislekov glede evroregije, vendar si jo predstavljamo za spoznanje drugače kot v deželi FJK. V vsakem primeru bi morala biti v njej vsa Slovenija, v kateri bi moralo biti tudi središče.

Glede na velik odmev v volilni kampanji ni mogoče mimo afere s finskiimi oklepniki Patria, ki pretresa slovensko javnost. Kako ocenjujete to afero, bo imela posledice na volitve?

Kljub temu, da je vse skupaj že videno, v različnih verzijah v preteklosti, je obsodba vlade s strani omenjene televizije pomenila precedens tako v mednarodnih odnosih, kakor tudi na slovenski politični sceni. Za to zgodbo stojijo tisti, ki so želeli s podobnimi spletkami že v preteklosti na vsak način onemogočiti demokratično alternativo silam, ki so neposredno vladale v Sloveniji skoraj petdeset, posredno pa še dvanajst let. Tako hude obtožbe, ki so popolnoma neosnovane, lahko vplivajo na rezultate na letošnjih volitvah.

D. U.

PRED VOLITVAMI - Predsednik SD Borut Pahor

»Želimo biti nosilci sprememb, ki so nujne za nov razvojni zagon«

Predsednik Socialnih demokratov Borut Pahor je s svojo stranko glavni konkurent Janševi Demokratski stranki. Poudarja, da Slovenija potrebuje spremembe in v primeru zmage napoveduje oblikovanje programske homogene vlade.

Gospod Pahor, vaša stranka Socialnih demokratov skupaj s še drugima dvema levosredinskima strankama LDS in Zares predstavlja alternativo sedanji vladni koaliciji in še posebej Slovenski demokratski stranki Janeza Janše. Kako ocenjujete delo sedanje vladne koalicije in kaj socialni demokrati ponujate Sloveniji? Zakaj naj bi volivci izbrali vas in ne na primer Janševe SDS?

Slovenija potrebuje spremembe. Dela vlade v minulem mandatu sicer ne ocenjujemo črno – belo. Na tistih področjih, kjer je bila vlada uspešna, bomo gradili naprej. Je pa precej takih področij, kjer je bila politika napačna ali pa so bila ta področja povsem zanemarjena.

Temeljna razlika med našima strankama je sicer v vzorcu političnega delovanja, v načinu pristopa k politiki. Gre za razliko med politiko konflikta in politiko konsenza. Socialni demokrati gradimo svojo politiko na odprtem dialogu in iskanju najširšega soglasja. Poleg tega pa je med strankama tudi precej konceptualnih razlik na posameznih področjih, denimo na področju zdravstva in šolstva.

Socialni demokrati želimo biti nosilci sprememb, ki so nujne za nov razvojni zagon, predvsem zato, da tem spremembam vtisnemo naš vrednotni pečat. V časih večje gospodarske negotovosti bo še toliko bolj pomembno paziti na to, da prizadevanja za večjo konkurenčnost Slovenije ne bi ogrozili socialne stabilnosti. To je temeljni izziv prihodnjega mandata in Socialni demokrati smo pripravljeni prevzeti odgovornost za upravljanje teh sprememb.

Vaša stranka je dolgo prepričljivo vodila v vseh raziskavah javnega mnenja. Nato pa je prišlo do sprememb in Slovenska demokratska stranka premierja Janeza Janše je zdaj celo v prednosti. Zakaj je prišlo do sprememb v razpoloženju javnega mnenja? Je morda vzrok tudi v tem, da ste že zelo zgodaj napovedali kandidaturu za premierja?

Ne bi rekel. Podobna gibanja smo lahko spremljali v nekaterih drugih evropskih državah.

Zelo pomembna razlika je v pogojih uspeha naših dveh strank. Medtem ko je na desni sredini SDS praktično ostala edina velika stranka in je svoj hegemonski položaj zgradila na račun ostalih strank iz tega spektra, imamo Socialni demokrati v našem delu političnega prostora močne tekmece in partnerje. To po eni strani postavlja precej težjo nalogo, ko gre za vprašanje relativne zmage, ki je seveda prvenstvena naloga. Po drugi strani pa nam bo to po zmagi olajšalo oblikovanje programske homogene vlade.

Nekateri trdijo, da ste v odnosu do SDS premehak in da bi morali na napade odgovoriti bolj odločno. Kaj menite o tem?

No, jaz sem prepričan, da je politiko konsenza mogoče graditi le z dejanji, le s konsistentno prakso. Mislim, da ni mogoče z ostro, radikalno kritiko premagati nasprotnika in nato voditi politiko konsenza.

Tako kot zmagaš, tako tudi vladaš. Zato Socialni demokrati vztrajamo pri zmerni politiki, vztrajamo pri tem, da smo tudi do političnih tekmecev spoštljivi in korektni. Vem pa, da je za naše podpornike to včasih težko, ker jih razburja politika konflikta, s katero tekmujejo.

Veliko prahu so dvignile razprave o tako imenovanih tajkunih. Kako vi gledate na to vprašanje?

Socialni demokrati smo med prednostne naloge našega vladnega programa postavili dvig učinkovitosti preprečevanja, odkrivanja in pregona kriminala. Organe pregona bomo okrepili tako strokovno in tehnično kot tudi finančno, saj gre za eno pomembnih težav naše družbe.

Nikakor pa se ne bom ne jaz, ne stranka mešala v konkretne primere. To ni naloga politika, to je naloga organov pregona. Škodljiva je že vsaka izjava, ki jo lahko organi pregona razumejo kot pritisk. Naloga politike je, da zagotovi pogoje za učinkovito delovanje ustreznih organov. Če se pri izvajanju zakonodaje pokažejo težave, pa ima politika

dolžnost, da jo popravi. In pri tem se vloga politike konča.

Zadnje dni volilne kampanje je povsem zasenčila afera v zvezi z nakupom oklepnikov Patria. Zakaj je afera izbruhnila prav zdaj? Komu bo koristila?

Socialni demokrati smo celotno kampanjo predstavljali naše programske vsebine. Te afere si nismo ne želeli, ne je nismo režirali. Tega primera ne komentiram, ker je to vprašanje za organe pregona in ne za politiko.

Kakšne volilne koalicije so po vašem mnenju možne po volitvah? Ve se, da obstaja nenapisan dogovor o koaliciji Socialnih demokratov, LDS in stranke Zares. Kašni so vaši odnosi z omenjenima strankama? Nameravate k pogovorom o koaliciji povabiti še katero drugo stranko, če boste dobili mandat za sestavo vlade?

Socialni demokrati smo že pred letom in pol postavili dva kriterija za oblikovanje koalicije: programska homogenost in kompetentna kadrovska ponudba. To je za nas bistveno.

V zadnjem letu smo ugotovili, da je razkorak med sedanjo politiko in med politiko konsenza, ki jo želimo uveljaviti Socialni demokrati, tako velik, da sodelovanje največjih dveh strank po volitvah ne bi moglo zagotoviti pozitivne sinergije.

Skozi pogovore in skozi občasno programsko sodelovanje s strankama Zares in LDS pa smo ugotovili visoko stopnjo programske usklajenosti, ki zagotavlja močno programsko koalicijo. Kar se tiče ostalih koalicijskih vprašanj, pa dajmo počakati nedeljske izide.

Vi ste v prvih dveh letih Janševe vlade po-

kazali precejšnjo pripravljenost za sodelovanje s trenutno vladno koalicijo. Ali še obstaja možnost velike koalicije med vami in Janšo?

Ne.

Kot Slovence v Italiji nas zanima tudi vaš pogled na manjšinska vprašanja. Kako ocenjujete položaj slovenske manjšine v Italiji in kakšen se vam zdi na splošno položaj slovenskih manjšin v sosednjih državah? Je Slovenija po vašem menju storila dovolj za svoje rojake v zamejstvu? Kaj na tem področju namerava storiti vaša stranka in kaj lahko naredi manjšina sama?

Mislim, da je po vstopu Slovenije v Evropsko unijo, slovenska država storila premalo, da bi valorizirala povsem novo zgodovinsko okoliščino, da smo sedaj Slovenci praktično v skupnem kulturnem prostoru brez meja. Tu se ponujajo možnosti, ki so bile doslej neslute. Na nek način so manjšinske organizacije to novo zgodovinsko dejstvo razumele bolje. No, ta priložnost je sedaj pred nami in velja se potruditi po najboljših skupnih močeh.

Se vam zdi, da so obmejna območja, kjer živijo manjšine (tudi italijanska in madžarska v Sloveniji), v zadostni meri izkoristila priložnosti po padcu meja? Kaj bi bilo po vašem mnenju še mogoče storiti?

Kot sem rekel, se stvari premikajo počasneje kot bi se lahko. Želim si napredka v smislu multikulturnega sožitja.

Kako ocenjujete odnose Slovenije z Italijo?

Italija je naša največja sosedna in trgovinska odnosi bi lahko bili boljši, kot so. Tudi v političnem smislu bi se veljalo potruditi za napredek. Eden od pogojev za to je, da se vsako leto ob italijanskem državnem prazniku, ki se spominja italijanskih žrtvev, Slovincem ne bi pripisovalo zgodovinske krivde, ker je to v nasprotju z zgodovinskimi dejstvi, sicer pa mislim, da velja v prihodnosti pospešiti vsestransko sodelovanje z našo zahodno sosedo.

Rado Gruden

KOBARID - Lepi jesenski dnevi najbolj primerni za izlete v naravo

Zanimiva pot po sledih ostankov prve svetovne vojne

Ena najbolj slikovitih poteka po grebenu Kolovrata in je dostopna tako z italijanske kot slovenske strani

KOBARID - Lepi jesenski dnevi so kot nalašč za izlete v naravo. Za tiste, ki jim je pri srcu zgodovina, so muzeji na prostem idealna izletniška točka. Ena takšnih se nahaja tudi na grebenu Kolovrata, na desnem bregu Soče med Kobaridom in Tolminom. Dobro je dostopna tako s slovenske kot z italijanske strani. Gre za muzej na prostem iz prve svetovne vojne z obnovljeno mrežo strelskih in povezovalnih jarkov in kavernami ter čudovito razgledno točko. Bolj romantične obiskovalce pa bodo razveselile dišeče preproge divjih ciklam, rastišča divjih nageljčkov in drugih cvetic, ki rastejo v višjih legah.

Na grebenu Kolovrata je med prvo svetovno vojno potekala meja med Avstro-Ogrsko in Italijo. Že prvi dan vojne so italijanske enote preokračile mejni greben in ga pričele utrjevati. Italijanska vojska je na njem postopoma zgradila obsežen sistem obrambne črte: številne topniške položaje in opazovalnice. S tistega mesta se je namreč ponujal dober razgled na soško bojišče od Krnskega pogorja, Mrzlega vrha, tolminskega mostišča do Banjske planote. »S teh visokih položajev so italijanski topničarji lahko streljali na avstro-ogrsko prvo obrambno črto, oskrbovalno pot med Tolminom in Baško grapo ter druge pomembne cilje v avstro-ogrskem zaledju,« pojasnjujejo pri Fundaciji poti miru v Posočju na spletni strani, kjer podrobno opisujejo muzej na prostem na Kolovratu.

Omenjena Fundacija je tamkajšnjo mrežo nekdanjih utrjenih strelskih in povezovalnih jarkov ter druge položaje na Kolovratu obnovila in jih redno vzdržuje. Posebnost obnove na teh položajih je uporaba originalnih gradbenih materialov - kovinskih mrež za utrjevanje brežin, valovite pločevine, kamnitih skril in drugega materiala iz obdobja prve svetovne vojne. Muzej na prostem izletniki radi obiskujejo: dostop je urejen po asfaltirani cesti, s parkirišča, kjer je tudi informativna tabla, pa se je do obnovljenih strelskih in povezovalnih jarkov in kavern lahko povzpeli.

Med hojo po jarkih lahko obiskovalci skozi opazovalne line preverijo, kako strateško so bili ti položaji postavljeni, saj se skoznje vidi vse pomembnejše položaje v okolici. Med odkrivanjem muzeja na prostem pa je le priporočljivo pogledati, kaj je pod nogami, valovite strehe jarkov so tako prepričljivo zakamuflirane z rastjem, da obiskovalec včasih skorajda ne loči, ali stopa po njih ali po trdni zemlji. Tik nad urejenimi strelskimi in povezovalnimi jarki se nahaja čudovita razgledna točka na Sočo in tolminsko mostišče, po nekaj minutnem nadaljevanju hoje na vzpetini Na Gradu 1115 metrov nadmorske višine pa se pogled odpre na italijansko stran vse do morja, v obratni smeri pa na krnsko pogorje. Tam je tudi mejni kamen, ki označuje, kje po grebenu poteka mejna črta med Italijo in Slovenijo.

Položaji na Kolovratu so, kot rečeno, Italijanom pomenili eno ključnih točk obrambe v 12. soški ofenzivi. Kot še pojasnjujejo pri Fundaciji poti miru v Posočju, je poveljstvo avstro-ogrske vojske častniku, ki bo zavzel to točko, obljubilo visoko odlikovanje »Pour le mérite«. Podeljeno je bilo nadporočniku Schörnerju, ki je s svojo enoto, v sestavi nemškega Alpskega korpusa, zavzel položaje Na Gradu že zvečer prvega dne ofenzive 24. oktobra 1917. Z zasedbo le-teh so si nemške enote odprle pot za nadaljnji prodor po grebenu Kolovrata in Matajurja ter naprej v Furlansko nižino. V bojih na Kolovratu je kot poveljnik enote Württemberskega gorskega bataljona sodeloval tudi nadporočnik Erwin Rommel. Tretjega dne 12. soške bitke je s svojo enoto zasedel Matajur.

Katja Munih

Strelske jarke so popolnoma obnovili, izletniki pa med sprehodom lahko uživajo v pogledu na Sočo in Tolmin z okolico

LJUBLJANA - Odprli arheološko razstavo Zadnja postaja

Nad 400 antičnih grobov iz severne emonske nekropole

LJUBLJANA - Ob zaščitnih arheoloških izkopavanjih na območju izgradnje novega Potniškega centra Ljubljana so arheologi odkrili 435 antičnih grobov, ki jih umeščajo v čas od druge polovice 1. do 4. stol. Najdbo so javnosti predstavili na razstavi Zadnja postaja, ki so jo odprli v četrtek Spomeniškovarstvenem centru. Kot je zapisano v razstavni zloženki, grobovi pripadajo severni emonski nekropoli, ki se razprostira od Kongresnega trga (na posnetku kip Emonca in sarkofag) do Gospodarskega razstavišča, ob severni vpadnici v Emono, ki je najverjetneje potekala pod traso današnje Dunajske ceste.

V 79 odstotkih gre za žgane pokope, saj je v prvih dveh stoletjih kot način pokopa v rimskih mestih prevladovala upepelitev. Sicer pa so bili tako pri žganih kot skeletnih grobovih odkriti različni načini pokopa, in sicer od preproste grobne jame, do konstrukcij iz tegul, pepelnice in sarkofagov. Arheologi so raziskali tudi pet grobnih parcel, graje-

nih iz prodnikov. Gre za posamične parcele, ki jih je mestna uprava razdeljevala premožnejšim emonskim meščanom in na katerih so si ti še za življenja postavljali nagrobnike.

V skoraj vseh grobovih so našli tudi grobne pridatke. Najpogostejše so keramične in steklene posode, v katere so položili popotnico s hrano in pijačo za pokojnika. Pogoste so oljenke, kar nekaj pa je tudi novcev, saj je po rimskem verovanju pokojnik moral plačati prevoz čez reko smrti. Ponekod so arheologi našli tudi osebne predete pokojnikov, kot so steklene jagode, koščene lasnice in igle, zlati ali bronasti uhani, steklene kozmetične posodice, igralne kocke, ogleдалa in fibule. Med osebni predmeti arheologi kot posebnost izpostavljajo pasno garnituro z bronastimi črkami.

Zaščitna arheološka izkopavanja, ki so jih opravili arheologi ljubljanske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, so pod vodstvom Borisa Vičiča in Tadeje Mulh potekala med koncem novembra 2007 in začetkom julija 2008. Zajela so območje med Dunajsko in Vilharjevo cesto ter Trgom OF. Razstava v Spomeniškovarstvenem centru bo na ogled do 11. oktobra. (STA)

Ta prekleti konfin« jutri po TV Koper-Capodistria

KOPER - Jutri ob 18. uri bodo po koprski Tv predvajali dokumentarni film z naslovom »Ta prekleti konfin«, avtorja, novinarja Miloša Batišute, dopisnika TV Koper iz Posočja in snemalca Štefana Rutarja. Dokumentarec pripoveduje zgodbo o meji na območju med Posočjem in Videmsko pokrajino, ki je začela veljati s podpisom pariške mirovne pogodbe in s katerim so bile presekanne stoletne življenjske in trgovske vezi med Posočjem in Beneško Slovenijo, kar je trajalo do padca meje v noči iz 20. na 21. december 2007.

Kosovelov dom v Sežani začinja novo sezono

SEŽANA - Kosovelov dom Sežana starta v novo kulturno sezono v novi grafični podobi. Poleg časopisa Novice, ki naj bi izhajal dvakrat letno, je mesečni informator bolj pregleden. V letošnji sezoni razpisujejo kar šest abonmajev, pričenjajo z gledališko šolo, veliko pa vlagajo v investicije kot sta nova srednja dvorana in obnova amfiteatra. Sežana je v neposredni bližini Trsta, ima številna parkirišča in po avtocesti je omogočen hiter prihod v kraško prestolnico. »Tudi v sezoni 2008/09 smo pripravili atraktivne abonmaje. Izbor predstav in koncertov je pripravil nov umetniški vodja David Terčon, ki je zamenjal Aleksandra Peršoljo. Letos pa bomo začeli tudi z gledališko šolo pod vodstvom uspešne mlade makedonske igralka Andrijane Oskovske Batič. Nadaljujemo z raznoliko razstavno dejavnostjo v veliki dvorani in Mali galeriji Mira Kranjca. Ljubitelji filma si bodo nekajkrat na teden ogledali filmske večere. Ob četrtek predvajamo art filme projekta Kino kino z nagrajenimi svetovnimi filmskimi poslasticami. Sredi novega časopisa Novice, ki ga dobijo vsa kraška in brkinska gospodinjstva prav tako kot mesečni informator, je tudi plakat s škratko Srečko, ki vabi na sobotne dopoldneve najmlajše v Pomladno dvorano. Za njihove starše bodo poskrbeli z gostinsko ponudbo v novem baru Kons. Za otroški program skrbi Ariana Pertinač,« je poudaril direktor sežanskega Kosovelovega doma Gojmir Lešnjak Gojc. Za razstavno dejavnost skrbi Anamarija Stibilj Šajn, Branka Klun oblikuje glasbeni abonma, Aljoša Jerič pa abonma Džez in vino. Poleg tega pa imajo še dva abonmaja za otroke (predšolske in šolske), dva gledališka abonmaja (komedija in modri abonma) ter glasbeni abonma. Vpisovanje v abonmaje že poteka. (O. K.)

V Termah Čatež razširili zimsko termalno riviero

ČATEŽ OB SAVI - Terme Čatež so včeraj odprle prenovljeno in razširjeno zimsko termalno riviero, ki je, kot so sporočili iz družbe, največji pokriti bazenski kompleks v Sloveniji. Skupna vrednost naložbe znaša 6,4 milijona evrov, od tega bo 24 odstotkov vrednosti sofinanciranih s sredstvi evropskega sklada za regionalni razvoj. Uredili so progono za deskanje ter več različnih toboganov. Najmlajšim je namenjen svet gusarjev na ladji ob gorečem mestu in odkrivanju skritega zaklada. Kompleks pa so opremili tudi z vulkansko gorjo z izbruhni lave in s slapovi. "Z razširjenim kompleksom zimске termalne riviere pričakujemo, da bodo nove vsebine privabile v Terme Čatež še več gostov. Pridobitev bo po svoji vsebini nagovorila predvsem segment družin in mladostnikov," je novo ponudbo pospremil izvršni direktor termalne riviere in kampa Dejan Bibič. V Termah Čatež so zaključili tudi z obnovitvenimi deli v okviru zimске termalne riviere. V celoti so prenovili strešno konstrukcijo na drugi kupoli, v prvem delu kompleksa pa so zamenjali tobogan z novim, blackhole toboganom in prenovili savna park.

ALITALIA - Po četrtkovem formalnem umiku ponudbe konzorcija podjetnikov CAI

Vlada: Ni drugih načrtov Veltroni: To je diletantstvo

Avtonomni sindikat ANPAV se je premislil: ponudbo CAI bi sprejel, čeprav z nekaterimi jamstvi glede plač

RIM - Družba Alitalia je po neuspešnih pogajanjih s podjetniškim konzorcijem CAI tik pred propadom. Izredni upravitelj družbe Augusto Fantozzi se bo predvidoma v ponedeljek sestal s predsednikom civilnih letalskih oblasti ENAC Vitom Riggioni, podjetju pa grozi odvzem licence. V Alitalii so sicer zagotovili, da bodo letala v prihodnjih dneh letela po veljavnem voznom redu. Vseeno pa so včeraj že nastopile prve težave: 30 poletov so odpovedali, baje iz »tehničnih razlogov«.

CAI je svojo ponudbo za prevzem zdravega dela Alitalie umaknil v četrtek, potem ko sindikati zaposlenih v Alitalii niso doslegli soglasja glede sanacijskega načrta in delovne pogodbe. Zvezni sindikati CISL, UIL in UGL so sprejeli ponudbo, zvezni sindikat CGIL ter avtonomni sindikati ANPAC, UP, AVIA, ANPAV in SDI pa so odgovorili s protipredlogom, ki ga je CAI zavrnil.

O nastalem položaju je včeraj razpravljala vlada na svoji redni petkovi seji. Podtajnik pri predsedstvu vlade Gianni Letta je potrdil, da ni alternativnih načrtov. Gospodarski minister Giulio Tremonti je v tej zvezi pojasnil, da ni nobene možnosti, da bi vlada Alitalio spet podpržavila. Če ponudba CAI dokončno propade, bo stečaj neizogiben. Ministrski predsednik Silvio Berlusconi pa še vedno upa na rešitev. V telefonskem pogovoru je skušal prepričati vodjo konzorcija CAI, Roberta Colaninna, naj znova sede za pogajalsko mizo, kar pa je ta za zdaj zavrnil.

Včeraj se je oglašil voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni, in sicer iz New Yorka, kjer se je mudil zaradi predstavitve svoje knjige. Dejal je, da je za nastali položaj kriva vlada, češ da je vodila pogajanja »diletantsko«. Po njegovem bi vlada morala skušati pogajanja obnoviti, če bi se to izkazalo za nemogoče, pa bi morala preveriti, ali obstaja kak drug ponudnik za prevzem Alitalie pod novimi pogoji, se pravi brez dolgov.

Voditelj CISL Raffaele Bonanni je pozval sindikate, ki niso pristali na ponudbo CAI, še zlasti pa CGIL, naj se premislijo. Voditelj UIL je predlagal, naj se o ponudbi CAI neposredno izrečejo uslužbenci Alitalie. Vse ti pritiski so nekaj zalegli. Avtonomni sindikat stevardes ANPAV je zvečer javil, da je pripravljen podpisati ponudbo CAI, čeprav z nekaterimi jamstvi glede plač. Minister za delo Maurizio Sacconi je ocenil, da gre za pomenljiv premik. Bo prišlo do preobrata?

Kriza Alitalie za zdaj koristi državnim železnicam. Številni potniki na progi Rim-Milan so zaradi negotovosti glede letov Alitalie kot prevozno sredstvo raje uporabili vlak.

CASERTA - Po kamorističnem pokolu

Mestna gverila

Priseljenci ogorčeni nad napadom, ki naj bi bil rasističen

Afriški priseljenci so prevrnili več avtomobilov

CASERTA - V kraju Castelvoturno blizu Caserte je včeraj skoraj ves dan divjala pravcata mestna gverila. To je bil višek protesta tamkajšnjih afriških priseljencev po napadu kamorističnega klana Casalesi, katerega morilci so v četrtek v neki trgovini ubili skupno sedem ljudi. Preiskovalci domnevajo, da so priseljenci preprodajali mamila brez »dovoljenja« kamore. Do umorov je prišlo v dveh strelskih obračunih. V enem od obračunov pri kraju Castelvoturno, kakih 35 kilometrov severozahodno od Neaplja, je bilo ubitih šest ljudi, od tega pet v samem napadu, eden pa je umrl kasneje v bolnišnici. Žrtve so bile iz Gane, Liberije in Toga. Samo 20 minut pred tem pa je neznani napadalec ubil lastnika neke igralnice v bližnjem kraju Baia Verde. Morilcev je bilo

vsaj 6 ali 7, je navedla policija.

Ogorčeni člani lokalne afriške skupnosti so včeraj v sprevedu po mestnih ulicah odločno protestirali. Zatrjevali so, da niso razpečevalci mamil in da je bil četrtkov napad le sad razizma. Sprevod pa se je kmalu spremenil v mestno gverilo, ko so nekateri priseljenci na mestu pokola začeli lučati kamenje in razbijati šipe trgovin in avtomobilov, nekaj vozil so tudi prevrnili.

Preiskave so se medtem osredotočile na mlade člane klana Casalesi, od katerih se pet ali šest ogreva za novo strategijo pokola v nasprotju z linijo »starejših«, ki so zagovarjali podtalno delovanje. Mladi kamoristi so po mnenju preiskovalcev odgovorni za večino umorov in atentatov, do katerih je prišlo v zadnjem obdobju na tistem območju.

Šole: načrti ministrice Gelminijeve in protesti

RIM - Šolska ministrica Mariastella Gelmini je včeraj predstavila sindikatom svoj načrt »izboljšav« italijanskega šolskega sistema. Poleg ponovne uvedbe enega samega razrednega učitelja v osnovnih šolah načrt med drugim predvideva možnost sprejemanja otrok v vrtec s pol tretjim letom starosti, znižanje števila smeri višjih srednjih šol, pa tudi števila učnih ur na njih v njih. Za uresničitev načrta bo ministrstvo imelo na razpolago 2 milijardi evrov, ki jih bo sicer pridobilo z že napovedanimi krčenji.

Medtem pa se v šolah širi protest proti napovedanim spremembam. Včeraj so protestirali mnogi dijaki višjih srednjih šol, ki so poudarili, da krčenje sredstev za šolo pomeni krčenje prihodnosti države. Kot kaže, za zdaj študentje ne nameravajo prirediti »stavk« in zasedati šol.

Guzzantijevi ne bo treba pred sodišče

RIM - Italijanski satiričarki Sabini Guzzanti, ki je julija letos verbalno napadla papeža, ne bo potrebno stopiti pred sodišče. Italijanski pravosodni minister Angelino Alfano je namreč v četrtek napovedal, da tožilstvu ne bo dovolil nadaljevati sodnega postopka.

Guzzantijeva bi se morala na zahtevo tožilstva v Rimu zagovarjati zaradi besed, ki jih je izrekla julija letos na demonstracijah proti sedanji italijanski vladi. Komičarka je takrat dejala, da se bo papež Benedikt XVI. čez 20 let cvrl v peklu. Tožilstvo ji je zato očitalo žalitev voditelja države, za kar ji je grozila do petletna zaporna kazen. Alfano je v četrtek na Katoliški univerzi v Rimu pojasnil, da se je za prekinitev sodnega pregona zoper Guzzantijevo odločil, ker ve, da ji je papež odpustil. Pravosodni minister je tudi prepričan, da satiričarka prevzema vso odgovornost zaradi izrečenih besed.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Poleg Alitalie so v Italiji v krizi tudi operna gledališča: The Guardian opozarja, da jih je četrtnina pod komisarjem

V tujih medijih tokrat ni veliko dopisov iz Italije. Še največ pozornosti posvečajo vprašanju preživetja oz. propada Alitalie, poročajo pa tudi o drugih, manj dramatičnih vprašanjih, ki kažejo na težave, s katerimi se otepa Italija.

V daljšem prispevku o splošni krizi letalskega sektorja *The Economist* piše z velikim poudarkom o problemu Alitalie. Zaenkrat je še ni med 30 družbami, ki so propadle letos, ugotavlja finančni tednik. Gre pa za najbolj dramatični primer v Evropi, saj ji celo grozi, da ne bodo več tankali njenih letal. Na začetku leta je že izgledalo, da jo bo prevzela uveljavljena skupina Air France – KLM, vendar je načrt propadel zaradi nasprotovanja sindikatov, pa tudi ker je Berlusconi, takrat še lider opozicije, zagotavljal, da bo kot novi premier družbo rešil in da bo ostala v italijanskih rokah. Kot prvi minister je sicer pripravil načrt, po katerem bi razdvojili družbo: velikanske izgube in odvečno osebje bi prevzela država, zdravi del družbe pa skupina italijanskih investitorjev. Po oceni mednarodnih opazovalcev, ki jih navaja london-

ski finančni tednik, bi tako prenovljena Alitalia ne imela možnosti preživetja, ker ji kot nacionalna letalska družba manjka zadostna razsežnost. Verjetno so nekateri od možnih investorjev imeli tudi drugačne interese kot golo gospodarsko računico, meni Economist. Vsekakor bi stečaj Alitalie predstavljal najpomembnejši propad letalskih družb letos v svetovnem merilu.

Po oceni francoskega *Le Figaro* je zaradi zadeve Alitalia Berlusconi sedaj na zatožni klopi skupaj s sindikati. Svoj čas je namreč preprečil dogovor z Air France – KLM in zagotovil, da bo uveljavil domačo navedo v imenu obrambe »nacionalne identitete«. Kar očitno je, da Francozi še niso prebavili nasprotovanja, ki so ga bili deležni spomladi.... Sedaj kaže, piše pariški dnevnik, da je usoda letalske družbe zapetena in da bi samo vlada lahko vložila potrebna sredstva, da reši pred propadom Alitalio, ki izgublja tri milijone evrov na dan.

Londonski *The Guardian* ugotavlja, da četrtino italijanskih opernih gledališč vodi komisarske uprave in da so nekatera

zadolžena celo za 50 milijonov evrov. Zadnje gledališče, ki ga moral prevzeti komisar zaradi previsokih izgub, je slavna Arena v Veroni, ki je znana po vsem svetu zaradi poletnih predstav v rimskem amfiteatru. Samo letos poleti so predstave priklicale 16 tisoč obiskovalcev, kljub temu pa je primanjkljaj dosegel 20 milijonov evrov, podobno kot San Carlo v Neaplju. Težave opernih gledališč so izraz splošne italijanske krize, saj gospodarstvo zastaja že od 90ih let, obenem pa so tudi posledica političnih spopadov, da bi prevzeli vodstvo fundacij, ki vodijo te kulturne ustanove.

Romi množično zapuščajo Italijo, piše madridski *El Pais*. Preverjanje njihovega števila, ki ga je odredil notranji minister Maroni, je pokazalo, da jih je mnogo manj od napihnenih podatkov, s katerimi so strašili javnost, češ da gre za nekakšno invazijo. V rimskih pokrajini so jih prešteli 2.200, v Milanu 1.500, v Neaplju 1.200. Skupno naj bi jih pred časom bilo 12 tisoč, sedaj pa 6 tisoč. Po oceni poznavalcev začetna številka ni bila verodostojna, v resnici jih je bilo mnogo manj. Vsekakor je igranje s števil-

kami omogočilo vladi, da se sedaj lahko hvali, češ da je dosegla zastavljeni cilj zmanjšanja prisotnosti Romov v Italiji. V resnici pa je v zadnjih časih veliko Romov res zapustilo Italijo, in so se odselili predvsem v Španijo, Francijo in Nemčijo, pa tudi v Romunijo. Pritiski in pravo preganjanje, ki so ga bili deležni tudi s strani javnih uprav, so očitno bili uspešni, piše *El Pais*.

Le Monde posveča poseben dopis ministrici za šolstvo Gelminijevi. Tudi pariški popoldnevnik navaja dejstvo, da je ministrica, ki obsoja šolnike z juga, opravila odvetniški izpit v Kalabriji, kjer je izdelalo veliko več kandidatov kot v njenem rodnem mestu Brescii. Napovedana reforma šolstva, ki jo ministrica sproti napoveduje in spreminja, predvideva med drugim odslopitev začasnih šolnikov, ki danes predstavljajo eno četrtino vseh šolnikov. Gelminijeva je mlada in uspešna politična predstavnica, ki jo imajo za »diamantno konico« berluskonizma in ji napovedujejo izvolitev za prihodnjega predsednika Lombardije, kljub nasprotovanju Severne lige.

Sergij Premru

EVRO

1,4236 \$

-1,83

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
19. septembra 2008

valute	evro (povprečni tečaj)	19.9.	18.9.
ameriški dolar	1,4236	1,4502	
japonski jen	153,03	151,96	
kitajski juan	9,7303	9,9107	
ruski rubel	36,3283	36,6129	
danska krona	7,4599	7,4602	
britanski funt	0,78730	0,79440	
švedska krona	9,5383	9,5995	
norveška krona	8,2580	8,3340	
češka krona	24,242	24,965	
švicarski frank	1,5975	1,5838	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	239,96	242,15	
poljski zlot	3,3042	3,3449	
kanadski dolar	1,5154	1,5390	
avstralski dolar	1,7505	1,7961	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,6420	3,6685	
slovaška krona	30,275	30,275	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7084	0,7077	
braziljski real	2,6280	2,7169	
islandska krona	131,47	134,64	
turška lira	1,7880	1,8540	
hrvaška kuna	7,1152	7,1169	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
19. septembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	3,19	3,21	3,4575	3,45875
LIBOR (EUR)	4,645	5,00375	5,22563	5,4075
LIBOR (CHF)	2,49167	2,78	2,91333	3,18583
EURIBOR (EUR)	4,631	5,005	5,235	5,41

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

19.313,40 € +412,62

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
19. septembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	26,30	+4,49
INTEREUROPA	19,25	+8,33
KRKA	79,46	+10,09
LUKA KOPER	44,95	+12,12
MERCATOR	208,18	+3,66
PETROL	456,92	+5,24
TELEKOM SLOVENIJE	210,50	+6,63

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
AERODROM LJUBLJANA	61,79	+12,98
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	175,00	+2,94
ISKRA AVTOELEKTRIKA	44,78	+0,63
ISTRABENZ	63,39	+9,01
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	21,53	+9,57
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	60,17	-0,61
POZAVAROVALNICA SAVA	23,95	+7,30
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	312,98	+0,09
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	194,79	+1,46
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	40,36	-10,09

MILANSKI BORZNI TRG
19. septembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,799	+1,93
ALLEANZA	6,51	+6,55
ATLANTIA	16,5	+8,55
BANCO POPOLARE	12,2	+5,75
BCA MPS	1,973	+13,13
BCA POP MILANO	6,525	+12,31
EDISON	1,152	+10,77
ENEL	5,975	+7,37
ENI	20,2	+10,61
FIAT	10,87	+8,50
FINMECCANICA	15,72	-2,42
FONDIARIA-SAI	17,38	+5,65
GENERALI	22,63	+8,33
IFIL	3,94	+11,17
INTESA SAN PAOLO	3,94	+11,17
LOTTOMATICA	19,87	-0,03
LUXOTTICA	18,63	+6,70
MEDIASET	4,7525	+5,66
MEDIOBANCA	9,92	+7,13
PARMALAT	1,782	+9,53
PIRELLI e C	0,463	+6,41
SAIPEM	23,51	+5,71
SNAM RETE GAS	4,135	+0,49
STMICROELECTRONICS	8,605	+4,05
TELECOM ITALIA	1,09	+4,81
TENARIS	16,32	+8,01
TERNA	2,4975	+2,57
UBI BANCA	15,45	+7,67
UNICREDITO	3,58	+13,51
UNIPOL	1,572	+5,08

SOD NAFTE

(159 litrov)

102,83 \$

+0,08

IZBRANI BORZNI INDEKSI
19. septembra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	6.421,71	+6,04
SBITOP, Ljubljana	1.440,60	+6,58
PIX, Ljubljana	-	-
BIO, Ljubljana	114,99	+0,33

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	3.259,52	+7,91
BIRS, Banjaluka	1.417,75	-0,91
FIRS, Banjaluka	2.633,17	+0,56
Belex 15, Beograd	1.167,19	+4,16
SRX, Beograd	675,36	+4,35
BIFX, Sarajevo	3.026,65	+1,92
NEX 20, Podgorica	16.071,52	+4,72
MBI 10, Skopje	4.588,35	+5,91

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.388,44	+3,35
Nasdaq 100	1.745,06	+2,81
S&P 500, New York	1.254,97	+4,02
MSCI World, New York	1.216,769	+2,13
DAX 30, Frankfurt	6.189,53	+5,56
FTSE 100, London	5.311,30	+8,84
CAC 40, Pariz	4.324,87	+9,27
ATX, Dunaj	3.212,98	+11,50
PX, Praga	1.316,2	+11,73
EUROSTOXX 50	3.253,52	+8,42
Nikkei, Tokio	11.920,86	+3,76
STI, Singapur	2.559,07	+5,78
Hang Seng, Hongkong	19.327,73	+9,61
Composite, Šanghaj	2.075,09	+9,46
Sensex, Mubaj	14.042,32	+5,46

TOMIZZOV DUH

Etnicizem in nacional-etatizem

MILAN RAKOVAC

Ma cossa i vol 'sti Slavi con 'sti quadri italiani (d'Italia!), una mostra ad aeternam la de lori, ma guarda ti!?

E dopo, cossa de novo xe in giro »Trst je naš« con tutte 'ste teorie etno-teritoriali!?

Anka za me bi b'lo preveč ficar el naso v interne tržaške zadeve, se mi zdi, ampak občasno moram. Zelo zanimive so te friške tržaške lekcije proti »etnicizma« kot političnega principa, a ne?

In »quadri abbandonati« propio me izzivajo.

Ma allora, to ča naši esuli ne daju njanke da bude moštra istarskih kvadri u Istri, altroke tornati hi tamo di su vajk bili, to je propio robe de mati. Ma ča ne znaju ča govore, kada reču da je to vlasništvo Republike Italije od vajk? Kako prvo, to je vlasništvo fratri i grada Pirana, kako drugo, to je bija teritorij Serenissime, pak potle Austrije; Italija je simo došla 1918. i je bila do 1943., ergo 1947.

Ma ako je Republika Italija danas vlasnik umjetnina za koje ne taji da su s teritorija koji nije u njoj, u Italiji, onda ona iskazuje »artističku reviziju« medunarodnih sporazuma iz 1947., 1954., 1975. Oder Wass?

Paralelno, entra la doppia ciave; ne daju se domicilno naše slike na izložbu tamo gdje pripadaju, ali se »zato« dijeli lekcije Sloveniji za ponovno vraćanje etno-teritorijalnog načela?!

Ma allora, per una parte val TORNEREMO, e per l'altra NO ARTS - ITALIAN PROPERTY ?

Piše Sergio Bartole: »L'identificazione della comunità viene trasferita al territorio, ed e nel caso sloveno il territorio sul quale si si afferma essersi

perpetuata una presenza continua ed ininterrotta di una comunità slovena«.

Slijedi autorova europska lekcija: »Non e più il tempo delle polemiche sull' etnonazionalismo che hanno visto schierati su fronti contrapposti italiani e sloveni di diverse militanze politiche e appartenenze sociali«.

A res? Ma come mai? Perché xe l'euro internassionalismo a Trieste? Tako da EU ističe Trst za model zbog njegovih znamenitih prava manjina?! A ne, Bartole ukazuje smjerno: »Gli ideali di libertà e di democrazia vogliono tempo per mettere radici in un paese: la storia della Repubblica Italiana offre indicazioni utili a tale riguardo«.

E come, che li offre; come la posizione dei Sloveni in Italia, specialmente a Trieste?

Ili »europsko« odbijanje povratka rečenih artefakata na mjesto kojem pripadaju po istim tim »idealima slobode i demokracije«?

Ma me par da sve skupa lako sintetizira ako ćemo biti politički korektni; ona djela naslikali su nesumnjivo etno-kulturalno talijanski majstori i nacional-etno-lokalistična logika domaća tih artefakata nije u duhu europskih težnji EU?

Ta logika bila bi utemeljena, kada se etno-nacionalizmu (by Bartole) ne bi suprotstavio u ovom slučaju ETATISTIČKI NACIONALIZAM, koliko god se tko trsio birati »europsku« frazeologiju.

Istovjetan je slučaj s polemikom etnicizam vs. europeizam; naravno da nitko u Italiji ni ne misli (osim neke gospode eia-eia-alala provenijencije) da Slovenija ukazujući na etno-teritorijalne principe kani slovenizirati

Trst. Mislim da je ovdje vrisnuo onaj Trsat »de no se pol, perche no se pol«, jer dobro znade za neprekidnu prisutnost slovenske zajednice na tom teritoriju. Neprekidan i neprekidno negiran kontinuitet!

Caro Bartole, spero ben che ne parleremo, anche Lei e mi; sull'argomento. Ciaro che xe comovento la convinssion triestina sul propio cosmopolitismo, ma non saria altrettanto confortante se anche noi altri lo vedessimo? I Sloveni di Trieste piu che altri?

Povijesne polemike na Jadranu EU nije niti dotaknula, na žalost, iredentistička načela također su implicirana, naravno: Trst bi danas trebao opet pročitati - AKO je ikad čitao? - što o iredentizmu i nacionalizmu i etnicizmu i teritorijalizmu piše Angelo Vivante. To mislim da zna pročitati i iščitati Giorgio Pressburger, kada upozorava (a navodi ga i Bartole): »Trieste si giuoca il suo futuro in una ossessiva reiterazione di antichi contrasti e duelli«.

Dakako da je nacional-etatizam, kojega ne fali u Sloveniji - kao ni u Hrvatskoj, retrogradan, koliko i razumljiv za netom stvorene ove male države. Ali uvjeren sam da se Ljubljani ne mogu imputirati iredentistički naumi, kada ona govori o etno-teritorijalnim načelima. Niti ideja iste EU, na koju se poziva u ovoj polemici Bartole, »l'Unione Europea non conosce riserve territoriali esclusive«, vrijedi kao upozorenje Sloveniji, barem dok mnogi od nas (Hrvata, Slovenaca ovog istog teritorija - a mislim na povijesnu Julijsku krajinu) i dalje doživljavamo napose Trst (ne FVG, ne Veneto, ne Italiju...) kao bizarno ekskluzivan teritorij.

PORDENON

Pordenonelegge: med gosti danes tudi Boris Pahor

S srečanj z italijanskimi pisatelji Robertom Calassom, Andreo De Carlom in Filippom Timijem se je sinoči v Pordenonu začela letošnja izvedba festivala Pordenonelegge. Mestece ob fur-lanski reki Noncello pa se je že od zgodnjih jutranjih ur spremenilo v prestolnico knjig, ki bo vse do nedelje zvečer gostila številna srečanja z avtorji, javna branja, okrogle mize, koncerte: sodelujočih avtorjev bo preko 200, srečanj pa 141. Včeraj zjutraj so na svoj račun prišli v prvi vrsti učenci in dijaki, katerim je posvečena serija srečanj s pisatelji, a tudi razne delavnice in ustvarjalni natečaji. Med popoldanskimi dogodki je veliko zanimanje vzbudila okrogla miza o geopolitiki, posvečena reviji LiMes in njenima najnovejšima monografskima številkama: Il marchio giallo, ki obravnava vzpon kitajske ekonomije in njeno vse večjo prevlado tudi na morju, ter Russia contro America, ki ponuja prodorno analizo rusko-ameriških odnosov po gruzijski krizi. Ezio Ferrante je opozoril, da bo Kitajska pred koncem leta postala »tovarna planeta«, saj bo krila skoraj 20% svetovne proizvodnje. Že danes se na kitajskem ozemlju nahajajo nekatere najpomembnejša svetovna pristanišča, kitajski vpliv pa se vse bolj širi proti Indijskemu oceanu.

Patrizia Tiberi Verpaio je skušala odgovoriti na vprašanje,

kako lahko azijska ekonomska rast koristi tudi evropskemu gospodarstvu napredku, Lucio Caracciolo pa je spregovoril o rusko-ameriških odnosih. Težava je po njegovem mnenju v tem, da Ameriki ni jasno, kakšna naj bo njena zunanja politika, zato ostajajo njeni načrti nejasni: danes je vse mogoče, ravnovesja niso več zagotovljena, saj liderja obeh zgodovinskih svetovnih velesil (ZDA in Rusije) ne nadzirata več nekdanih vplivnih območij. Kaj kmalu se lahko zato pojavi nov gruzijski predsednik, ki izzove Rusijo...

Današnji spored predvideva med drugim srečanje o psihiatrični revoluciji Franca Basaglie (ob 10. uri v samostanu sv. Frančiška), na Trgu sv. Marka pa bo ob 11. uri spregovoril tržaški pisatelj Boris Pahor. V pokrajinski palači bo ob 18. uri okrogla miza o Aldu Moru in njegovih pismih iz ujetništva, uro kasneje pa bo v samostanu sv. Frančiška nastopil ameriški pisatelj Michael Cunningham. Današnji festivalski dan bo ob 21. uri zaključilo srečanje z Alessandrom Bariccom. Jutri bo Pordenon gostil Vandano Shiva, Paola Giordana, Michla Viewgha, Maura Corono, Judith Butler, Draga Jančarja, Gianpaola Panso in številna priznana imena. Popolnejši spored je na voljo na spletni strani www.pordenonelegge.it. (pd)

OB PREDSTAVITVI SEZONE SSG - Razmišljanje umetniškega vodje Marka Sosiča

»Zaupam, da bo v našem prostoru prevladala misel, da se gledališče utrdi s še večjim igralskim ansamblom in sredstvi«

Sredino predstavitev letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča je umetniški vodja **Marko Sosič** zaključil z osebnim razmišljanjem o vlogi in poslanstvu tržaškega teatra, a tudi o delu v njem. Objavljamo ga v celoti.

Ko bi v žalostnih dogodkih, v izgubi dragega Stojana Colje in drage Mire Sardoč, iskali kakršnokoli simboliko, ki naj bi zaznamovala uvod v novo sezono in ki bi jo morda nekateri želeli videti, bi zagotovo ne stali danes pred vami pokončni in neomajni v veri, da nas vodi človeško in ustvarjalno bogastvo, ki sta nam ga zapustila Stojan in Mira, le k vse večji samozavesti pri našem delovanju in k vse večjemu prepričanju, kako veliko energijo predstavljajo ljudje, ki delujejo znotraj gledališča, in s katero se bomo še naprej upirali vsem tistim, ki bi jo od zunaj želeli omajati, v svojo ali preprosto nikogaršnjo korist. Tudi naša družba, tako kot vse ostale, je zaznamovana z vrsto povzpnetikov, ki jih prirojena zavist in politično spletkarjenje ne moreta zaščititi pred nizkimi dejanji, usmerjenimi v destabilizacijo te ali one delovne skupine ali zgolj in preprosto v pridobivanje oblasti. V vseh teh letih globoke vere, da je Slovensko stalno gledališče temeljna slovenska kulturna ustanova znotraj našega prostora, v vseh teh letih vere, ki smo jo izkazovali tudi v osmišljanju te hiše, s ponodbami, ki so presegale zgolj gledališko, lahko trdimo, da je Kulturni dom, v katerem delujemo, postal v zadnjih treh letih, odkar sodelujeva skupaj z ravnateljem Tomažem Banom, najbolj obiskano slovensko kulturno središče v Trstu, in to za vsakogar, ki ga ob gledališču zanimajo tudi poezija in literatura na sploh, sodobni ples, likovna umetnost ali glasba. Za vse to, spoštovani, je potrebno veliko napora ob tako majhni ekipi, kakršna je naša, toda važnejša pri vsem tem je volja, predvsem pa prepričanje, da je nam vsem delovanje v SSG v velik ponos, saj predstavlja naše delo nadaljevanje tistega, ki je pred več kakor sto leti postavilo temelje slovenskemu gledališkemu delovanju na Tržaškem.

Ob vsem tem ne želim iskati in ne iščem nikakršnih alibijev zato, da bi se izognil kritikam na račun našega dela in izbir, ker je bila kritična refleksija in je vselej dobrodošla, če je le bila in

je profesionalno utemeljena in ni bilo ali ni znotraj nje drugih ciljev. V teh zadnjih letih bivanja v Slovenskem stalnem gledališču in pri poskusu oblikovanja čim bolj atraktivnega repertoarja, takega, ki bi nikdar ne podcenjeval razuma in občutljivosti gledalca, sta me vselej spremljala dvom in strah, pa tudi prepričanje, da ne smemo zdrkniti v brezno populizma, ki mu danes ni videti dna, saj se hiša, kakršna je naša, mora, po mojem mnenju, razlikovati tudi tako, da ohranja v okvirih moderne gledališke izpovedi in estetike sporočilnost v odpiranju aktualnih vprašanj, ki so vpeta tako v prostor, v katerem deluje gledališče, kakor zunaj njega. Hudo bi bilo, ko bi ne bil prepričan, da sta tako slovenski gledalec v Trstu, kakor tudi italijanski, subjekta, ki živita svoj čas in prostor ter razmišljata tudi zunaj njegovih meja s široko razprtimi očmi in odprtih misli in nista vpeta zgolj v dimenzijo folklorne, turbofolka, praznikov sardonov in podobnega. Verjamem, da nosita v sebi tako slovenski kot italijanski Trst še vedno velik in napreden intelektualni potencial, ki ga morata skupaj in zmeraj znova ter še posebno v teh časih združevati v skupne projekte premoščanja enoumnih populističnih izbir, ki izpodjedajo temelje legitimnemu duhovnemu razvoju slehernika.

Kot javna slovenska ustanova smo v tržaški stvarnosti seveda močno eksponirani in smo zato pogostoma deležni posebne pozornosti, v pozitivnem ali negativnem smislu. Ob koncu prejšnje sezone, kmalu po zadnji uprizoritvi Mesta tako blizu in ob pripravah na veliko produkcijo, predstavo Hči zraka, ki smo jo realizirali v koprodukciji s festivali Mittelfest v Čedadu, Teatri a Teatro v Trstu ter s Primorskim poletnim festivalom v Kopru, s čimer smo resnično udeležili združitve različnih kulturnih in jezikovnih subjektov, smo bili naenkrat medijsko zanimivi ne zaradi projekta, ki smo ga pripravljali, temveč zaradi mojega in ravnateljevega osebnega dohodka, zaradi katerega naj bi oškodovali bilančno stanje gledališča. O tem sem osebno dal že več pojasnil, ki jih danes ne bom ponavljal, dejal pa bi, da bo žal potrebno še veliko dela, da nas bo tako italijanski kot slovenski Trst obravnaval z zavestjo o vrednosti, ki jo ima naša hiša, in o nepopravljivi ško-

di, ki jo lahko povzroči podlo obravnavanje te ustanove, saj bi izguba ali samo zastoj v delovanju gledališča naredila veliko kulturno vrzel v tržaški stvarnosti, in to ne samo v gledališkem prostoru.

Moja vpetost v delovanje gledališča mi je seveda od vselej narekovala pozornost predvsem do naše slovenske stvarnosti v Italiji. Njena razdeljenost oziroma spekter različnih svetovnonazorskih pogledov kakor tudi stališč, ki zadevajo različno vizijo bodočnosti dostojanstvenega bivanja in delovanja Slovencev v Italiji, zajemajo seveda refleksijo tudi o našem teatru, tako in drugačno, pozitivno in negativno, kar je za vsako organizirano družbo dobrodošlo in zdravo. Težko pa razumem, da se na primer slovenski tržaški mesečnik spušča v, težko bi dejal profesionalno anketo o našem delu in da smo, med drugim, še vedno edina tarča kritike glede uporabe slovenskega jezika in, po mnenju uredništva, nedopustne kontaminacije z italijanščino... Ne more biti gledališka hi-

ša edina, ki bo utrjevala kakovost in zavest o slovenskem jeziku, po mojem mnenju bi k temu morala močno prispevati še vsaj šola ter sredstva javnega obveščanja, skratka, vsaka ustanova, ki deluje v svojem materinem, slovenskem jeziku... Kot pripadnik slovenske skupnosti v Italiji, predvsem pa kot umetniški vodja SSG, se danes ne bom spuščal v nikakršno polemiko o tem, da je lahko živ odrski, gledališki jezik odraz določene stvarnosti, bi si pa želel širše refleksije o našem skupnem bivanju in naši bodočnosti, ki nam je gledališče samo ne bo zagotovilo, še najmanj pa tendenciozne ankete, masovne ljubiteljske manifestacije, populistično zastavljeni psevdo pedagoški tečaji in krožki ter iskanje in poveljevanje novih ikon za naše slovenstvo. Slednje se lahko kmalu spremenijo v preprost logotip brez vsebine.

Zaupam v pokončnost in odprtost slehernega človeka, predvsem našega seveda, v pokončnost in odprtost tudi najbolj preprostega človeka, ne samo intelektualca ali pisatelja, v slehernega človeka, ki želi živeti svoj prostor in čas avtentično, brez lažnih strahov pred izgubo lastne identitete, če se bo le te dotaknil drugi subjekt, ki govori drugače jezik. Zaupam, da bo v našem prostoru prevladala misel, da se gledališče utrdi s še večjim igralskim ansamblom in sredstvi, da se bo tako njegovo delovanje lahko dokončno utrdilo in da se v družbo ne bodo več vtihotapljale misli o zmanjšanju profesionalnosti ali celo o strukturalnih spremembah iz produkcijskega centra, kakršen je zdaj, v gledališko hišo, ki oblikuje svoj program zgolj z gostujočimi predstavami. Končno zaupam, da ne bo več tistih misli, ki v svoji zavesti nosijo SSG zgolj kot družbeno breme. Verjamem, da bodo tako tržaška občinska, pokrajinska kot, in predvsem, deželna uprava dokončno sprejele zakonsko določilo financiranja tega gledališča in mu s ponosom zagotovile mirno bodočnost. Verjamem tudi, da se bo SSG ponovno vrnilo pod okrilje slovenskega Ministrstva za kulturo in bo deležno tiste pozornosti, ki mu zagotovo pripada.

V svoji neomajni veri ter predvsem utopiji, in verjemite, brez nje tudi ne gre, še vedno verjamem, da se plača vložiti ves trud v dostojanstveno in uspešno podobo SSG.

SVETI JAKOB - Senatorka Tamara Blažina obiskala slovenski vrtec in šolo

Manjkajoči novi oddelek tudi socialni in gospodarski problem

Senatorka se namerava o tem vprašanju pogovoriti z ministrico Gelminijevo

V prenovljeni stavbi v Ul. Frausin, kjer domujejo slovenske šole pri Svetem Jakobu, je prostora za veliko več otrok, kot jih dejansko je, kljub temu pa so težave glede odprtja novega oddelka vrtca, ker ministrstvo še ni privolilo v dodatno vzgojiteljsko moč. Če se stanje v kratkem ne bo spremenilo, bo didaktični ravnatelj Marijan Kravos prihodnji teden moral pisati staršem nekaterih otrok, da v vrtcu za njih ni prostora. S to situacijo se je včeraj dopoldne na obisku v šentjakobskem vrtcu in šoli seznanila tudi senatorka Tamara Blažina.

Senatorko so včeraj ob vходу v šolo s pesmijo in besedo pozdravili šentjakobski osnovnošolci ter predstavniki osebja z ravnateljem Kravosom na čelu, zatem si je ogledala prostore vrtca ter se razgovorila s Kravosom in članom področnega sveta tamkajšnjega ravnateljstva Nikijem Filipovičem. Pred včerajšnjim srečanjem se je o problemu pogovorila tudi z deželnim šolskim ravnateljem Ugom Panetto in vodjo Urada za slovenske šole Tomažem Simčičem, predvidoma prve dni oktobra pa se bo sestala tudi z ministrico Gelminijevo (slednjo je na problem šentjakobskega vrtca opozoril tudi poslanec Ettore Rosato), čeprav zaradi perspektiv, ki se kažejo spričo klestenja sredstev za šolstvo, nima veliko upanja, da bo prišlo do odprtja novih oddelkov. To pa je zelo hudo, meni senatorka, saj so zanjo otroški vrtci del obveznega šolanja, taka situacija pa predstavlja tudi socialni in gospodarski problem (ta je zelo občuten ravno pri Svetem Jakobu). Čeprav se s pomanjkanjem dovoljenja za odprtje novih oddelkov soočajo tudi drugi vrtci v Furlaniji-Juljski krajini, je med njimi po vsem sodeč najbolj pereč prav primer Svetega Jakoba. Kot smo že poročali, so letos zabeležili 32 vpisanih otrok, kljub relativno pozitivnim izgledom v teku poletja pa se je ravnatelj Kravos na začetku šolskega leta znašel brez dovoljenja za odprtje novega oddelka in se je tako postavilo vprašanje, kam z »odvečnimi« otroki. V štirih primerih so starši že iskali drugačne rešitve, tako da je otrok trenutno 28, idealno pa bi bilo, da bi prišli vsaj na številko 23, tudi zaradi tega, ker imajo v vrtcu dva otroka s posebnimi potrebami. Vendar, ugotavlja Kravos, so ostali slovenski vrtci polni.

Poleg tega se morajo pri Svetem Jakobu soočiti še z drugimi vprašanji, kot so npr. pomanjkanje sredstev za dvojezično poslovanje osebja, problem sredstev za kritje stroškov za t.i. vikarje oz. namestnike ravnateljev, ki vodijo dve šoli in vprašanje posodabljanja računalniške opreme: zadnja leta država za to ni dala specifičnih sredstev, kar je velik problem, ker se stroji ne obnavljajo in ravno včeraj zjutraj je v šentjakobskem tajnistvu odpovedal server.

Vse to je prizadelo šentjakobski vrtec in šolo v času, ko se po temeljiti prenovi stavbe, v katero je Občina Trst veliko vložila, kažejo možnosti razvoja, zato bi bilo zelo pomembno imeti več oddelkov za ohranitev določene ravni. Izkušnje namreč učijo, da je šola, kjer se začne kak razred krhati, skoraj gotovo obsojena na propad, opozarja ravnatelj Kravos.

Ivan Žerjal

Senatorka Tamara Blažina si je ogledala šentjakobsko šolo in vrtec (zgoraj) ter se sestala z ravnateljem Marijanom Kravosom (desno)

KROMA

START CUP - Deseterica finalistov razpisa za poslovni načrt

Za spodbujanje kompetitivnosti in inovativnih podjetniških procesov

Na tržaški univerzi so pred dvema dnevoma predstavili deseterico finalistov letošnje izvedbe poslovnega razpisa za najboljše inovativne poslovne načrte - Start Cup Trieste, ki ga tradicionalno prireja Univerza v Trstu. To so: Agency Cooperation Education (vodi Valentina Bach), Airdeco (vodi Sergio Cozzutto), Dynequ (vodi Al-

berto Stefano Russo), Easy Move (vodi Gabriella Serafino), Ghost (vodi Stefano Vintin), Iface (vodi Massimiliano Nolic), KTJ Sistemi (vodi Maurizio Gurian), LSD 2 (vodi Eric Medvet), Polysound (vodi Luca Chiarandini) in Ruper (vodi Ruggero Prazio). Gre za deset znanstvenih projektov, ki segajo od biomedicinskega do telekomunikacijskega sektorja, saj Univerza vlaga v aktivno širjenje znanstvenega in raziskovalnega delovanja.

Projekt Start Cup Trieste želi promovirati kompetitivnost in stimulirati vzpostavitev inovativnih podjetniških procesov, ki bi ugodno vplivali na rast deželnega gospodarskega sistema. Vsako leto prejme najboljših deset podjetniških projektov denarno nagrado za spodbudo pri nadaljevanju svojega podjetniškega načrta; osnovna denarna nagrada znaša 1.500 evrov in predstavlja nekakšen začetni kapital, ki bi omogočil nadaljnji razvoj vsakega predstavljenega business plana. Zmagovalec bo znan 15. oktobra, prvi trije uvrščeni pa bodo prejeli nagrado v vsoti 15, 10 in 5 tisoč evrov.

Utrinek s predstavitev finalistov na tržaški univerzi

KROMA

EN SAM UČITELJ

Slovenske šole ob petdeset učiteljev?

Spremembe, ki se zadnje čase napovedujejo na področju šolstva spričo nedavnih ukrepov italijanske vlade, utegnejo močno prizadeti slovensko šolstvo v Italiji. Če bo namreč v prihodnosti prevladalo stališče vlade oz. ministrice za šolstvo Mariestelle Gelmini glede uvedbe enega samega učitelja v osnovni šoli in spremenjenega razmerja učenec-učitelj, utegnejo slovenske osnovne šole v Italiji v treh letih izgubiti petdeset učiteljev. Ta grozeč podatek se je pojavil tudi v razgovorih med včerajšnjim obiskom senatorke Tamare Blažina na slovenskih šolah in v vrtcu pri Svetem Jakobu.

Glede vprašanja uvedbe enega samega učitelja pa je stvar še nejasna oz. nedorečena, saj bi šentjakobski didaktični ravnatelj Marijan Kravos rad videl kaj bolj konkretnega, ker sam podatek o uvedbi, ki se nahaja v suhoparnem vladnem odloku, mu ne pove nič: »Če pa je samo ekonomska računica, je žalostno,« meni Kravos.

Didaktični ravnatelj pri Svetem Jakobu, ki mu je bilo v letošnjem šolskem letu dodeljeno tudi vodenje Nižje srednje šole Ivana Cankarja, pa se zelo čudi dejstvu, da se ministrstvo z reformami loteva skoraj izključno osnovnih in nižjih srednjih šol, ki tvegajo menda že četrto spremembo v zadnjih desetih letih (omeniti je treba, da italijansko osnovno šolstvo velja za enega najboljših v Evropi), vsem tem vrtoglavih spremembam pa ne morejo slediti. Na srečo imajo slovenske šole učitelje, ki nudijo neko stabilnost dela, vendar vse to dogajanje nanje seveda ne vpliva pozitivno, tako da postajajo naveličani. Nezaдовoljni so namreč zaradi prevelikega števila novosti, do katerih prihaja za nameček še zelo hitro, kar povzroča to, da niso več pripravljeni spreminjati svoje metodologije, zaradi česar začenja šola postajati stara. (iž)

STANOVANJSKI OBJEKT PLAVJE

PLAVJE, v zelenem okolju kulturne krajine s pogledom na Koprski in Tržaški zaliv, v bližini mestnih središč Koper in Trst, se je v letu 2008 zgradil stanovanjski objekt na Plavjah. Kupcem so na voljo stanovanja kvalitetne nadstandardne izvedbe v velikostih od 60,40 m² do 198,40 m². Cena od 165.896,50 EUR do 420.871,50 EUR z DDV. Stanovanjem v prvi etaži pripadajo atriji, stanovanja v ostalih nadstropjih imajo balkone oz. terase. Parkirna mesta so zagotovljena. Stanovanja so vseljiva takoj.

Informacije in prodaja:

PROAGENT NOVA GORICA d.o.o.
Kidričeva 9a, Nova Gorica,
Tel. +386 (0)5 3380000,
+386 (0)41 333 390,
e-mail: tatjanas@projekt.si

OBALNA CESTA - Včeraj zvečer pod Križem

Avto smrtno povozil mladeniča, voznica pa nadaljevala pot

Žrtev je 26-letni kosovski Albanec, ki je ustavil svoje vozilo po predhodni manjši nesreči

Posegli sta prometna policija in služba 118; zaradi nesreče sta se na Obalni cesti ustvarili koloni v obe smeri

KROMA

Obalna cesta je bila včeraj že spet prizorišče prometne nesreče s smrtnim izidom. Žrtev je 26-letni Naim Berisha, kosovski Albanec s stalnim bivališčem v Trstu. S svojim avtom se je v bližini gostilne Tenda Rossa pod Križem najprej vpletel v manjšo nesrečo z motornim kolesom, v kateri v bistvu škode ni bilo. Ko pa si je na robu cestišča z voznikom motorja ogledoval avto, ga je smrtno povozil avtomobil ford fiesta. Voznica je po trčenju nadaljevala pot, s pomočjo očividca pa jo je policija ustavila pri lokalu Bar Bianco pred Devinom. 71-letno Silvio Blasina, ki je po rodu iz devinsko-nabrežinske občine in ima stalno bivališče v Trstu, so aretirali pod obtožbo nenamerne umora in opustitve pomoči. Test v bolnišnici je pokazal, da ni vozila pod vplivom alkohola. Voznica je dejala policistom, da trčenja sploh ni zaznala.

Nekaj po 18. uri, ko je bilo še svetlo,

sta Berisha in okrog 35 let star tržaški motorist prehitela neko vozilo v smeri iz Trsta proti Sesljanu. Pri tem sta se njuna volkswagen golf in motor yamaha med seboj dotaknila. Ustavila sta se na robu cestišča (kakih tristo metrov po Ul. Vitalba, ki se vzpenja proti Križu), da bi preverila, ali sta se vozili sploh poškodovani. Naim Berisha je ob 18.18 stal nekje pri črti, ki ločuje vozniki od zasilnega, ko je iz Trsta privozila ford fiesta z 71-letno Blasino za volanom. Po ugotovitvah policistov je avto zadela mladeniča hrbtno, najprej z odbijačem v noge in zatem še z desnimi delom vetrobrana v hrbet in glavo. Fiesta je nadaljevala pot (vozila naj bi približno 50 kilometrov na uro), Berisha pa je obležal.

Očivdec, ki je vozil za fiesto, je pozneje povedal prometni policiji, da je po trku videl nekoga na tleh in človeka (motorista),

ki je skušal z rokama priklicati pozornost voznice. Avtomobilist je nemudoma poklical službo 118 in začel zasledovati vozilo, ki se ni ustavilo: na vetrobrano fiesto je bila ba je tudi od daleč vidna sled trčenja. Poklical je še na 113, policija pa je ustavila fiesto pri lokalu Bar Bianco pred Devinom. Medtem je zdravstveno osebje skušalo oživljati mladeniča, ki je bil mrtev; moral je torej poseči sodni zdravnik. Policisti so gospo pripeljali na kraj nesreče, kjer je doživela hud šok. Dejala je, da se trčenja sploh ni zavedala. Rešilec jo je prepeljal v bolnišnico, kjer je prestala običajne preglede. Aretirali so jo zaradi nenamerne umora in opustitve pomoči, ni pa vozila pod vplivom alkohola. Na Obalni cesti je bil promet upočasen, prometna policija pa je izmenično spuščala vozila naprej. (af)

Podtajnik Reina o škedenjski železarni

Škedenjsko železarno je treba zapreti in namesto nje zgraditi novo strukturo, ki bo okrepila tržaško pristanišče oz. njegove dejavnosti. To je mnenje podtajnika na ministrstvu za infrastrukturo in prevoze Giuseppeja Marie Reine, ki je bil včeraj dopoldne gost krožka Miani. Reina, ki se je sinoči v Cervignanu udeležil tudi javnega srečanja o hitri železnici, ima v mislih korenito spremembo tega območja. Železarne v prihodnosti naj ne bi bilo več, njeno območje pa bi obogatilo pristaniško infrastrukturo - seveda ob upoštevanju vseh zaposlitvenih, okoljskih in gospodarskih interesov. Italijanska vlada je namreč prepričana, da sta Trst in Genova strateški pristanišči in so zato nujni ukrepi za razvoj, je menil Reina in poudaril, da je pri vsem tem nadvse pomembna zaščita delovnih mest zaposlenih v škedenjski železarni. Namen vlade je namreč spodbujati zaposlovanje, ker ima pri srcu usodo delavcev in njihovih družin. Toda pri srcu ima tudi potrebe okolja in ozemlja oz. skupnosti, ki na njem živijo. Železarna pa je po mnenju podtajnika gnojna bula v škedenjski skupnosti, ki nima v Evropi 3. tisočletja več razloga za obstoj. Glede na dejstvo, da grupacija Severstal tega ne bo storila, kdo pa naj bi kril stroške za ustrezno bonifikacijo območja? Reina je poudaril, da mora prevladati načelo, po katerem plača, kdor onesnažuje.

MAVHINJE - Vrtec Sestanek staršev: župan Ret zaprepaden

GIORGIO RET

KROMA

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret je bil včeraj zaprepaden ob branju članka, ki ga je naš dnevnik objavil v zvezi s težavami otroškega vrtca v Mavhinhah, o katerih je bil v četrtek govor na sestanku med starši, vzgojiteljicami in nabrežinskim didaktičnim ravnateljem Markom Jarcem. Zaprepaden zato, ker o njem, kot nam je povedal, ni vedel nič, saj ni prejel vabila (po naših informacijah je bilo vabilo tako njemu kot odbornici Tjaši Švara odposlano pred približno desetimi dnevi, udeleženci četrtkovskega srečanja pa so želeli preveriti, ali je sploh dospelo na cilj), še bolj pa zaradi po njegovih besedah neobstoječih in neresničnih stvari, ki so se omenjale in zato, ker je po sestanku prišlo malo pred uradnim srečanjem, ki bo predvidoma prihodnji teden, ko bo Ret skupaj z načrtovalcem in predstavniki izbranega podjetja zainteresiranim orisal dela, ki jih devinsko-nabrežinska občinska uprava namerava izvesti v poslopiju mavhinskega vrtca. Kot smo že poročali, so na četrtekovem sestanku opozorili predvsem na nedelovanje treh od skupno štirih stranišč, na dotrajana vrata in okna ter na pomanjkanje centralnega ogrevanja, udeležence pa je razgrela tudi informacija, da bodo vrtec začeli popravljati kot zadnjega.

Župan Ret nam je včeraj zatrdil, da je storil vse, da bi se stvari uredile, od bivše deželne uprave Riccarda Illyja je tudi prejel potreben denar. Tu ne gre za 150.000, ampak za 178.542 evrov, na razpisu pa je zmagal načrt, ki ga je pripravil inž. Federico Olivotti, nekdanji uslužbenec devinsko-nabrežinske občine, ki zdaj opravlja samostojno poklic. V ponedeljek so tudi odprli ovojnico s podatki o izbranem podjetju, ki bo popravljalo vrtec: tako nam je župan Ret povedal, da bo dela v mavhinskem vrtcu izvajalo podjetje Giovannija Carboneja iz Doline, začetek del pa bo določen upoštevač potrebe tistih, ki uporabljajo vrtec. Vodenje del bo prevzel inž. Luciano Zaratini. To pa še ni vse: v prihodnjih dneh bodo odprli tudi ovojnico s podatki podjetja, ki bo izvajalo dela na Nižji srednji šoli Iga Grudna v Nabrežini.

Devinsko-nabrežinski prvi občan si ne zna razlagati četrtkovskega dogajanja, po njegovem mnenju je nekdo želel ustvariti nezadovoljstvo pred uradnim srečanjem. Z vsem tem v zvezi je Ret že pripravil pismo, namenjeno prebivalcem Mavhinj. Pismo bo v ponedeljek jutraj prevedeno v slovenščino in zatem ga bodo posredovali Mavhincem, v njem pa bo obrazložil vse opravljene postopke v zvezi s popravilom tamkajšnjega vrtca. Pismo bo posredoval v vednost tudi našemu dnevniku. (iz)

MEDNARODNI KONGRES PEDIATROV - Pobuda društva SIMEUP

Mlade zdravnike dodatno izobraževati na področju urgence in preventive

V Trstu se v teh dneh mudijo pediatri z vseh koncev Italije, ki bi radi poglobili svoje znanje na tridnevnem strokovnem kongresu, namenjenem pediatrom, ki sicer delajo na urgentnem bloku. Strokovno srečanje poteka v organizaciji društva SIMEUP (Società Italiana di Medicina di Emergenza ed Urgenza Pediatrica), ki si na državni ravni prizadeva, da bi ozaveščalo mlade zdravnike o nujnosti hitrega in učinkovitega ukrepanja v primeru urgentnih primerov. Na kongresu so strokovnjaki tri dni razpravljali o različnih problematikah, osrednjo temo 6. izvedbe nacionalnega kongresa za pediatrije na urgenci pa sta na včerajšnjem srečanju z novinarji predstavila predsednik omenjenega društva dr. Antonio Vitale in direktor urgence v pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo dr. Gianni Messi. Zadnji je dejal, da je počaščen, da kongres letos poteka v Trstu, ki velja za pomembno znanstveno in raziskovalno središče na področju pediatrije, dr. Vitale pa je predstavil bistvene točke kongresa.

Kar pet milijonov otrok v Italiji se po nujno medicinsko pomoč zateče na urgenco, je povedal dr. Vitale in ob tem poudaril, da pobudniki kongresa prav zato čutijo potrebo, da s tovrstnimi strokovnimi simpoziji mladim zdravnikom posvetijo več pozornosti in jih dodatno izobražujejo. Želimo jih naučiti osnovnih tehnik oživljanja, pomembna pa je tudi preventiva, je razložil dr. Vitale, ki je še dejal, da je od prej omenjene številke le peščica mladih pacientov v resni smrtni nevarnosti (1 %), v približno 10 % gre za potencialno ži-

vljenjsko nevarnost, za 60 % primerov velja, da gre za rutinske bolezenske znake, kar 30 % staršev pa se na urgenco obrne zgolj iz pretirane strahu pred potencialno nevarnimi boleznimi.

Obiskovalci so na odlično obiskanem kongresu lahko prisluhnili tudi strokovnjakom, ki so spregovorili o tem, kako je ob zdravniškem obravnavanju malih pacientov nujno potrebno prisluhniti tudi željam njihovih staršev in jim po možnosti pravilno svetovati in jih po potrebi tudi bodriti. V kontekst izobraževalnega poslanstva društva SIMEUP sodi tudi publikacija, ki so jo na kongresu brezplačno podelili vsem prisotnim zdravstvenim delavcem. Gre namreč za večjezični pediatrični slovar, ki bo kmalu na razpolago v vseh urgentnih blokih italijanskih pediatričnih bolnišnic, z njim pa si bodo pomagali predvsem pediatri, ki bodo imeli opravka s starši, ki ne razumejo italijanskega jezika. Publikacija, pri nastanku katere so sodelovali tudi pediatri iz tržaškega Burlo, poleg italijanščine vsebuje še terminologijo v španskem, francoskem, angleškem, albanskem, romunskem, arabskem in kitajskem jeziku. S tem sredstvom bodo tako zdravniki lahko hitreje in uspešneje postavljali diagnozo in na podlagi te tudi ustrezno ukrepali.

Če potegnemo črto pod včerajšnje srečanje, lahko rečemo, da se člani društva SIMEUP prizadevajo, da bi italijanske pediatrične bolnišnice razpolagale s čim več strokovno usposobljenega in požrtvovalnega medicinskega osebja, ki se bo dobro

znašlo tudi v trenutkih, ko je treba odregirati zelo hitro in učinkovito. "Dobrodošlo bi bilo, če bi mediji pozornost posvečali tudi tovrstnim strokovnim kongresom in ne zgolj tragičnim dogodkom v bolnišnicah, ki jih je v resnici relativno malo", je

včeraj ob koncu še povedal dr. Vitale in obenem pozval širšo javnost, naj 12. oktobra obišče razne trge po celi Italiji, ko bodo člani njihovega društva seznanjali mimoidoče s tehnikami oživljanja najmlajših pacientov. (šč)

DOLINSKA OBČINA - Uspešno ločeno zbiranje odpadkov na domu

Dolina: v šestih mesecih 520 ton »škrovac« manj kot lani

Občina prihranila 55 tisoč evrov - Spodbudne podatke predstavila županja Premolinova in odbornik Tul

Po dobrem letu se je protest občanov dolinske občine proti ločenemu zbiranju odpadkov polegel. Prav tako so v občinskih uradih utihnili protestni telefonski klici. Le v dveh stanovanjskih blokih še vedno nočejo nič slišati o novem, odgovornejšem odnosu do »škrovac« in neko vztraja s puščanjem vrečke z domačimi odpadki na stopnišču pred vhodom na županstvo.

Že po tem gre sklepati, da je dolinska občinska uprava zmagala svojo »vojno« za ločeno zbiranje odpadkov, ki jo je začela izvajati lanskega julija. Včeraj predstavljeni rezultati o prvem letu delovanja nove službe pa kažejo, da je zmaga tako rekoč popolna.

Potem ko je županja Fulvia Premolin podčrtala, da je njena uprava izbrala nov način zbiranja odpadkov »od vrat do vrat«, da bi postali občani bolj odgovorni do okolja, je »duša projekta«, odbornik Igor Tul utemeljil »zmago« s številkami.

Do uvedbe novega zbiranja odpadkov na domu 1. julija 2007 so v občini »proizvedli« več kot 2.500 ton vlažnih odpadkov in vedno manj kot 500 ton ločenih. Že konec leta 2007 je količina vlažnih odpadkov upadla pod 2.000 ton, količina ločenih pa nad 500 ton.

Pred uvedbo novega načina zbiranja odpadkov je znašala količina ločenih odpadkov komaj 17 odstotkov; v obdobju od 1. julija do 31. decembra 2007 se je zvišala na dobrih 24 odstotkov; v obdobju od 1. januarja do 31. avgusta letos je poskočila na 38,31 odstotka. Kar pomeni, da se občina s hitrimi koraki bliža zakonsko normiranim 45 odstotkom ločenih odpadkov.

Podatek je pomemben, predvsem v primerjavi s pokrajinskim povprečjem: picčlega 17,9 odstotka. Dolinska občina bi lahko bila torej na področju zbiranja odpadkov res zgled drugim občinam v pokrajini.

Odbornik Tul je sicer omenil, da bo treba ponekod še rešiti nekatere težave (na primer z mikročipi, ki določajo količino odpadkov posameznih gospodinjstev), podal pa je tudi gospodarski obračun. V prvem polletju letos so odpeljali v tržaško sežigalnico 520 ton manj odpadkov kot v enakem letu lani. Sežig vsake tone odpadkov stane letos 106 evrov (lani 93). Pomeni, da je občina pri sežigu odpadkov prištedila nekaj več kot 55 tisoč evrov. Seveda, sprva bo treba kriti stroške za uvedbo nove službe, a smer je nakazana, kar se bo v prihodnjih letih poznalo z znižanjem stroškov za »škrovce«.

M.K.

Odbornik Igor Tul kaže uspešne podatke o zbiranju odpadkov, ob njem odbornik Antonio Ghersinich

KROMA

DOLINSKA OBČINA - Z deželnim finančnim prispevkom

Koordinator Agende 21

SSk spet obžaluje »izključitev« slovenščine iz statuta Lokalne akcijske skupine

Dežela Furlanija. Julijska krajina je financirala projekt Agende 21, pri katerem bodo kot partnerji sodelovale občini Dolina in Milje in Pokrajina Trst. Novico je sporočila dolinska županja Fulvia Premolin na začetku včerajšnje seje občinskega sveta. Finančni prispevek znaša nekaj manj kot 100 tisoč evrov, med tremi ustanovami bo vodilno vlogo prevzela dolinska občina, ki bo koordinirala celoten projekt.

Odločitev je za upravo, ki jo vodi Premolinova, prestižna. Občina je že sprejela izziv Agende 21, ko se je odločila za pšroces soudeležbe občanov pri upravljanju naravnega rezervata Doline Glinščice, kar je privedlo do zelo dobrih rezultatov, kot je ocenila županja. Na podlagi te pozitivne izkušnje se je občinska uprava takoj javila za vodenje partnerstva z miljsko občino in tržaško pokrajino. »Zdaj se bomo lotili tudi

drugih tematik, upoštevajoč dragocene informacije, ki smo jih pridobili v procesu soudeležbe za Dolino Glinščice. Neposredno soočanje med upravo in občani ter izmenjava mnenj med občani predstavlja gotovo zahteven postopek, ki pa omogoča pomembne rezultate pri upravljanju ozemlja. Seveda, ni dovolj le poslušati, bistveno je sprejeti in udejaniti vse to, kar nudi proces sodelovanja med upravo in občani,« je poudarila Premolinova.

Županja je nato poročala o uvažanju omrežja tako imenovanega »širokega pasu« na občinskem ozemlju. Občina ima že več mesecev stike s podjetjem Mercurio, ki mu je bila zaupana namestitve potrebne strukture. Obenem je v stiku z deželno in pokrajinsko upravo, da bi določili prago omrežja z optičnimi vlakni za široki pas. Ta bo dovoljeval varno povezavo vseh

ustanov krajevnih uprav, bo nudil pomembno pomoč majhnim in srednjim podjetjem in družinam in bo znaten naložbeni povratek za občinsko ozemlje.

Občinska uprava je oddala dela za italijansko šolo Umberto Pacifico; ta naj bi se začela v roku enega meseca.

Na seji je občinski svet odobril deloma spremenjeni statut Lokalne akcijske skupnosti, h kateri je občina že pristopila. Sklep so podprli vsi svetniki, razen svetnikov Slovenske skupnosti Sergija Mahnič in Tomaža Petarosa, ki sta se vzdržala. Mahnič je v svojem posegu spomnil, da je že ob prejšnjem glasovanju konec julija letos obžaloval dejstvo, da v statutu ni sploh govora o slovenskem jeziku in poslovanju v slovenščini. Tudi v spremenjenem statutu se ni s tega vidika nič spremenilo, zato sta se svetnika SSK vzdržala.

M.K.

RESOLUCIJA

Antifašizem in sožitje v Nabrežini

Antifašizem in rasni zakoni so glavna tema resolucije, ki jo je včeraj vložil devinsko-nabrežinski občinski svetnik leve sredine Massimo Veronese z zahtevo po razpravi na prihodnji seji občinskega sveta. Veronese v njej izhaja iz izjav predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija, po mnenju katerega sloni demokracija na antifašizmu in se je treba torej v njem priznavati. Temu pa je v Trstu sledila zaskrbljujoča razprava, ker so Finijeve besede natelele na mnoga kritična stališča, še zlasti med nekaterimi mladimi.

Veronese zahteva zato v resoluciji od občinske uprave, da sproži projekt o državljanski vzgoji v zvezi s fašističnimi rasnimi zakoni, ki jih je razglasil Mussolini pred 70 leti na Velikem trgu. Pri projektu pa mora prek pristojnega občinskega odbornišva še posebno sodelovati devinsko-nabrežinska občinska konzulta mladih, pravi Veronese, ki mora prirediti razne pobude za boljše poznavanje vrednot, kot so ustava, antifašizem, antirasizem in sožitje.

Furlanska cesta zaprta za promet

Prevozno podjetje Trieste Trasporti obvešča, da bo zaradi gorskega kronometra kolesarskega maratona Granfondo d'Europa danes od 13.30 do 16.30 Furlanska cesta zaprta za promet. Proga avtobusov št. 42 in 44 bo posledično nekoliko spremenjena. S Proseka bosta avtobusa vozila mimo naselja sv. Nazarja, do centra Lanza, nato po pokrajinski cesti št. 35 do openškega križišča in se od tod po novi cesti za Opčine spustila do Ul. Fabio Severo in še do Trga Oberdan. Po isti proggi bosta avtobusa vozila tudi v obratno smer.

Izgnali Jimmyja, veterana prodajalcev

»Jimmy«, 48-letni senegalski državljani D.M.M., že več let živi v Trstu, kjer se preživlja z ulično prodajo. Marsikdo ga pozna, saj Jimmy dobro obvlada tržaško italijansko narečje. Mestni redarji so mu letos naložili 26 glob, ker je krošnjarij na nedovoljenih območjih: dovoljenje za prodajo je imel, delal pa je na zgrešenih ulicah. Lani pa je njega in nekatere sodržavljane doletela kazenska ovadba zaradi prodaje ponarejenega blaga v Barkovljah. Nazadnje so ga redarji ustavili v četrtek dopoldne na Trgu Cavana. Njegovo dovoljenje za bivanje je zapadlo že lani: prošnjo za obnovo je vložil že decembra, od kvesture pa še ni prejel odgovora. V policijskem uradu se priselence so redarjem pojasnili, da dovoljenja ne bo, ker je bil Jimmy po omenjeni ovadbi tudi obsojen. Naposled so izdali nalog za izgon iz države, Senegalec bo moral zapustiti Italijo v teku 5 dni.

Milje: omejen promet zaradi polmaratona

Jutri dopoldne bo del miljskega nabrežja zaprt za promet zaradi športne prireditve Euromarathon 2008. Gre za polmaraton od Kopra do Milj. Od 8. ure do konca tekovanja bo za vozila nedostopno območje med Nabrežjem De Amicis in bivšo mejo pri Lazaretu.

DOLINA - Odličje prijateljstva Občine Dolina domačemu harmonikarju Novatu

Denis in njegova »zvesta prijateljica«

Svetovni prvak v diatonični harmoniki, virtuoz, skladatelj in pedagog se je zahvalil »in natura« z valčkom

Županja Fulvia Premolin je predala Odličje prijateljstva Denisu Novatu

KROMA

Denis Novato je prispel včeraj popoldne v dvorano dolinskega občinskega sveta na podelitev Odličja prijateljstva v družbi svoje najbolj zveste prijateljice, kot ji sam pravi. Prinesel jo je, kot vedno, v kovčku, in tam je nemo ostala vse do zadnjega dejanja slovesnosti, s katero je hotela občina proslaviti svojega mladega, a že uglednega občana.

Tako, revica, ni slišala, kakšen slavospev je županja Fulvia Premolin zapela glasbeniku, ustvarjalcu in pedagogu. To, da je že pri dvanajstih zapustil svojo prvo ljubezen, klavirsko harmoniko, in se zaljubil in zaobljubil njej, ji je že dve desetletji znano. Kot tudi, da mu je pred desetletjem prav z njeno pomočjo uspelo v Latini osvojiti naslov svetovnega prvaka, ki mu je odprl vrata v širni glasbeni svet, od Velike Britanije (že štiri leta prej), do Avstralije (1998 in 1999) in Združenih držav, ki s številnimi dosedanjimi gostovanji (šest) že postajajo njegova druga (glasbena) domovina.

Županja je govorila o virtuozu, o skladatelju, ki je napisal čez sto skladb, o

pedagogu, skozi glasbeno šolo katerega je šlo na desetine gojencev. Povedala je tudi, da je prejel častno občanstvo mondene občine Cortina. Pa se ne bi njemu, doma od Krmenke, poklonila tudi domača občina?

Ob izteku letošnjega poletja je napočil čas za to. V nedeljo bo občina soorganizator velikega koncerta ob 20-letnici Novatovega glasbenega ustvarjanja, včeraj mu je v krogu občinskih mož podelila svoje najvišje priznanje: Odličje prijateljstva.

Denis Novato se je zanj iskreno zahvalil, a ker ni vaje govoranc, je raje prepuštil besedico, ali bolje glas, svoji najbolj zvesti prijateljici. Ljubko jo je potegnil iz kovčka, si jo nadel na prsi, jo z levico moško nategnil in z desno tako nežno pobjahal njene gumbke, da je iz črno-belega raztegnjenega mehastega nasmeha diatonične harmonike Lanziger, model Novato, zaplavala v dvorano valčkova melodija, ovila s svojimi zvoki občinske može v njej ter ob koncu izzvala občudujoč, prisrčen, zaslužen aplavz.

M.K.

ŠENTJAKOBSKI VATIKAN - Modni defile starih oblek

Skok v 20. stoletje

Nekatere obleke so si izposodili v gledališču L'Armonia, druge pa so iz omar potegnile Šentjakobčanke

Elegantni pari so se kot pravi profesionalci sprehajali po rdeči preprogi

KROMA

Sugestivno dvorišče sklopa stanovanjskih hiš pri sv. Jakubu, poimenovanega Vatikan, se je v četrtek zvečer spremenilo v pravo modno stezo. Resnici na ljubo je šlo za pravi domači spektakel, saj so ob priložnostnih manekenkah v starih oblekah iz 20. stoletja na rdečo preprogo stopili tudi mladi pesalci tržaškega plesnega društva Accademia Danze.

Hladnemu vetru navkljub se je okrog »odra« zbrala večja množica radovednežev, ki je svoje najljubše manekenke med mihodom nagradila s ploskanjem in laskavimi komentarji. Večer, ki ga je vodila duhovita Loretta Marsilli, so prve uvedle članice miljske folklorne skupine v tradicionalnih oblekah izpred 300 let in pozneje. Na rdečo preprogo so stopile dame avstro-ogrskih večernih oblekah in prikupni poročni pari. Nekatere obleke so si organizatorji izposodili v gledališču L'Armonia, druge pa so iz

starih omar potegnile Šentjakobčanke iz Vatikana. Svilene in zametne bogate obleke, lanene in bombažne spalne srajce, kopalke in pa torbice, čevljički, klobučki in nakit so med enim dunajskim valčkom, karibsko rumbo in cha cha chajem povsem pričrli občinstvo.

Lastnik poslojij je ustanova za ljudske gradnje Ater. V sodelovanju z Zdravstvenim podjetjem in tržaško občino so pred letom dni tu zasnovali socialni program Habitat Microaree, katerega cilj je še danes spodbujanje dejavnosti socialnega značaja, ki bi ovrednotile posamezna mestna območja in rajone. V Vatikanu živi danes kakih 400 oseb, od teh je 46% invalidov, več kot polovica pa jih presega 65 let starosti. Ravno zaradi teh podatkov si Zdravstveno podjetje in Občina Trst prizadevata, da bi med starejšimi prebivalci spodbudili druženje in socialne trenutke. (sas)

WUNDERKAMMER - Festival antične glasbe

Letošnje glasbeno potovanje se bo odvijalo Po poti svile

Društvo Epicantica je v palači Gopčević včeraj predstavilo program tretje izvedbe Festivala antične glasbe Wunderkammer, ki je postal ena od vodilnih pobud na tem področju v Italiji. Tretji program državnega radija RAI redno predvaja glasbene poslastice mladega, a zelo kvalitetnega festivala, ki je včlanjen v evropsko mrežo, ki si prizadeva za širitev antične glasbene literature REMA in sodeluje z letošnjim programom evropske Deklaracije za medkulturni dialog. *Svilena pot* je naslov programa, ki je nastal po navdihu pekinške Olimpijade in bo tematsko osredotočen na povezavah in kontaminacijah med vzhodno in zahodno glasbeno kulturo v preteklih stoletjih, v iskanju eksotičnih umetniških spodbud skrajne vzhodne meje antične glasbe.

Festival Wunderkammer širi krog sodelovanj in lokacij; ob dvorani Costantinides muzeja Sartorio in cerkvi Blažene Device v neposredni bližini Velikega trga bodo koncerti tudi v cerkvi Svetega Nikolaja (v sodelovanju z grško pravoslavno skupnostjo) in v dvorani Bartoli gledališča Rossetti. Prav slednja bo v torek prizorišče uvodnega večera, ki bo v znamenju teme Vstajenja združil oddaljeni razsežnosti glasbe Biberja, Frobergerja in Bacha v izvedbi skupine Ensemble Ausonia z umetnostjo japonskega gledališča Nô, katerega bo interpret igralec Masato Matsuura. Ljubezen do indijske in španske kulture čembalistke Paole Erdas je osnova zanimive povezave v znamenju kolonialistične asimilacije. Pod naslovom »Noč v Goi« se bodo strune čembala in srednje-

veškega glasbila exaquier spojile z indijsko tablo (tolkalec Shyamal Maitra). Pot svile ima obvezno etapo v Carigradu za spoznavanje izrazov duhovnosti sredozemskih narodov v družbi portugalske skupine Ensemble Alpha (12. oktobra). Svile z Vzhoda sestavljajo pisano obleko Harlekina, protagonista improvizacijske glasbeno-gledališke predstave, ki jo bosta oblikovali sopranistka Lia Serafini in čembalistka Paola Erdas, s pristno beneško noto igralca Bepija Santuza; glasbo bo črpala iz opusov Marcella, Vivaldija, Rameauja, pod skupnim imenovalcem beneških »pesni čolnarjev«. Potovanja domišljije v daljnem Vzhodu, ki zaživi med dvorskimi zabavami v palači v Versaillesu, bodo snov koncerta čembalista Fredericka Haasa, enega najbolj podkovanih poznavalcev opusa François Couperina, ki je na turneji s predstavitvijo dvojnih cd-jev v poklon umetnosti francoskega baročnega velikana. Festival bo 16. novembra sklenil koncert z glasbo jezuitov na pekinškem dvoru. Gostovala bo francoska skupina Le Baroque Nomade, ki se že deset let intenzivno in izključno ukvarja s poglobljanjem izvenevropske baročne literature. Koncerta o Harlekinu in o Couperinovi glasbi bo dopolnilo popoldansko srečanje koncert z glasbeniki, ki bo namenjeno otrokom za prvi stik z baročno glasbo. Z izjemo koncertov v dvorani Bartoli bodo vsi ostali dogodki brezplačni. Sodelovanje s festivalom Brežice bo odprlo večje možnosti povezave s slovenskimi ljubitelji baročne glasbe, ki bodo imeli na voljo avtobusni prevoz-Festibus iz Ljubljane za štiri koncerte. (ROP)

abonmajška sezona

ABONMA

Potrditev dosedanjih abonmajev
od 22. septembra do 10. oktobra,
vpis novih abonmajev pri gledališki
blagajni ali preko poverjenikov.

Gledališka blagajna:
od ponedeljka do petka, od 10. do 17. ure.
Brezplačna telefonska številka 800214302.

Ulica Petronio 4 - Trst
info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

**ŽELIŠ POSTATI IGRALEC, REŽISER,
TE GLEDALIŠČE MIKA?**
PRIDRUŽI SE NAM!

**STUDIO
ART**
NE ODLAŠAJ!
še nekaj dni za vpis v

GLEDALIŠKO ŠOLO 2008-09
Začetek tečaja
1.oktobra 2008

Prijave novih tečajnikov
in potrditev dosedanjih
do 29.9.2008

Pokliči na 347-7615287
ali piši na **sola@teaterssg.it**
PRIČAKUJEMO TE!

Draga

*Astrid
in
David*

*naj vajino skupno pot snežna
odeja prekrije, kruguljčkov spev
naj vaju popelje v sanjske
melodije in ples snežink naj vaju
ovije v večne ljubezni čarovnije.
Iz srca želimo*

vsi pri SK Brdina

*Na Repentabru si danes obljubita
večno zvestobo*

*David
in
Astrid*

*Da bi vama bilo življenje v dvoje
vedno nasmejjano, vama želijo*

vsi "Bunkerji" in
ostali prijatelji

*Katerina
in
Loran*

*Najlepša srčna voščila in obilo
medsebojnega razumevanja
vama želijo*

papà Fabio, mama Neva, brat
Vasilij z ženo Liso, Robinom,
Patrikom in Nino

Čestitke

Našemu sosedu DAVIDU in njegovi izvoljenki želimo vso srečo, zdravja in medsebojnega razumevanja vsi Žestkovi.
KATERINI PEČAR in njenemu izvoljencu LORANU voščita vse najboljše na skupni življenjski poti SKD Lonjer-Katinara in KK Adria.
Kolesarju DAVIDU ŠKABARJU in izvoljenki čestita in želi vse najlepše v novem stanu. Kolesarski klub Adria.
Ta teden v Boljuncu je bilo veselo, vse najboljše draga SONJA je povsod donelo. Okrogla leta je ona slavila in Abrahama ulovila. Tudi mi ji sedaj zakričimo, da vse najboljše ji iz srca zaželimo. Vsi pri SKD F. Prešeren.

Prireditve

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v v razstavni dvorani Turističnega Informativnega Centra v Sesljanu (IAT) na ogled razstava Izložba umetnikov, na kateri razstavljajo do 21. septembra: Pietro Marcucci (slike in skulpture), Mileva Martelanc (keramika), Rosalba Ruzzier Macinelli (grafika) in Anita Nemerini (slike). Razstava je odprta z urnikom okenca TIC, in sicer vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Do 12. oktobra bodo po skupinah predstavili svoja dela: Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisia

Comelli (slike), Anita Nemerini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v Trstu v sodelovanju s Triestefotografia vabi v sredo, 24. septembra, ob 18. uri v prostore knjižnice, Ul. Sv. Frančiška 20, na odprto razstavo Diega Gerija Barve vsakdana. Predstavil ga bo Robi Jakomin. Za glasbeno spremljavo bo poskrbela violončelistka Irene Ferro Casagrande, učenka Glasbene matice iz razreda Petra Filipčiča.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV IN RAFAELOVA DRUŽBA vabita v sredo, 24. septembra, ob 20.30 v župnijsko cerkev Sv. Marije Magdalene v Bazovici na koncert Duhovni kozmos. Z recitacijami in petjem bodo nastopili solisti: Damijan Ahlin, Luka Debevec Mayer, Cvetka Kopač, Diego Licciardi in Ani Rode.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO V TRSTU prireja v soboto, 27. septembra, ob 20. uri pri KD Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124 v Trstu, konferenco na temo »Geometrija in človekov razvoj - načrt snovalcev svetišča«. Predaval bo dr. Michele Codogno. Vstop prost.

RADIJSKI ODER obvešča, da se vpišuje abonmaji za 11. Gledališki vrtljak pri Slovenski prosveti, Ul. Donizetti 3-Trst, na tel. št. 040-370846. Prva predstava TRNULJČIČA bo na sporedu v nedeljo, 28. septembra, v dvorani Marijinega

Šolske vesti

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo pouk v otroškem vrtcu v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom potekal od ponedeljka, 22. septembra do 30. junija, od 8. do 16. ure.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobi je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.
OSMICO ima Zahar, Boršt 57. Tel. 040 - 228217.
OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. 338-3515876

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14
ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče
Q8: Istrska ulica 212

**ČRPALKE
ODPRTE 24 UR NA 24**

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

**NOČNE ČRPALKE
IN SELF SERVICE**
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
OMV: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

**Iščemo direktorja za proizvodni obrat
Formator d.o.o. na Reki (www.formator.hr).**

Zahteva se izkušnja na področju proizvodnje.
Pisne ponudbe poslati na **job@imsa.it**.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 20. septembra 2008

SUZANA

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 19.06
- Dolžina dneva 12.16 - Luna vzide ob 21.31 in zatone ob 13.11.

Jutri, NEDELJA,
21. septembra 2008
MATEJ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,2 stopinje C, zračni tlak 1019,3 mb raste, veter 15 km na uro vzhodnik, vlaga 47-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,4 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. septembra 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33 (040 633080), Ul. Mascagni 2 (040 820002).
Opčine - Nanoški trg 3/2 (040 2110016) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12.
Opčine - Nanoški trg 392 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Borzni trg 12 (040 397967).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.
AMBASCIATORI - 15.30, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Hancock«.
ARISTON - 16.30, 19.30, 21.00 »Machan - La vera storia di una falsa squadra«.
CINECITY - 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Burn after reading - A prova di spia«; 16.30, 20.20, 22.15 »The Rocker - Il batterista nudo«; 14.55, 16.45, 18.35, 20.25, 22.10 »Star Wars - The Clone Wars«; 14.40, 15.15, 16.30, 17.30, 18.20, 19.30, 20.10, 21.30, 22.00 »Hancock«; 17.55, 20.00, 22.05 »Il papa' di Giovanna«; 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Kung Fu Panda«; 14.45 »Piccolo grande eroe«; 15.10 »Le cronache di Narnia: Il Principe Caspian«; 18.25 »Un giorno perfetto«.
EXCELSIOR - 16.15, 18.15, 21.10 »Il matrimonio di Lorna«.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.45 »Pranzo di Ferragosto«.
FELLINI - 16.00 »Piccolo grande eroe«; 17.20, 18.55, 20.30, 22.10 »Un giorno perfetto«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Burn after reading«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Il papa' di Giovanna«.
KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.30, 21.00, 23.40 »Druga sestra Boleyn«; 17.00, 19.10, 21.20, 23.25 »To je Anglija«; 16.10, 18.00, 19.50, 21.40, 23.45 »Vaginalni zobje«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.00, 19.30, 21.00, 22.30 »Hancock«; Dvorana 2: 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Kung fu Panda«; Dvorana 3: 16.00, 17.35, 19.10, 20.45, 22.30 »Star Wars - The Clone Wars«; Dvorana 4: 16.30, 22.15 »The Rocker - Il batterista nudo«; 18.15, 20.15 »Separada«.

SUPER - 16.30 »Le cronache di Narnia: Il Principe Caspian«; 18.45, 20.30 »La terra degli uomini rossi«; 22.10 »Il seme della discordia«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.00 »Hancock«; Dvorana 2: 17.50, 20.10, 22.10 »Burn after reading - Spie come noi«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 21.30 »Kung fu Panda«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »Pranzo di ferragosto«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.10 »Il papa' di Giovanna«.

Izleti

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju s konzorcijem Fhocus in Zadrugo La CO.S.T.I.E.RA organizirajo v soboto, 27. septembra, izlet v Lignano z ogledom zoološkega vrta. Za morebitne informacije vam je na voljo igralni kotichek Palček tel. 040-299099.

USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE organizira jezikovni-kulturni izlet na Sočo, v nedeljo, 21. septembra. Namen izleta je, da se naučimo, govorimo in poboljšamo slovenski jezik ter da spoznamo nove prijatelje. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 040-761470, Ul. Valdirivo 30, od 17. do 19. ure.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi 25. septembra na izlet v Ljubljano. Ogledali si bomo: razstavo o Primožu Trubarju v mestnem muzeju, Plečnikovo hišo in nekaj njegovih del. Vpisovanje do 20. septembra na tel. št.: 040-225468 (Vera) in 040-639949 (Mira). Vabljeni!

IZLET SPDT NA PLANINO: SPDT organizira v nedeljo, 28. septembra, avtomobilski izlet na Planino. Pohod, ki ga vodi Slavko Slavec predvideva štiri ure nezahtevne hoje in je primeren za vse. Za dodatne informacije pokličite tel. 040/2176855.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME IZ SV. KRIŽA vabijo v ponedeljek, 29. septembra, na romanje k Gospe Sveti in h Sv. Hemi na Krki ter na vodeni izlet na Gosposvetsko polje in ogled raznih zanimivih kulturnih spomenikov na Koroškem. Avtobus bo odpeljal s Trga Oberdan ob 6. uri, s Proseka ob 6.15, iz sv. Križa ob 6.20 in iz Sosljana ob 6.30. Stroški romanja znašajo 49,00 evrov. Za informacije in vpis pokličite na tel. št.: 040-220693 in 347-9322123. Vabljeni.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v nedeljo, 5. oktobra, na jenski izlet v karnijske Alpe, na Biverno in Clapsavon nad Saurisom. Predvideno je približno 6 ur hoje po zmerno zahtevni poti (odvisno od vremenskih razmer). Podrobneje na spletni strani, sedežu društva ali pri vodniku v večernih urah na štev. 041-964 061. Prevoz s avtobusom, zato so zaželenje prijave. Obvezen sestanek udeležencev z vplačilom akontacije v četrtek, 2. oktobra, na sedežu društva.

SKD I. Gruden
prireja razstavo

SKRITI ZAKLADI KRAJINE

(likovne delavnice za otroke)

Otvoritev

DANES, 20. septembra ob 18.00 uri
v Kulturnem domu I. Gruden
v Nabrežini

PREDSTAVITEV Ani Tretjak

IZLET SPDT V VAJONT: v nedeljo, 5. oktobra, organizira SPDT avtobusni izlet v Vajont in v vasi Erto in Casso. Izlet je namenjen članom, predvsem pa družinam z otroki, za katere bodo skrbeli planinski vodniki Mladinskega odseka. Pohod po stari oglarski poti (Trui de sciarbon) bo trajal približno tri ure in pol. Odhod avtobusa bo ob 7.00 uri iz Trsta- Trg Oberdan in ob 7.15 iz Sosljana. Obvezna je čimprejšnja prijava. Za informacije in vpis odgovarjata: za Mladinski odsek Katja na tel. 338-5953515 ali na elektronsko pošto: »mailto:mladinski@spdt.org« mla-dinski@spdt.org in Vojka tel.040-2176855 ali 333-5994450.

KONFEDERACIJA KMETOV ITALIJE (CIA) prireja v sodelovanju s Kmečko zvezo izlet za upokojece v Toskano. Izlet, ki bo od 6. do 11. oktobra, predvideva ogled toskanskih mest, ki jih uvajamo v časovnem zaporedju obiska: Montecatini, Firenze, Siena, Volterra, Arezzo, Pescia, Collodi, Lucca in Viareggio. Cena izleta znaša 530,00 evrov. Vpisovanja in vse morebitne informacije v uradih Kmečke zveze, tel. 040 - 362941.

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in krožek KRUT vabita na izlet v nedeljo, 19. oktobra, tokrat »Skozi Ljubljano do Dovjega«. Vpisovanje in vse informacije na Krut-u, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobalu, tel. 040-826661 in g. Boletu, tel. 040-417025.

UPRAVNA SLUŽBA ZA SOCIALNO SKRBTSTVO obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet na Bled v petek, 24. oktobra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65. letom) s stalnim bivališčem v eni od navedenih občin. Za vpis in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za Socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sosljan, tel. št. 040/2017383-389.

Mali oglasi

GRELEC Lamborghini Calor za peč, na kurilno olje (Diesel), v perfektnem stanju vredno 1.800 evrov, prodam za 180,00 evrov. Tel. 040-208989.

IZGUBLJEN DIGITALNI FOTOAPARAT panasonic lumix v majhni sivi torbici, v Bazovici v soboto zvečer med tabornim ognjem in parkiriščem mimo spomenika. Poštenemu najditelju krepka nagrada. Vnaprej hvala - tel. 347-1516964.

IŠČEM zazidljiv teren v centru Opčin ali v Barkovljah. Tel. 040-818012, ob uri obedov.

PRODAM UČBENIK IN DELOVNI ZVEZEK Kemija danes, I. (Gabrič, Glažar, Slapnik Žigon). Telefon št. 040-220729.

PRODAM 10-hektolitrski sod iz fiberglasa s plavajočim pokrovom in 5-hektolitrski sod iz inoxa; tel. 0481-78066 ob uri kosila.

PRODAM električni mlin za grozdje (pigia di raspatrice). Cena 200,00 evrov. Tel. 339-1024723.

PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo, 30 kw, znamke Unical. Nabavna cena 3.500 evrov prodajam za samo 2.000 evrov. Kličite na tel. 334 6366765.

PRODAM tri sode (5 hektolitrov) iz fiberglasa s plavajočim pokrovom, stisk in mlin ter eno kad (7 hektolitrov). Tel. 040-280910.

PRODAM štiri sode (6-hektolitrske) in enega (10-hektolitrski) iz fiberglasa po ugodni ceni. Tel. 339-6084190 ali v večernih urah na tel. 040-229199.

OBČINA
REPENTABOR

25. OBLETNICA ODKRITJA SPOMENIKA VSEM ŽRTVAM FAŠIZMA NA COLU

Komemoracija jutri, 21. septembra ob 16.00 uri

Program Polaganje vencev – sodeluje MoPZ Kraški dom
Slavnostni govornik – Živka Persič
Nastop MePZ Repentabor (Slovenija)

Občina Dolina
organizira v sodelovanju

z A.Š.D. Breg in s prispevkom Pokrajine Trst in Zadruga Kraške Banke:

JUTRI, 21. SEPTEMBRA 2008 ob 18.30
v Športnem centru »S.Klabjan« v Dolini

S harmoniko do srea

koncert DENISA NOVATA ob 20-letnici njegove glasbene ustvarjalnosti

Sodelujejo: Alpski kvintet, Ylenia Zobec, Danijel Malalan, Vinko Šimek, pianistka Tamara Ražem in bariton Damjan Locatelli, TFS Stu ledi, Trio Denis Novato, učenci Denisa Novata, voditelja Mairim Cheber in Andrej Hofer, scenograf Dajana Kočever.

19. - 20. - 21. septembra 2008

Šport in glasba

šagra v organizaciji A.Š.D. Breg v šotoru ob Športnem centru »S. Klabjan«

DANES, 20. 09.
ob 18.00 odprtje kioskov
ob 21.30 – ples s skupino
Trije Prašički

JUTRI, 21. 09.
ob 17.00 odprtje kioskov
ob 20.30 ples s skupino
Kraški ovčarji

Prispevki

Namesto cvetja na grob Milke Marega darujejo sosedi hišnih števil 344, 345 in 346 35,00 evrov za Pihalni orkester Breg.

Ljubezen ne umre, čeprav tebe draga Albina več ni, saj je spomin nate v meni vedno živ. V tvoj spomin daruje sestra Marčela 200,00 evrov za zatočišče Il Gattile.

Namesto cvetja na grob prijatelja Mitje Bitežnika daruje družina Sedmak (Devinščina) 25,00 evrov za ŠD Polet. V isti namen daruje družina Kokorovec 25,00 evrov za ŠD Polet.

V spomin na človeka zgledne dobrote Poldota Vatovca darujeta Dušan in Slava 20,00 evrov za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na pokojnega Silvana Čača daruje šantla Marija z družinami 60,00 evrov za Krut.

V spomin na Mitjo Bitežnika darujeta Dana in Maja Možina 30,00 evrov za ŠD Sloga.

V spomin na pokojnega Silvana Ciaca daruje Irma Škabar-Kraus 50,00 evrov za otroški pevski zbor Slomšek Bazovica.

V spomin na Tojčeta Guština darujeta Angelo in Noris 50,00 evrov za ŠD Vesna.

Ob zlati poroki darujeta Marta in Piero Mercenaro 50,00 evrov za cerkev Sv. Florijana pri Banih.

V spomin na Silvana Čača darujeta Ivana in Mira 50,00 evrov za OPZ Slomšek Bazovica V spomin na Mitjo Bitežnika darujeta družini Franco in Corsi 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na gospo Jušto Guštin darujeta Irma in Mira 50,00 evrov za pevski zbor Vesela pomlad.

V spomin na teto Jušto darujeta Dragica in Lidja z družinami 100,00 evrov za cerkev Sv. Jerneja na Opčinah in 100,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Carlo Vidali vd. Ferluga darujeta Ksenija in Silvano 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB na Opčinah (sekcija VZPI-ANPI Opčine-Bani-Ferlugi).

V spomin na mamo od Armide in Danči daruje Mira Hrovatin 15,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na Jušto Guštin vd. Planinšek darujeta Lidija in Marica 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na sestrično Ido darujeta Genka in Just 30,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V spomin na Poldo Vatovca darujeta Albina in Rossana Versa 100,00 evrov za zadrugo KD Prosek Kontovel.

Poslovni oglasi

GROZDJE PRVOVRSTNO cabernet sauvignon in merlot prodam. Možna dostava.
00386-51325199

ŠKOFLJE: v parku Škocjanskih jam, dvonadstropno hišo, potrebno obnovitve, z vrtom, ugodno prodamo.
040/2158112 Artes

AGRITURIZEM NA KRASU ZAPOSILI vestno/vestnega čistilko/čistilca.
Vsak dan ali po dogovoru.
338-3767892

GOSPA Z IZKUŠNJAMI NUDI pomoč starejšim ali pospravljanje.
00386-31808539

GOSTILNA NA KRASU IŠČE pomočnika/co v kuhinji.
347-7244856

SOCIALNA ZADRUGA IŠČE vzgojitelje z učiteljskim ali enakovrednim naslovom ali univerzitetno diplomno in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise. Območje goriška pokrajina. Dobro znanje slovenskega jezika. Poslati curriculum v italijanski na fax 040-232444.

NIKOLI SAMI - Slovenska ženitna agencija Kocka
00386 (0)31712987
http://www.freeweb.si/ol.net/morje05/

Turistične kmetije

AGRITURIZEM BAJTA - SALEŽ 108 je spet odprt ob četrtek, petkih, sobotah in nedeljah od 10.00 do 24.00.
Vabljeni!
040-2296090

KMEČKI TURIZEM ANTONIČ V CEROVLJAH, s suhim prigrizkom okusnih ovčjih sirov, je odprt ob sobotah in nedeljah.
040/299798

Elisabetta Miniussi
Šola za risanje krojev, krojenje in šivanje, modno skico in modne kreacije

1. oktobra
začetek tečajev
podnevi
in v večernih urah

Za informacije in prijave:
od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00
ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - elisabetta.miniussi@virgilio.it

Obvestila

TRIDESETLETNICO MATURE bomo praznovali tudi mi, bivši 5. A-jevci znanstvenega liceja France Prešeren. Dobimo se v petek, 26. septembra, ob 20.00 v društveni gostilni na Kontovelu. Za podrobnejše informacije lahko pišete na e-mail ingacarli@gmail.com ali pa pokličete na 329-1076358 (Katka) ali 339-5605221 (Gracijela).

OBVESTILO OLJKARJEM Na osnovi informacij, ki jih je dobila od Deželne službe za varstvo rastlin obvešča Kmečka zveza oljkarje, da je na celotnem tržaškem območju prisotnost oljčne muhe presegla prag nevarnosti. Omenjena služba svetuje takojšen škroplilni poseg proti muhi z Dime-toatom (Rogor).

OBVESTILO OLJKARJEM: Deželna skrbna služba za varstvo rastlin obvešča, da so vremenske razmere ugodne za razvoj oljčne muhe, zato se je prisotnost škodljivca močno povečala na vseh območjih tržaške pokrajine, kjer se goji oljka. Število muh je doseglo prag škropljenja. Služba za varstvo rastlin priporoča takojšen larviciden poseg proti ličinkam muhe tudi na območjih, kjer se izvaja varstvo z » attract and kiel » kot dopolnilo k tej varstveni tehniki. Za škropljenje se lahko uspešno uporabljajo sredstva na osnovi » dimetoata » (Rogor). V primeru oljčnikov, kjer je bil že izveden poseg, naj se oljkarji posvetujejo s strokovnjaki o merbitni potrebi po novem posegu.

Kontrolna številka na mobitelih: za varstvo ECOTRAP - 338 9176435, za varstvo MAGNE - OLI 347 9422892.

OTROŠKI ZBOR PRI SKD IGO GRUDEN ima vaje ob torkih od 18. do 19. ure v Kulturnem domu Igo Gruđen v Nabrežini. Zborovodja je Mirko Ferlan.

SHINKAI KARATE KLUB sporoča, da se bodo redni treningi začeli meseca oktobra v zgoniški telovadnici. Začetniki in mlajši atleti vsak torek in petek od 16. do 18. ure, ostali ob sredah (19.00-21.00) in petkih (18.00-20.00).

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom na Opčinah na ogled skupinske fotografije ob 40-letnici društva in sicer od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro. Na razpolago so tudi fotografije za člane.

TEČAJ NEMŠČINE organizira Društvo Noe'. Informacije na tel. št. 349-8419497.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

SEŽANA: DRUŠTVO LJUBITELJEV BALETA KRASA IN BRKINOV SEŽANA vabi k vpisu klasičnega baleta (otroke in mlade od 5 let dalje) in jazz baleta (od 11let dalje). Vpis poteka ob torkih, sredah in četrtkih od 15. do 18. ure v Pomladni dvorani Kosovelovega doma v Sežani. Info: 00386-41524310 in 00386-41784754.

25-LETNIKI POZOR! Vsi, ki smo ali bomo letos dopolnili 25 let (letniki 1983), se bomo srečali na večerji 4. oktobra v Zagradcu. Informacije in prijave sprejemamo do vključno danes, 20. septembra, po mailu vecerja83@gmail.com ali na 335-5316286 (Veronika). Pišite in pokličite čim prej, ker je treba do 20. septembra za dokončno prijavo tudi poravnati plačilo!

BREZPLAČEN SEMINAR ZA SPROSTITEV Nevromišična in čustvena sprostitvev pa Miselna koncentracija po metodi Ferriz-Ferrière bo danes, 20. septembra, od 16. do 18. ure in dne 25. septembra od 19. do 21. ure - Kulturni Center Yoga Jnanakanda na ul. Mazzini 30, III nadstr. Informacije na 333-4236902 / 329-2233309.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira danes, 20. septembra, v popoldanskih urah, voden obisk kleti »Vigneti Pittaro« pri Codroipu. Poskrbljeno je za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave kličite na tel. 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

OPZ F. VENTURINI DOMJO vabi pevce na vajo, ki bo danes, 20. septembra, ob 14.30 v Kulturnem centru An-

ton Ukmar Miro pri Domju. Vabljeni stari in novi pevci.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR »KRAŠKI CVET« začena novo sezono. Prva vaja za osnovnošolce bo danes, 20. septembra, od 17. do 18.30, pri sestrah v Dolini. Vabljeni novi pevci! Za podrobnejše informacije je na razpolago sestra Karmen Koren (040-228202).

VOLČIČI IN VOLKULJICE KRDELA ČRNIH TAČK (SZSO) vabijo otroke od 7. do 10. leta, da se jim pridružijo na prvem srečanju, ki bo danes, 20. septembra, ob 14.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Za informacije pokličite na tel. št. 348-0841705 (Metka).

GIMNASTIČNI ODEK ŠZ BOR obvešča, da bodo treningi potekali s sledečim urnikom: na Stadionu 1. maja za začetnice iz vrtca in osnovne šole ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 za vrtec in od 18.30 do 19.30 za osnovnošolke; na Opčinah ob sredah od 16.15 do 17.15 za vrtec, od 17.15 do 18.15 za osnovnošolke in ob sobotah od 14.30 do 16. ure. Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel. št.: 328-2733390 (Petra) ali 338-5953515 (Katja).

DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR KRIŠKO KRAŠKI ZVOKI vabi na prvo vajo v ponedeljek, 22. septembra, ob 20. uri v Dom Alberta Sirkja v Križu.

GIMNASTIČNI ODEK ŠZ BOR obvešča, da bo informativni sestanek v ponedeljek, 22. septembra za začetnice ob 18. uri, za ostale skupine pa ob 19. uri na Stadionu 1. maja, in v sredo, 24. septembra ob 16.15 na Opčinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravnateljstva (Ple Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel.: 328-2733390 (Petra) ali 338-5953515 (Katja).

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VI-GRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo 2. in 3. letnik vrtca in osnovno šolo. Prva vaja v ponedeljek, 22. septembra, ob 16. uri v društvenih prostorih v Štalci v Šempolaju.

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut prireja »Teden raziskovanja« od ponedeljka 22. do petka 26. septembra, v Špetru, Gorici in Trstu. Program »Tedna raziskovanja« je objavljen na spletni strani www.slori.org. Vabljeni!

ZDRUŽENI MEPZ SKALA - SLOVAN obvešča pevke in pevce, da bo prva vaja v novi sezoni v ponedeljek, 22. septembra, ob 20.30 v prostorih doma Skala v Gropadi. Vabljeni vsi, stari in novi pevci ter pevke.

FUNDACIJA ELIC - TEČAJI UMETNOSTI ZA OTROKE: obveščamo, da se tečaji umetnosti in stripa za otroke pričenjajo s torkom, 23. septembra. Prijave v ponedeljkih, torkih in sredah od 17.30 do 18.30, ob torkih tudi od 13. do 15. ure, ob četrtkih od 8.00 do 11.30, za info. pokličite na tel. št. 333-4784293, 040-774586 ali 040-300823.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane vinogradnike, da bo v sodelovanju z Zadržno kraško banko njena svetovalna služba opravila v torek, 23. septembra, meritve sladkorne stopnje in kislosti grozdja od 15. do 16. ure na kmetiji Renczota Tavčarja, Repen, 42.

PILATES-SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo vadba pričela 23. septembra. Potekala bo v društvenih prostorih po sledečem urniku: Pilates-uvajanje začetnikov ob sredah 18.30-19.30; Pilates 1 ob torkih in petkih 18.30-19.30; Pilates 2 ob torkih in petkih 19.30-20.30. Za zdravo hrbtenico: ob sredah in petkih 17.30-18.30. Za pojasnila - tel.št.: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva) od 14. ure dalje.

RAD POJEŠ IN PLEŠEŠ? Otroška folklorna skupina Stu ledi vabi v svoje vrste nove člane od 9. leta dalje. Ob plesu in petju bomo preživeli veliko lepih trenutkov in spoznavali vrstnike iz sosednjih dežel. Vpisovanje v torek, 23. septembra ob 17. uri v prostorih društva S. Škamperle na stadionu 1. Maj pri Sv. Ivanu v Trstu. Vabljeni! Info: 349-5252201.

SKD S. ŠKAMPERLE obvešča, da se bodo odvijali plesni tečaji pod vodstvom koreografinje Mateje Juvan, vsak ponedeljek od meseca oktobra dalje z naslednjim urnikom: ob 15. uri latino-ameriški plesi in moderni hip-hop namenjen mladini iz srednje in višje šole; ob 16.30 hip-hop, družabni in skupinski plesi za osnovnošolce; ob 18. uri latino-ameriški plesi in plesi standard za odrasle (1. skupina);

TRST

ob 20. uri latino.ameriški plesi in plesi standard (2. skupina). Vpis in info.: 349-7338101 ali se prijavite v torek, 23. septembra ob 17. uri v društvenih prostorih na štadjonu 1. Maj.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu na Padričah v torek, 23. septembra, ob 20.45, pevska vaja na katero so vabljeni tudi novi pevci in orkestraši.

BARVE IN ČOPIČI ZA JESENSKO SPROSTITEV - štiri ustvarjalna srečanja praktične narave v sklopu Kru-tovih delavnic. Prvo srečanje v sredo, 24. septembra, ob 16.30. Prijave in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SKD VESNA - GLASBENI USTVARJALCI prireja v letošnji sezoni naslednje dejavnosti: glasbena urica za otroke iz vrtca, ob sredah, od 16.15 do 17. ure, plesna skupina za otroke iz osnovne šole, ob sredah, od 15.45 do 16.45, otroški zbor za otroke iz osnovne šole, ob sredah od 17. do 18. ure, igram na orff glasbila za otroke iz osnovne šole, ob sredah, od 18. do 18.45. Prva vaja v sredo, 24. septembra, v KD Albert Sirk v Križu. Za informacije: 333-7044780.

USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE sporoča, da se bo tečaj slovenščine 2. stopnje začel v sredo, 24. septembra. Tečaj bo potekal vsak ponedeljek in sredo ob 18. uri. Odprte so vpisnine tudi za druge tečaje. Za informacije pokličite na tel. št. 040-761470 ali 040-366557.

ZA PLESNI TEČAJ V BAZOVICI v organizaciji SKD Lipa bo vpisovanje v sredo, 24. septembra, ob 20.30 v Bazovskem domu. Začetek tečaja 1. oktobra. Vabljeni!

AŠD - SK BRDINA obvešča svoje člane, da je do 25. septembra še možno naročiti smučarske društvene kombinzone za otroke in odrasle. Za informacije se lahko obrnete na št. 348-8012454.

OTROŠKA PLESNA SKUPINA VI-GRED (za osnovnošolce), katere mentorica je Jelka Bogatec, obvešča da bo začela z vajami v četrtek, 25. septembra, ob 16. uri.

PLESNI TEČAJI DRUŠTVA MOSP se bo začel v četrtek, 25. septembra, ob 19. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3 v Trstu. Program tečaja: sodobne plesne tehnike, plesno gledališče, improvizacija, od kreativnosti do koreografije, vaje za sprostitev in preproste tehnike masaže. Vodi plesalka in koreografinja Raffaella Petronio. Za info: 339-7046331 ali 040-370846. Toplo vabljeni!

MOJA SLOVENŠČINA: začetni in nadaljevalni tečaji za Slovence in Neslovence. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00. Predstavitev v petek, 26. septembra ob 16. uri.

TEČAJ V BAZENU Šc Melanie Klein in sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov prireja tečaj v bazenu za dojenčke od 5. do 12. meseca starosti. Tečaj se bo začel v petek, 26. septembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

BREZPLAČEN SEMINAR Yoge-Psihofizična Telovadba po metodi Ferriz-Ferrière v soboto, 27.septembra, od 19. do 21. -Kulturni Center Yoga Jnanakanda na ul. Mazzini 30, III nadstropje. Informacije na 333-4236902 / 329-2233309. Prost vstop.

SLOVENSKE URICE Šc Melanie Klein obvešča, da bo tečaj slovenščine za italijansko govoreče in tuje otroke, potekal od 27. septembra do 29. novembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE ZA BIODINAMIČNO POLJEDELSTVO organizira tečaj evritmije v Domu Brdina na Opčinah. Prvo srečanje bo v soboto, 27. septembra ob 10. uri. Vabljeni.

JUS NABREŽINA obvešča člane, da sprejema prošnje za nabiranje suhih drv na jursarki imovini do 30. septembra. Odborniki so na razpolago v Kavarni Gruđen v Nabrežini v nedeljo 21. in v nedeljo 28. septembra od 10. do 11. ure.

MOPZ TABOR OPČINE obvešča vse pevce da so se pevske vaje za novo sezono že začele in da se odvijajo v pro-

storih Prosvetnega doma, vsak torek in četrtek od 20.30 do 22. ure. Zaželeni so tudi novi pevci še posebej prvi tenorji in baritonisti da bi napolnili prazne vrzeli. Pridružite se nam še posebej mladi,ki vam je pri srcu petje in Slovenska beseda.

TEČAJ RESTAVRIRANJA STAREGA POHIŠTVA organizira Društvo Noe' v sodelovanju z občino Devin Nabrežina v soboto, 27. in nedeljo 28. septembra. Za info.: 349-8419497.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev v ponedeljek, 29. septembra. Za info.: 349-8419497.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev v ponedeljek, 29. septembra ob 20. uri.

JOGA PRI SKD IGO GRUDEN bo ob ponedeljkih in sredah od 9. do 10.30 (prva skupina) in od 10.30 do 12. ure (2. skupina), večerna skupina ob ponedeljkih in sredah od 18. do 19.30. Vodi Divna Slavac. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 29. septembra. Info 040-299632 (Vera) ali 040-220469 (Divna).

TEČAJ ZA DOJENČKE: Deželna zbornica kliničnih pedagogov in študijski center Melanie Klein obveščata, da se bo tečaj, namenjen dojenčkom do 8. meseca starosti, začel v ponedeljek, 29. septembra. Tečaj predvideva masažo in dejavnosti v bazenu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ŽPZ VESELA POMLAD obvešča, da bomo v mesecu septembru imele pevske vaje vsak ponedeljek ob 20.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Toplo vabljene tudi nove pevke. Za informacije pokličite na tel. št. 348-0841705 (Metka).

AŠD CHERDANCE MILLENIUM obvešča, da so v teku vpisovanja v novo sezono. Urniki treningov: 1. skupina 4-7 let ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 na Opčinah (ob sobotah od 10. do 11. ure); 2. skupina 8-11 let ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19. ure na Opčine (ob sobotah od 11. do 12.30); 3. skupina 12-15 let ob torkih, sredah in petkih od 19. do 20.30 pri Banih; 4. skupina (16 let dalje) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 19. do 21.30 pri Banih. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja ali 346-1852697 Petra.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR - Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

PILATES - SKD FRANCE PREŠEREN BOLJUNEC vadba Pilatesa, Pilatesa body tehnike in telovadbe za hrbtenico in razgibavanje poteka v telovadnici nižje srednje šole v Dolini po sledečem urniku: ob torkih od 18. do 19. ure Pilates 2 (nadaljevalni tečaj), od 19. do 20. ure telovadba, od 20. do 21. ure Pilates 2; ob sredah uvajalni tečaj Pilatesa (Pilates 1) za začetnice od 18. do 19.30; ob petkih od 18. do 19. ure Pilates 2, od 19. do 20. ure telovadba, od 20. do 21. ure Pilates 2. Zamudnice se lahko zglasijo do konca septembra v telovadnici, ob začetku vadbe. Vabljene.

SEČNJA 2008 /2009 NA OPČINAH - OPENSKI JUS obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da se lahko vpišejo v seznam za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek do najkasneje 30.septembra na upravnem sedežu v Proseški 71.

SKD LONJER KATINARA prireja tečaj joge, ki se bo odvijal vsak torek od 19. do 20.30 v prostorih ŠKC v Lonjerju. Prvo srečanje bo na sporedu v torek, 30. septembra. Vpisovanje na tel. št. 3335062494.

SZ MLADOST - OTROŠKA SEKCIJA obvešča, da se je začela otroška mladinska dejavnost 2008/09 in sicer: cicibani 97/98/99/00 in mali cicibani 01/02 ob ponedeljkih in četrtkih od 16.00 do 17.30 ter naraščajniki 95/96/97 ob ponedeljkih in četrtkih

od 17.30 do 19.00. Dejavnosti se odvijajo na doberdobskem nogometnem igrišču. Med zimskim obdobjem se bodo dejavnosti preselile v doberdobsko telovadnico. Za dodatne informacije in nove prijave lahko pokličite na 3356041844.

ŠAGRA V PARKU GLOJBONER pri Padričah se bo odvijala do konca septembra. Delovali bodo dobro založeni kioski, vsak večer glasba v živo.

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

KLEKLJARICE bomo spet začele s svojo dejavnostjo v prostorih KD Lipa v Bazovici. V našo družbo vabimo tudi nove članice. Pred začetkom nove sezone se bomo sestale v sredo, 1. oktobra, ob 20. uri v bazovskem domu, kjer se bomo dogovorile in načrtovale bodoče dejavnosti. Tisti, ki bi se nam radi pridružili se lahko ob večernih urah oglasijo na tel. št. 040-228212, kjer bodo dobili dodatne informacije in pojasnila.

KRUT organizira z začetkom oktobra skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gradežu in v Strunjanu. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

TEČAJ SLOVENŠČINE Šc Melanie Klein obvešča, da se bosta začetniški in nadaljevalni tečaj slovenščine za odrasle, začela 1. in 2. oktobra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

ŠAHOVSKI KROŽEK PRI SKD. IGO GRUDEN vabi otroke v začetniški tečaj in odrasle na tedenska srečanja. Mentor je Boris Fabjan. Prvo srečanje bo v sredo, 1. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruđen v Nabrežini. Za informacije Martin Venier, tel. 348-0381142.

AŠZ SLOGA da bodo potekali treningi odbojke za začetnike in začetnice (letniki '97, '98, '99) ob ponedeljkih od 14.30 do 16.30 in četrtkih od 17.30 do 19.00 v občinski telovadnici v Repnu, ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici srednje šole na Proseku. Tečaj bo začel 2. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrtkih, od 17.30 do 18.30, v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 2. oktobra.

KRUT organizira skupinske vaje za preprečevanje in lajšanje osteoporoze in bolečin v hrbtenici. Vadba je namenjena članom in se bo pričela v četrtek, 2. oktobra. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitvev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Informacije in vpisi na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00. Prvo srečanje v petek, 3. oktobra, ob 19. uri začetni, ob 20.30 nadaljevalni tečaj.

BESEDNI RINGARAJA Šc Melanie Klein, prireja izpopolnjevalni tečaj slovenščine za otroke, ki obiskujejo slovenske šole in želijo bogatiti svoj besedni zaklad in utrditi svojo slovenščino. Prvo srečanje bo 4. oktobra, ob 15.30, na sedežu, v ul. Cicerone 8. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

SKD TABOR CIGARJE - PROSVETNI DOM: 15. septembra so se začeli tečaji rekreativne telovadbe po običajnih urnikih. Pohitite v vpisovanje!

PIHALNI ORKESTER BRIGAS s sodelovanjem glasbene matice sprejema vpise za glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Info. na tel. št.: 338-6439938 ali 040-228333 in vsak četrtek, ob 20. uri na sedežu v Dolini.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v zdravilišču Strunjan od 12. do 22. oktobra. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za desetdnevno skupinsko bivanje Montegrotto terme od 12. do 22. oktobra. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani zglasijo čim prej na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b - tel. 060-360072.

Elegantne plesalke

Ribe v mnogih kulturah simbolizirajo plodnost in obnavljanje življenja, predstavljajo tudi modrost, ki izhaja iz nedosegljivih globin morja. V svojem domu si kot del pohištva lahko oblikujete ekosistem z izvrstnimi elegantnimi plavalkami, ki vas bodo pomirjale in sproščale.

Akvarij hitro postane središče stanovanja, če je le primerno umeščen v prostor in lepo vzdrževan. Nekateri imajo akvaristiko za hobi, ekosistem analizirajo in iščejo nove možnosti za posaditev rastlin in naselitev ribic, drugi preprosto občudujejo estetsko dovršeno gibanje najboljših plavalk na svetu. In vsak dan si, ko se po stresnem dnevu vrnejo v zavetje doma, ogledajo nove prizore akvarijskega dogajanja. Barvni svet tišine in brezskrbnosti deluje blagodejno.

Splošno pravilo, ki ga je treba upoštevati, ko se odločimo za akvarij je, da v njem ustvarimo razmere, ki so čim bolj podobne naravnim. Pomembno je, da je prostor za postavitev akvarija dovolj velik.

Začetnikom priporočajo 60-litrsko akvarije. Ko tovrstni akvarij napolnite z vodo, bo tehtal od 70 do 80

kilogramov, zato je treba pozorno izbrati dovolj stabilno podlago. Akvarija ne smemo postaviti na mesto, ki ga neposredno osvetljuje sonce; priporočljivo je, da ga postavimo v temnejše dele stanovanja, ne glede na to ali je to v dnevni sobi ali na hodniku ali kje drugje.

Lahko se odločimo za sladkovodni akvarij, kjer prevladuje rastlinje, ali enakovrstni, kjer so v večini ribe, lahko pa si omislimo morskega ali polslanega. Posebno pozorni moramo biti pri naseljevanju prebivalcev. Paziti moramo, da ne naselimo skupaj plenilcev in plena.

Ko smo akvarij postavili, pride na vrsto skrbno urejanje. Pri akvarijih, v katerih želimo imeti tudi rastline, najprej namestimo hranilno podlago, nad njo pa naneseemo dobro izpran pesek ali prod, katerih zrnca

so velika od 2 do 4 milimetre, svetujejo strokovnjaki. Na pesek postavimo zelene predmete, kamenje, školjke... in napeljemo cevke za prezračevanje akvarija in razpršilce zraka.

Bližamo se morda prvemu najbolj pričakovanemu trenutku: do polovice akvarija nad podlago natočimo vodo, ki ima med 20 in 25 oC.

Osnovno pravilo za lep in »zdrav« akvarij – ne glede na to ali gre za morski, sladkovodni ali tropski – je skrb za kvaliteto vode, ki spodbuja rast rastlin in prispeva k ravnotežju med prebivalci vodnega naselja.

Zdaj lahko akvarij napolnimo z vodo, ki naj sega do 5 centimetrov pod zgornjim robom in priklopimo akvarijske naprave. Rib še ne smemo naseliti. Prepričati se namreč moramo, da v vodi ni NO2. Proces, skozi katerega mora vsak novo vzpostavljeni akvarij oz. filter imenujemo ciklanje, ki traja od 2 pa vse do 6 ted-

nov. V tem obdobju se v akvariju vzpostavlja mikrobiološko ravnanje.

Velja pravilo, da je vsakemu centimetru ribe potrebno za optimalno bivanje nameniti liter vode. Ko »starim« prebivalcem akvarija nase-ljujemo »nove« velja upoštevati pravi-lo, da še zaprto vrečko, v kateri smo ribe prinesli iz trgovine, za 20 minut položimo v akvarij. Ko se temperatura izravna, vrečko odpremo in vanjo postopoma dodajamo vodo iz akvarija, v katerega bomo ribice naselili. Strokovnjaki ocenjujejo, da je ribe iz vrečke po pol ure varno preseliti oz. izpustiti v akvarij.

Sara Mobili

PRODAJNI CENTER SCAVOLINI

GORICA, Ul. Mattioli 18, Tel. 0481.550242
Manzano (UD), ul. Udine 24, Tel. 0432.1900272

VISMA **BELTRAM** Trgovina z laminati in gotovimi paketi

Beltram Marjan s.p., / PE Ajdovščina, Goriška c. 66 (ob avtocesti Gorica-Ajdovščina)
tel. +386 (0)5 3689 151 fax 00386 (0)5 3689 152 e-mail: belpod@iol.net

PREDSTAVNIŠTVO z italijanskim pohištvom za stanovanja, hiše in poslovne prostore
SVETOVANJE arhitektov
DOSTAVA in montaža pohištva

TRGOVINA z laminati in gotovimi parketi
DOSTAVA in polaganje le teh
SVETOVANJE in izmera prostorov

URNIK: PON.-PET. 8.30/12.30, 14.00/18.00; SOB. 8.30 - 13.00

LC3
Le Courbusier,
Pierre Jeanneret,
Charlotte Perriand
Kolekcija "Cassina i maestri"

atrio ZA VAS IŠČEMO VEDNO NAJBOLJŠE.
DANES NUDIMO TUDI VRHUNSKO POHIŠTVO

TRŽIČ, ul. C.A. Colombo 14, Tel. 0481.40540 • Faks 0481.40929 • e-mail: atride01@atriosrl.191.it

Cassina

WARM **Damir Starc**

●PRODAJA●NAČRTOVANJE
●ZIDAVA●POPRAVILA

Cm d. 125 x g. 100 x v. 180

KASTELL

Cm d. 140 x g 110 x v. 185

AMBIENTE

PROSEK 551 - tel 040.225177, fax 040.225193, mob. 3483051855

La Fagagnese DI DANIELE FURLANO

VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ
V GRADNJI ŠTEDILNIKOV

KUHINJE IN ŠTEDILNIKI S KOTLOM ZA OGREVANJE

TRADICIONALNI, VGRADNI, STOLPNI V INOX JEKLU, EMAJLIRANI IN ZIDANI

PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA
PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE, KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, HLADILNIK, POMIVALNO KORITO, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA, RAZNI DODATKI

ULICA 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD) - TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452

GIOMA Leseni podi Okna in okvirji Notranja vrata Blindirana vhodna vrata

33050 S. VITO AL TORRE (UD)
IND. CONA NOGAREDO AL TORRE
TEL. in FAKS 0432 997154
www.giomapavimenti.it - info@giomapavimenti.it

LESENI PODI NOTRANJA VRATA OKNA IN OKVIRJI IZ PVC-JA BLINDIRANA VHODNA VRATA

PRODAJALEC **FINSTRAL**
BOGATA RAZSTAVA OKEN IN OKVIRJEV

PROIZVODNJA, DOBAVA IN MONTAŽA

Čokoladnih streh ni

Peta fasada hiše, kakor tudi pravimo strehi, ker naj bi opravljala enake funkcije kot fasada, ne ščiti samo pred padavinami, vlago, vetrom in točo ter soncem, zagotavlja tudi toplotno in zvočno izolacijo. Prevladujejo vremenske razmere, kjer je locirana nepremičnina, narekujejo izbor oblike strehe. Za Primorsko so značilne položnejše strehe, vendar mora biti kritina zaradi pogostih in močnih vetrov nekoliko težja. Kvalitetni, strešniki četudi ne praviljni - čokoladni, kot so bili na strehi hiše Janka in Metke, zdržijo po zagotovitvi proizvajalcev vsaj 3 desetletja.

Mnogi dejavniki vplivajo na odločitev o tem kakšno streho bomo izbrali za našo hišo. Okolje in vremenske razmere, značilne zanj, so odločilen element pri izboru primerne strehe. Da imajo vremenski pojavi veliko opraviti s streho se je pokazalo, tudi na Primorskem, letošnje poletje. Škoda, ki jo je toča povzročila na objektih, posebej na strehah, je ogromna.

Splošno pravilo je, da so strehe bolj strme tam, kjer je manj padavin in bolj položne v predelih z več padavinami. Od naklona strešne konstrukcije je odvisna velikost samih strešnikov: na strmejših so ti manjši, na položnejših pa so običajno strešniki večjih formatov.

Ravnih streh je vse več, poleg stanovanjskih blokov se zanje odločajo tudi lastniki moderno zasnovanih individualnih hiš. Če je streha ravna, lahko opravlja tudi funkcijo terase. Še vedno pa je več eno, dvo in štirikapnih, pogoste so tudi šotoraste strehe brez slemen.

Najpomembnejša elementa strehe sta strešna konstrukcija in strešniki, zato se je ne glede na to ali gradimo novo ali zaradi dotrajanosti samo menjamo streho, o najpomembnejših elementih smiselno posvetovati s strokovnjaki. Ukrepanje na lastno pest je skoraj vedno drago, ko pa gre za streho znajo biti stroški, ki nastanejo za odpravo napak, vrtočlavo visoki. Vsa breme strehe, kot sta na primer poleg same kritine še sneg ali vetrni upor, se namreč prenaša na nosilno konstrukcijo, ki jo predstavlja ostrešje.

Izjemno pomembna je izolacija strehe, saj ta varuje pred naravnimi neprijetnostmi, dežjem, točo in vetrom. Ne ščiti pa samo pred mrazom, ampak tudi pred vročino. Strokovnjaki ocenjujejo, da lahko pri nepravilno ali nedosledno izdelani strehi tudi do 30 odstotkov toplote uide.

Slabo narejena streha toplote ne more zadržati in tako ta skozi streho uhaja v že tako prevročne prostore. Če je pod streho stanovanje in ne klasično ropotarniško podstrešje, ki ga obiščemo le nekajkrat letno, ko iščemo pozabljene stvari ali nosimo v hrambo, česar še ne zmoremo zavreči, mora to biti narejena tako, da vodna para ne prodira v notranjost. Sicer bo podstrešno stanovanje z leti začelo gniti.

Če vremenske razmere dopuščajo, ni nujno, da streho prekrivamo s težkimi kritinami, kot so opečni in betonski strešniki. Izberemo lahko lažje kritine, med katere sodijo bitumenska, kovinska in vlaknocementna kritina.

Za klasiko pa še vedno velja opečna strešna kritina, narejena iz gline. Tovrstna kritina je ekološko sprejemljiva. Če se nam po izgledu zdi preveč »surova«, se lahko odločimo za tako, ki ima čez vrhni sloj nanešeno posebno prevleko oz. glazuro. Ta ni samo dekorativne narave, hvaležna je, ker se plesen in mah ne moreta razširiti kot bi se sicer. Za najbolj zahtevne potrošnike so na voljo tudi posteklene opečne strešne kritine.

Za betonske strešnike velja, da ti z leti pridobivajo kakovost, povečuje se tudi njihova trdnost, zagotavljajo poznavalci. Primerni so tako za strehe z manjšimi kot tiste z večjimi nakloni. Upoštevati pa je treba posebno pravilo pri pritrdjevanju - pri strmejših strehah je namreč treba vsak strešnik pritrditi posebej.

Vlaknocementna kritina je naslednica azbestnih kritin, ki so imele oz. ponekod še imajo negativne učinke na zdravje in okolje ljudi. Pri naslednici so cementu dodana sintetična organska vlakna, v pore pa je ujet zrak.

Kritina je trdna in zelo odporna na vse vremenske pojave, zagotavljajo proizvajalci.

Strehe so lahko tudi kovinske. Na Primorskem pocinkanih streh ali streh z bakra ali kombinacije kovin kot sta titan in cink ne vidimo prav pogosto, če jih sploh. Padavine s tovrstnih streh, ki se ponašajo z izjemno dolgimi življenjskimi dobami, hitro odtečejo. Bolj problematično zna biti dejstvo, da se vsaka kaplja dežja sliši. Če smo v času naliva v mansardi občutki verjetno niso najbolj prijetni. Med odlikami tovrstnih streh je odsotnost vlage. Proti kondenzaciji pa se lahko ubranimo s kanalom za prezračevanje, ki je speljan pod kritino.

Za najboljše med kovinskimi kritinami veljajo jeklene pocinkane, saj pri teh po poznavanju strokovnjakov ne prihaja do kondenzacije. Z dodatno izolacijo pa tudi hrupa, ki ga povzročajo padavine in je sicer značilen za kovinske strehe, ni.

Med strehami še posebej izstopa ti. zelena streha. Streha, ki postane zelena, ker in ko jo ozelenimo, je hvaležna zlasti, ker že sama po sebi pred-

stavlja protipožarno, zvočno in toplotno zaščito objekta, ki ga prekriva. Moramo pa biti pri tovrstnih strehah toliko bolj pozorni na hidroizolacijo, saj moramo preprečiti vdor vlage v stavbo.

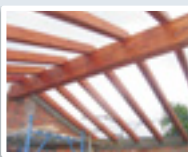
Za zelo razgibane strehe je primerna bitumenska kritina. Med njene posebne odlike proizvajalci navajajo odpornost proti ognju, poleg siceršnjega dobrega prenašanja vseh vremenskih vplivov.

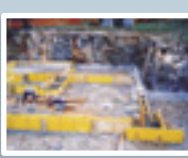
Ne glede na to, kateri strešniki bodo prekrivali našo hišo, morajo ti biti primerno položeni, sicer se kaj kmalu soočimo s pronicanjem meteornih vod. Če bo vlage zato preveč, bo konstrukcija strehe začela propadati.

Streha mora biti tudi toplotno izolirana. Najbolj pogosto se za toplotno izolacijo uporabljajo stiropor, poliuretan in mineralna volna, ki pomembno prispeva tudi k požarni varnosti. Ogenj lahko zaneti tudi strela. Zato je smiselno, da je objekt opremljen s strelovodom, katerega funkcija je, da strela odvede po poti, ki jo določi lastnik hiše in ne strela sama.

CRISMANI DAVID
od leta 1985
GRADBENO PODJETJE

PREJ
POTEM

LESENE STREHE

NOVOGRADNJA

RAZLIČNE TERMICNE IZOLACIJE IN KRITINE

Mob. 338.8313006 - Tel. Fax 040.220573 - Križ, 175 - Trst www.crismanidavid.it

EDIL CARSOsnc.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB

Obrtna cona ZGONIK
Proseška postaja 29/B

Tel. 040.2528036
Faks 040.2529521
Mob. 348.5211656

www.edilcarso.it e-mail: edilcarso@libero.it

DANEV

☒ PRAZNJENJE GREZNIC IN ČISTILNIH NAPRAV

☒ ČIŠČENJE ODOČNIH KANALOV Z VODNIM PRITISKOM

☒ PREGLEDI S TV KAMERO IN ZIDARSKA DELA

V NOVI OBRTNI CONI ZGONIK
PROSEŠKA POSTAJA 29/C
TEL. 040 2528113 - FAX 0402528124
e-mail: info@danev.it

EDIL - PORFIDI TRENTINA

Skladišče in urad na Proseku
(nasproti avtobusne garaže ACT)

Tel. 040/251044;
faks 040/251145

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne plošče • kamnite kocke in obloge • kamniti robniki • material za pokrivanje streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene konstrukcije • izolacijski materiali • železne PVC cevi • ograje...

tecnoedile

TRST, Ul. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

GRADBENI IN INDUSTRIJSKI STROJI IN OPREMA • PRODAJA IN NAJEM • SERVIS • REZERVNI DELI

Gradbeno podjetje in izkopi

BIZJAK
BORIS

Nabrežina Kamnolomi 63/A
Tel. 040.200103 - Fax. 040.2024145 - Mob. 335.6939992

GORICA - Občinska uprava napoveduje pridobitev 150 parkirnih mest

Z varianto do novih parkirišč v mestnem jedru

Načrtujejo jih pri nadškofiji in v Ulici De Gasperi - Jahalnica Remuda bo dobila športno namembnost

Območje nadškofijskega dvorišča, ob vznožju grajskega griča, kjer naj bi občina uredila novo parkirišče

BUMBACA

V prvih mesecih prihodnjega leta bo sta parkirno stisko v goriškem mestnem središču ublažili dve novi parkirišči. Urad za urbanizem pri goriški občini je namreč pripravil varianto št. 28 k regulacijskemu načrtu, ki bo omogočila ureditev parkirišč pri sedežu nadškofije v Ulici Arcivescovado in v Ulici De Gasperi. Skupno naj bi s tema dvema posegoma pridobili kakih 150 parkirnih mest, s katerimi bodo vsaj delno ugodili zahtevam trgovcev in občanov.

»Sprememba regulacijskega načrta nam bo omogočila podpis pogodbe s podjetjem, ki bo skupaj z občino upravljalo parkirišče v Ulici De Gasperi. Prav tako bomo lahko po odobritvi variante lahko sklenili pogodbo z goriško nadškofijo in uredili parkirišče med Ulicama Arcivescovado in Carducci. Pri tem bo treba nekoliko spremeniti prometno ureditev, da bi bil izhod s parkirišča čim manj nevaren,« je včeraj povedal župan Ettore Romoli, ki je vsebino variante predstavil z odbornikom Dariom Baresijem, arhitektom Mario Antonietto Genovese in predsednikom svetniške komisije za urbanizem Giulio Tavello. Genovesejeva je povedala, da bi se dalo v Ulici De Gasperi pridobiti preko 60 parkirnih mest, pri nadškofiji pa okrog 90. Pojasnila je, da bo pred odobritvijo variante, ki mora tudi mimo občinskega sveta, minilo od štiri do pet mesecev. Župan je zagotovil, da bodo med tem časom že stekli dogovori z zasebnim podjetjem in nadškofijo, kar bo omogočilo, da bo do odprtja parkirišč prišlo v čim krajšem času.

»Predvsem odprtje parkirišča v Ulici Carducci bo zadovoljilo trgovce Raštela in Travnika, ki so se zaradi pomanjkanja parkirnih prostorov upirali tudi zaprtju predora Bombi,« je ocenila Romoli in nadaljeval: »Zaprtje predora prometu, ki je del načrta obnove Travnika, bo spodbudilo tudi uporabo parkirišča v Ulici Giustiniani. Le-tega bi s Travnikom lahko povezali preko naprave, neke vrste »tapis roulant-a«, ki ga namestavimo financirati s pomočjo evropskega projekta.« Po besedah lastnika trgovca z Raštela in predstavnika zveze ASCOM Benedikta Kosiča ostajajo trgovci prepričani, da je zaprtje predora Bombi zgrešena izbira, obenem pa se zavedajo, da je alternativnih poti malo. »Občina bi morala ponovno spremembo načrta za obnovo Travnika drago plačati. Podjetje, ki je zadolženo za gradbene dela, bi zahtevalo višjo vsoto denarja,« je povedal lastnik trgovine na Raštelu in predstavnik zveze ASCOM Benedikt Kosič in dodal: »Zato je ureditev parkirišča pri nadškofiji in prehoda, ki bi ga preko dvorišča za Hišo filma povezovalo s Travnikom, nujen poseg za ohranitev vitalnosti tega območja. Potrebni bi bilo vsaj sto parkirnih mest. Pomisliti je ne nazadnje treba tudi na tiste, ki stanujejo na Travniku in na Raštelu.«

Varianta, ki jo je sprejela občina, ne nazadnje spreminja namembnost območja, kjer se v Pevmi nahaja jahalnica Remuda. Čeprav na tem prostoru že veliko let potekajo razne dejavnosti, bo območje pridobilo športno namembnost šele z odobritvijo variante. (Ale)

GORICA - Gradbišče na Travniku

Med delom počila vodovodna cev, Ulica Arcivescovado spet prevozna

Z včerajšnjim dnem je Ulica Arcivescovado, ki so jo v ponedeljek zaprli prometu, ponovno prevozna. Na odseku ceste, ki pelje s Travnika na Ulico Carducci, so namreč morali zgraditi priključek na grezno omrežje, cevi pa je bilo seveda treba namestiti pred tlakovanjem trga pri Neptunovem vodometu. Poseg v Ulici Arcivescovado ni povzročil nevšečnosti le voznikom, ki jim ni bilo dano zaviti iz Semeniške ulice proti Travniku, ampak tudi stanovalcem. Med deli je namreč počila vodovodna cev, zato so nekatera stanovanja v ponedeljek ostala brez vode. »Namestitev grezničnih cevi, na katere se bodo morala tamkajšnja stanovanja priključiti, je bila nujno potrebna za nadaljevanje del na Travniku,« je pojasnil arh. Diego Kuzmin.

Podjetje Luci Costruzioni medtem nadaljuje s tlakovanjem osrednje ploščadi Travnika, ki naj bi jo odprli v kratkem, in predela pred palačo INPS-a in cerkvijo sv. Ignacija. »Območje pred cerkvijo in INPS-om naj bi bilo odprto pred Andrejevim sejmom. To pa še ne pomeni, da bo mogoče na njem že takrat namestiti stojnice,« je povedal Kuzmin.

Po nekajdnevem zaprtju je ulica spet prevozna

BUMBACA

PODGORA - Srečanje na pobudo rajonskega sveta

Divji prašiči vse bližji hišam

Močno odsvetujejo hranjenje merjascev - Pokrajinska uprava svetuje uporabo električnega pastirja in odvajal

Škoda, ki jo divji prašiči povzročajo na briških trtah

KMEČKA ZVEZA

Divjih prašičev ne gre hraniti. Dejstvo, da marsikdo to počenja, je med vzroki problema, s katerim se spopadajo kmetje in občani v goriških zaselkih. Posebno pereč je problem divjih prašičev v Podgori, kjer se ta vrsta divjadi vedno pogostejše približuje vinogradom - v mnogih primerih, kot je razvidno iz fotografije, je bila trgatve po obisku merjascev odvečna - in celo hišam. Zaradi opozoril občanov je zato predsednik rajonskega sveta Walter Bandelj sklical srečanje, ki so se ga v četrtek zvečer v bivši šoli v Podgori udeležili pokrajinska odbornica Mara Černic, predsednik lovskega okraja Brda Mario Leopoli in svetovalec za problematiko merjascev pri pokrajini Renato Semenzato.

Černičeva in Semenzato sta se v pogovoru s predstavniki rajonskega sveta zaustavila pri projektih, ki jih pokrajina že več let izvaja, da bi zaustavila požrešne salsce. »Najprej gre poudariti, da pokrajina nima neposrednih pristojnosti na tem področju. Za upravljanje divjadi je odgo-

vorna dežela, ki pa nima dovolj posluha. Ob tem ne razpolaga z realnimi podatki o populaciji merjascev. Njihovo število narasča, saj so razmere za njihovo razmnoževanje zelo ugodne. Nekoč so na primer kmetje čistili gozdove, danes pa ima divjad hrane na pretek,« je povedala Černičeva in nadaljevala: »Pokrajina je pristojna samo za vračanje odškodnin kmetovalcem, ki jim divji prašiči povzročijo škodo na pridelku. Kljub temu že tri leta vodimo informacijski projekt za nameščanje električnega pastirja. Kmetje, ki so sledili nasvetu, so imeli dobre rezultate. Pozitivno se je obnesla tudi uporaba kemijskih odvajal, ki smo jih prvič priiskovali pred dvema letoma.« V teku srečanja je spregovoril tudi Leopoli, ki je pojasnil, da dežela vsako leto odredi določeno število odstrelav. Briški lovski okraj je lani odstrelil približno 80 odstotkov predvidenih divjih prašičev, kar pa ne zadošča. »Dežela bi morala odrediti odstrel določenih razredov živali, in sicer tistih, ki se najbolj parijo,« je še povedala Černičeva. (Ale)

TRŽIČ - Razpečevalci

Zaradi mamil družina v zaporu

Zaseženo mamilo in denar

ALTRAN

Šlo je za neke vrste »družinsko vodenje« preprodaje mamil. Nezakonito dejavnost, s katero so se ubadali mati, oče, hči in njen partner, so odkrili tržaški karabinjerji, ki so v ponedeljek s pomočjo goriških kolegov v Škocjanu zasačili 35-letno D.V. pri preprodaji. Ob Tržačanki sta za zapahi končala njena starša, 57-letni oče G.V. in 48-letna mati M.C., ista usoda pa je doletela tudi hčerkinega 41-letnega partnerja N.M., ki je doma iz Kalabrije.

»Združba, ki smo jo odkrili, je s preprodajo služila več deset tisoč evrov mesečno. Preiskava, s katero smo startali na začetku poletja, se je zaključila 15. septembra, omogočila pa nam je aretiranje štirih oseb. Obenem smo zasegli veliko količino droge, ki ni bila namenjena le krajevni tržnici, pač pa celi deželi,« je povedal kapetan tržaških karabinjerjev Helios Scarpa.

35-letno D.V. so karabinjerji v Škocjanu zasačili med preprodajo, ko je pri sebi imela približno kilogram hašiša. Med hišno preiskavo so nato odkrili 600 gramov hašiša, deset gramov mešanice tobaka in hašiša, 20 gramov marihuane, osem mobilnih telefonov, ki so jih družinski člani uporabljali pri preprodaji, dve tehtnici in 15.000 evrov gotovine. Karabinjerji so tudi ugotovili, da je v vrtu raslo tudi osem sadik indijske konoplje. Rastline, ki so presegle meter in pol višine, so izrili. Karabinjerji so v drugem stanovanju v Foljanu, ki ga je uporabljala predvsem D.V., našli več gramov hašiša.

GORICA - Slovenski konzorcij Slovik podelil diplome prvi generaciji svojih študentov

Vlagati čas v izobraževanje pomeni predvsem staviti nase

Anna Devetta, Dean Rebecchi in Boštjan Romano opravili triletni cikel multidisciplinarnega programa

»Prvi generaciji Slovikovih študentov, ki so zaključili izobraževalni cikel multidisciplinarnega programa, želimo veliko uspehov v poslovnem in osebnem življenju. Izobraževanje, ki so ga dosegli tudi z obiskovanjem Slovikovega programa, naj jim bo le podlaga za nadaljnji študij in izpopolnjevanje, ki naj jih spremlja po poti poklicne rasti. Vložili so čas v izobraževanje, stavili so torej nase in na znanje, ki je sedaj del njihovega intelektualnega bogastva.« S temi besedami je predsednik upravnega sveta goriškega izobraževalnega konzorcija Boris Peric nagovoril študente multidisciplinarnega programa, ki so po treh letih zaključili cikel obšolskega izpopolnjevanja pri Sloviku. Opravili so obenem delovno prakso in se udeležili devetdnevnega poletnega programa Discover Management na ugledni poslovni šoli IEDC na Bledu.

Četrtkovo podelitev diplom v Tumovi predavalnici KB Centra v Gorici je uvedla in nato tudi zaključila gojenka Glasbene Matice Petra Grassi iz razreda Beatrice Zonta. Nagovoru predsednika je sledil pozdrav znanstvene direktorice konzorcija Matejke Grgič, ki je študentom zaželela, da bi poslovne uspehe bogatili z intelektualno in kulturno rastjo. Ta se dosega na različne načine - je poudarila -, predvsem pa z branjem in neprestanim informiranjem o tem, kaj se dogaja v svetu. »Danes je to mogoče že s klikom na računalnik. Vzemite si torej čas za branje dobrega članka, tudi v tujem jeziku,« je svetovala Grgičeva.

Sledilo je slovesno podeljevanje diplom. Anni Devetta, Deanu Rebecchiju in Boštjanu Romanu je znanstvena direktorica Slovika izročila potrdilo o uspešno opravljenem ciklusu multidisciplinarnega programa. Diplomanti so iz Peričevih rok prejeli v dar tudi knjigo. Svečanosti so se udeležili starši trojice diplomantov, pa še kolegi iz Slovikovega programa in predstavniki članov konzorcija, ki podpirajo izobraževalno dejavnost in obenem omogočajo študentom, da opravijo delovno prakso in se tako približajo svetu dela. Dva študenta izmed teh, ki so se vpisali k multidisciplinarnemu programu, sta se tudi zaposlila v konzorcijskih podjetjih.

Pri slovenskem izobraževalnem konzorciju želijo spodbujati tudi druženje študentov, mreženje in vzdrževanje ter nadaljnji razvoj prijateljskih in poslovnih stikov, sodelovanje, medsebojno pomoč in družabno življenje. V ta namen bodo prirejali srečanja z naslovom Pogovor z managerjem. Namenjena bodo vsem tečajnikom, ki so obiskovali multidisciplinarni program za kakovostno kadrovo rast, in predstavljajo dragoceno priložnost za ponovno srečevanje in soočanje. V petek, 26. septembra, ob 18. uri bo na prvem tovrstnem srečanju sodeloval Roberto Vidoni, bivši komercialni direktor podjetja Goodyear za Italijo. Govoril bo o svojih izkušnjah in težavah, pa tudi o poslovnih dosežkih iz svoje kariere. Srečanje bo potekalo v KB Centru na Verdijevem korzu.

Iz Slovikovega tajništva obenem sporočajo, da še sprejemajo prijave na multidisciplinarni program, ki se bo začel v kratkem; rok so podaljšali do prvega tedna v oktobru. Zainteresirani študentje si lahko ogledajo spletno stran www.slovik.org, ki prinaša vse potrebne informacije o letošnjem programu in o načinu prijave. (mh)

Prvi Slovikovi diplomanti na četrtkovi svečanosti, na levi še Boris Peric in Matejka Grgič

BUMBACA

GORICA - Podiplomski tečaji SDZPI

Sodelujejo z bankami

Zbirajo prijave bodočih referentov za bančne kredite - Začel se je tečaj za uslužbence potovalnih agencij

Udeleženke tečaja tehnike front-office v potovalni agenciji

BUMBACA

Dejavnosti Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje v Gorici potekajo s polno paro. Včeraj se je začel še podiplomski tečaj tehnike front-office v potovalni agenciji, ki bo dvanajst tečajnikov pripravil za delo v turističnem podjetju. Zbirajo pa tudi prijave za tečaj tehnike financiranja podjetij; selekcije kandidatov bodo opravili prihodnji petek.

Tečaj, ki predvideva 300 ur lekcij in dva meseca delovne prakse pri sodelujočih bančnih zavodih, bo udeležence usposobil za opravljanje poklica referenta za bančne kredite. Le-ta ima naloge, da svetuje in pripravi prošnjo za odobritev kreditov podjetjem, pripravlja vloge ter svetuje pri izbiri pravega kredita oz. bančnih storitev, kot so lizing in faktoring. Po opravljenem tečaju bodo udeleženci zmožni analizirati trend trga in panoge, v kateri deluje podjetje, upravljati bančno operativnost, analizirati bančno operativnost, analizirati ekonomsko in finančno stanje podjetja, nuditi oblike dolžniškega financiranja, presoditi stopnjo tveganja

posojil ob sprotne vodenju administrativnega postopka, voditi odnose z notranjimi in zunanji strankami ter delovati v upoštevanju zakonodaje in deontološkega kodeksa.

Ob SDZPI-ju so se za organizacijo tečaja zavzele bančne in finančne ustanove z obeh strani meje, in sicer Zadrúžna Kraška banka, Čedajska banka, Zadrúžna banka Doberdob in Sovodnje, Zadrúžna banka iz Vileša, Kmečka in obrtna hranilnica Ločnik Fara Koprivno, Nova Ljubljanska Banka ter družbi KB 1909 in KB finance. Tečaj, ki je brezplačen, je namenjen brezposelnim z diplomno višje-srednje šole z bivališčem na območju dežele Furlanije-Juljske krajine. Udeleženci morajo biti polnoletni in prejmejo 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi. Izbor kandidatov bo potekal v petek, zainteresirani pa se lahko prijavijo na sedežu zavoda v KB Centru. Na razpolago sta tudi tel. 0481-81826 in naslov elektronske pošte go@sdzpi-irsip.it. Dodatne informacije so na voljo tudi na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

GORICA

Goljufivi »dedič«

»Prevzeti moram dediščino v znesku 150 tisoč evrov, vendar potrebujem 15 tisoč evrov za notarja.« S temi besedami je goljuf omamili priletnega Goričana in mu izpod nosa odnesel vse to, kar je bil prihranil.

Do prevare je prišlo v četrtek popoldne, ko je elegantno oblečeni gospod po mestni ulici ustavil 83-letnega pešca in ga nagovoril. Najprej ga je vprašal, kje je ulica s pisarno notarja, ki ga je poklical k sebi, zato da opravi postopek za predajo dediščine. Doleto ga je kar 150 tisoč evrov, je vzhiceno povedal ter med monologom pred naivnim Goričanom navajal podrobnosti o sebi - med drugim je dejal, da je Švicar - in o podedovani vsoti, zato da bi vzbudil pri sogovorniku zaupanje. V pogovor se je kmalu vključil še drug moški, ki se je predstavil kot zdravnik in je tudi sam začel prepričevati priletnega gospoda, da je to lahko priložnost za dober zaslužek. Goričan se je pustil pregovoriti in ga ni niti prešinila misel, da ima opraviti s prevarantom. Samozvanemu švicarskemu državljanu je najprej predlagal, da ga bo popremil k notarju. Ko ga je možakar opozoril, da pa nima pri sebi 15 tisoč evrov za notarja in da je v zameno za nje pripravljen odstopiti kar 50 tisoč evrov dediščine, je priletni gospod privolil. S svojega računa je dvignil 15 tisoč evrov in denar priročil spremeljvalcu. Ko mu je le-ta zaupal, da nima niti denarja za kolek, je Goričan sklenil, da mu tudi tega priskrbi. Vstopil je v trafiko, a kmalu odkril, da je goljuf s pajdašem izginil neznan kam. Po razpoložljivih informacijah naj bi prevarant odšel na pošto in denar nakazal na svoj račun s pošto nakaznico, vendar policija to še preverja.

Obupanemu Goričanu ni preostalo drugega kot prijava na kvesturi; preiskavo vodi letišči oddelek goriške policije, ki v sodelovanju z goriškim poveljstvom karabinerjev poskuša priti na sled goljufoma.

Sodili bodo le še petim

Preprodaje ukradenih avtomobilov je bilo osumljenih kar 32 oseb, ki naj bi sodelovale pri kraji vozil v Italiji in pri njihovi prodaji v državah evropskega vzhoda. Preiskavo so leta 1996 uspešno izvedli agenti letiščnega oddelka goriške kvesture v sodelovanju s slovensko policijo. Vendar zaradi zastaranja sodnih rokov bodo nadaljnje sodile le petim, je včeraj razsodilo goriško sodišče. Osumljenci so bili tuji državljani in so odigrali različne vloge v kriminalni združbi, ki je italijanske avtomobile preprodajala na črnem trgu s ponarejenimi registrskimi tablicami in dokumenti. Preiskava je bila zaključena novembra 1996, oktobra 2001 pa je sodnik sklenil, da bodo sodili vsem 32 osumljencem. Prva obravnava je potekala junija 2002, sledilo je še 15 obravnav, ki pa so se omejevale na preliminarne in tehnične zadeve (na primer na prevajanje prepisov telefonskega prisluškovanja), tako da se pred sodniki ni pojavila niti ena priča. Nazadnje, junija letos, so sodniki ugotovili, da so vsa kazniva dejanja zastarala z izjemo kupovanja ukradenega blaga, zato bodo sodili le še petim osumljencem.

SKUPAJ RAZPIRAMO NOVA OBZORJA
KONCERT ZA MLADE ČLANE IN STRANKE V SOVODNJIH OB SOČI

Doberdob in Sovodnje
Doberdò e Savogna

ŠEMPETER - Po vsaj desetletje dolgih prizadevanjih

Bolnišnica nazadnje dobila lastno magnetno resonanco

Odpri tudi obnovljeno bolnišnično lekarno, prihodnji teden pa bodo namestili novo CT napravo

V šempetrski bolnišnici so včeraj slovesno predali v namen magnetno resonanco, hkrati je bila v stavbo pripeljana tudi oprema za novo CT napravo, ki jo bodo namestili prihodnji teden. Obenem so včeraj svečano odpri še obnovljeno bolnišnično lekarno. Dogodkoma sta prisostvovala tudi ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič in državni sekretar na istem ministrstvu Darko Žiberna. Zgodba o magnetni resonanci se v Šempetru sicer vleče že skoraj desetletje, postala naj bi namreč zgodba o uspehu čezmejnega sodelovanja s sosednjo Gorico, projekt pa je nato propadel. Zadnja tri leta so si v šempetrski bolnišnici mobilno resonanco izposojali ob koncih tedna iz Italije. Zato so si zaposleni na radiološkem oddelku, pa tudi vsi bolniki, končno lahko oddahnili, ker je bolnišnica pridobila lastno napravo.

»Sedaj lahko opravljamo tudi dodatne preiskave, ki jih na prejšnjem aparatu nismo mogli: poleg klasičnih preiskav glave, hrbtenice, kolena, ramena, bomo preiskave lahko razširili na področje trebuha in srca,« je včeraj povedal Ivan Leban, predstojnik radiološkega oddelka. Preiskave na novem aparatu so v bolnišnici začeli opravljati že junija, na dan jih opravijo dvanajst, od tedaj so jih naredili že 750, letno pa naj bi jih skupaj 2.400. Čeprav preiskave z magnetno resonanco običajno niso urgentne narave, pa Leban pričakuje, da bodo v bodoče na njej opravljali tudi nujne preiskave. Po njegovih besedah je področje magnetne resonance v šempetrski bolnišnici trenutno dobro urejeno, čakalna doba pa znaša mesec in pol. Aparat z močjo 1,5 Tesla je vreden 1,3 milijona evrov; investicijo je bolnišnica pokrila sama. Z montažo aparata za računalniško tomografijo ali CT-ja, ki naj bi se uresničila prihodnji teden, je oprema radiološkega oddelka bolnišnice izpopolnjena. »Prav zadnje mesece smo še najbolj pogrešali CT. Ta naprava se namreč največ uporablja za urgentne preiskave,« je opozoril Leban. Naj spomnimo: potem ko se je spomladi dotrajan CT aparat v bolnišnici pokvaril, so bolnike iz Šempetra na nujne preiskave vozili v bolnišnico v sosednjo Gorico.

Z Gorico oz. tamkajšnjim zdravstvenim podjetjem je povezana tudi zgodba o

Direktor bolnišnice Silvan Saksida, ministrica Zofija Mazej Kukovič in predstojnik radiološkega oddelka Ivan Leban režejo trak (levo), šempetrska magnetna resonanca (spodaj)

FOTO K.M.

magnetni resonanci, ki ima že dolgo brado. Prizadevanja, da bi jo šempetrska bolnišnica pridobila, so stara že vsaj desetletje. Tedanje vodstvo bolnišnice in lokalne oblasti so se trudile, da bi v dogovoru s sosednjo Gorico oz. z goriškim zdravstvenim podjetjem bolnišnici na obeh straneh meje koristili eno napravo, bodisi fiksno, ki bi

bila nameščena v eni od bolnišnic, iz druge pa bi bolnike tja pošiljali na preiskave, bodisi mobilno napravo, ki bi si jo ustanovi izposojali. Projekt, ki je še pred nekaj leti obetal postati paradni konj čezmejnega sodelovanja, je nato neslavno propadel zaradi različnih zdravstvenih sistemov v sosednjih državah, vodstvu šempetrske bol-

nišnice pa je postalo jasno, da bo treba v nakup lastnega aparata. Vrzal so doslej izpolnjevali z najemom mobilnega aparata ob koncih tedna.

V šempetrski bolnišnici so včeraj namenu predali tudi obnovljeno lekarno. Ta v ustanovi sicer deluje že od vsega začetka; v njej namreč poteka priprava vseh zdravil, za katere farmacevtska industrija ni zainteresirana zaradi majhnih serij ali slabe stabilnosti substance, bolniki pa jih nujno potrebujejo. Po besedah vodje lekarne, Metke Štefančič, pa se v zadnjem času kažejo vedno večje potrebe po pripravi specialnih zdravilnih pripravkov, prilagojenih potrebam posameznih bolnikov, predvsem v intenzivnih enotah, za nedonošenčke, bolne novorojence, bolnike z rakavimi obolenji, predšolsko invalidno mladino. Ravno priprava zdravil za onkološke

Ulica posvečajo Bernardisu

Danes ob 11. uri bo v severnem mestnem predelu v Gorici slovesnost ob pomenovanju ulice po prvem povojnem županu Ferrucciu Bernardisu. Posvetili mu bodo stransko cesto v Svetogorski četrti, in sicer v bližini Ulice Catterini. Ceremonije se bodo udeležili župan Ettore Romoli, Bernardisovi hčerki, skupina alpincev in godba iz Tržiča.

Tat iz kleti odnesel vino

V noči na četrtek je neznanec skozi okno vlomil v klet stanovanjskega bloka na Erjavčevi ulici v Novi Gorici. Postregel si je s tremi kosi vratovine, poleg tega je iz cisterne iztočil še okoli 20 litrov vina, s seboj pa vzel še par steklenic, prav tako napolnjenih z vinom. Policisti so zoper neznanega tatu napisali kazensko ovadbo.

Razstava društva Dablo

Danes ob 18. uri bodo v večnamenskem središču v Ločniku odpri razstavo del članov slovenskega društva briških likovnih ustvarjalcev Dablo. Prireja jo krožek Tullio Crali iz Gorice in bo na ogled do 28. septembra.

Gledališki abonmaji v Tržiču

Danes se začena abonmajska kampanja tržiškega občinskega gledališča. Do 11. oktobra bo čas za potrditev lanskih abonmajev, odtelej pa za vpis novih. Abonmaje je mogoče kupiti v prodajalni občinskega gledališča, v agencijah Ticketpoint v Trstu in Appiani v Gorici ter v centru ERT v Vidmu. Prodajalna občinskega gledališča bo do 27. oktobra odprta od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 17. in 20. uro. zaprta bo 26. septembra ter 3., 9. in 10. oktobra.

Odprtje nove knjigarne

Danes ob 17.30 bodo na Verdijevem korzu v Gorici odpri novo knjigarno UBIK, za katero je značilno, da je čez dan odprta non-stop in da posluje tudi ob nedeljah. Ob tej priložnosti bosta svoji zadnji knjigi predstavila pisatelj Paolo Maurensig in novinar Stefano Cosma.

90-letnica prihoda Italije

V Tržiču bo danes vrsta svečanosti ob 90. obletnici prihoda Italije. Ob 9.15 bo pred županstvom spreved, ki se bo zaključil pri spomeniku padlim ob stolnici. Ob 11. uri bodo polagali vence k spominski tabli Salva D'Acquista, ob 11.15 pa bo maša v cerkvi v ulici Romana. Ob 20.30 bo v občinskem gledališču koncert.

DOBERDOB - Andrej Ferfolja umrl v 87. letu starosti

Slovo prekomorca

K zadnjemu počitku ga je pospremila ganjena množica ljudi in zastava VZPI-ANPI

V Doberdobo so se v četrtek poslovili od Andreja Ferfolje, domačina, ki je nekaj dni prej po kratkotrajni in neizprosni bolezni umrl v tržiški bolnišnici. Po verskem obredu, ki ga je v doberdobski cerkvi daroval domači župnik Ambrož Kodolja in pri katerem je pel cerkveni zbor, so številni krajan in znanci iz drugih krajev pospremili pokojnika na vaško pokopališče. Pred cerkvijo in pred odprtim grobom se je od umrlega poslovilo moški pevski zbor Jezero, ki mu je običajno zapel žalostinki iz bogate slovenske zakladnice in znani partizanski napjev Stoji tam v gori partizan. Andrej Ferfolja je bil namreč partizan-prekomorec ter je rad in s ponosom pripovedoval o svojih izkušnjah iz časa, ko je sodeloval z odporniškim gibanjem, ki je omogočilo zlom fašističnih sil.

Vojaška pot Andreja Ferfolje se je začela na Sardiniji. V kolikor je bil vpoklican v italijansko vojsko, ga je vojna najprej privedla na Korziko, ki jo je Italija zasedla po vojni napovedi Franciji. Na severu otoka je njegova enota ostala do razpada Italije, 8. septembra 1943. Z manjšo skupino vojakov se je pred Nemci umaknil v korziške gore in tam bil vse do zavezniškega izkrcanja na otoku. Pot ga je ponovno zanesla na Sardinijo, od tam pa v kraj Gravina nedaleč od Barija, kjer

ANDREJ FERFOLJA

FOTO VIP

so se zbiral prekomorske enote partizanske vojske. Ferfolja je bil med redkimi »Sardinci«, ki jim zavezniki niso postavljali ovir pri vstopanju med Titove partizane. S 3. Prekomorsko ga je bojna pot ponesla najprej na Vis, sledilo je izkrcanje pri Šibeniku, novembra 1944 pa hudi boji pri Kninu. Februarja 1945 sta prišla na vrsto dolgi pohod in osvoboditev Mostarja, v zadnjih mesecih vojne pa bitka za Bihać, Gospić in Klano nad Reko, ki sta mu sledila pohod do Soče in srečanje z zavezniki. Pokojnik je bil tedaj mitraljezec in njegova težka Breda ga je vodila skozi vse borbene preizkušnje.

Andrej Ferfolja se je rodil v Doberdobo 22. aprila 1921 v kmečki družini Čočevih. Trdo delo na kmetiji je močno zaznamovalo njegovo življenje pred vojno in po njej. S kmečkimi opravili se je občasno ukvarjal tudi v

času, ko se je zaposlil v tržiškem pristanišču, kjer je ostal do upokojitve. V zakon z domačinko Marijo Lavrenčič je stopil 3. decembra 1950. V zakonu sta se jima rodili trije otroci, Evgen (leta 1951), Dorina (1952) in Karlo (1957). Sinova sta veliko let igrala nogomet pri domači Mladosti in drugih ekipah; Evgen-Genko se kot uspešen trener tudi dandanes posveča nogometu, veliko let pa poje v moškem zboru Jezero.

Pokojnik Andrej je bil eden izmed najstarejših članov Zadržne banke Doberdob in Sovodnje, bil pa je tudi član doberdobske sekcije VZPI-ANPI; zastava te partizanske organizacije ga je zato v četrtek pospremila k zadnjemu počitku. Dokler so mu moči to dovoljevale, se je s svojim nepogrešljivim »baškom« na glavi skoraj vsak dan ob 17. uri odpravil v eno izmed doberdobskih gostiln, kjer je s prijatelji rad vrgel partijo »briškole«, znajo povedati domačini, ki ga hranijo v lepem spominu.

Sinova in hči, žena Marija, pa tudi vnuki in drugi sorodniki se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so pokojnika pospremili na zadnji poti, posebno župniku in obema pevskega zboroma. Na mizi Ferfoljevih je vedno prisoten naš časopis, zato se sožaljem pridružuje tudi Primorski dnevnik. (VIP)

GORICA - Ustanovili dobrodelni odbor

Pomoč v stiski

Ljudem bodo nudili nasvete tudi izvedenci na pravnem in drugih področjih

SAN PIER - Promet »Goriška strateškega pomena«

»Gorica je strateškega pomena v programu krepitve prometnih infrastruktur v deželi FJK,« pravi deželni odbornik za prevoze in infrastrukturo Riccardo Riccardi, ki je včeraj popoldne sodeloval pri slovesnem odprtju obnovljenih vpadnic v obrtno cono v kraju San Pier d'Isonzo. Ob njem so se svečanosti udeležili župan Claudio Bignolin, predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in pokrajinski odbornik Maurizio Di Matteo, poleg njih pa še mnogi krajevni upravitelji z Goriškega.

Poseg so financirali z evropskim denarjem in bo olajšal promet na podjetniško dinamičnem območju ter privabil nove investitorje, je menil župan in napovedal, da bodo v okviru nadaljnjih del uresničili krožišče na stičišču s pokrajinsko cesto št. 12. Riccardi pa je poudaril, da ti dosežki kažejo na dinamično občino, ob tem pa še izpostavil prednosti nove SDAG-ove logistične infrastrukture na meji pri Štandrežu.

SILVIA PAOLETTI

BUMBACA

Zaščita pravice do zaposlitve, stanovanja, skrbstva, družine in dostojanstvenega življenja je cilj novega odbora, ki ga je v Gorici ustanovila skupina občanov. Cilji in značilnosti odbora so predstavili v centru Baiaumonti, kjer sta ob predsednici odbora Silvii Paoletti spregovorila goriška odbornica Silvana Romano in duhovnik Paolo Bonetti, član dobrodelne ustanove. »Odbor je nastal iz potrebe po nudenju pomoči občanom, ki so zaradi ekonomske krize in drugih faktorjev vedno bolj v težavah. Mnogi se sramujejo in si ne upajo vprašati za pomoč. Tem ljudem bomo skušali dajati nasvete in jih napotiti k ostalim ustanovam, ki jim lahko pomagajo,« je povedala Paolettijeva. Romano pa se je pohvalno izrekla o pobudi in poudarila potrebo po sodelovanju odbora z že obstoječimi socialnimi službami. Odbor, ki že šteje kakih 40 članov iz Gorice, Trsta in Tržiča in razpolaga tudi z izvedenci na ravnam in psihološkem področju, bo v kratkem odprl sedež v ulici Carducci. Na voljo sta e-mail naslov comitatogorizia@hotmail.it in tel. 334-2294178.

TERZO TEATRO Gostje iz Omska in Prague

V Gorici se začelja danes gledališki festival za nagrado goriškega gradu, ki ga že osemnajsto leto zapored prireja združenje Terzo Teatro; niz amaterskih predstav bo trajal do 22. novembra. »Po kakovosti ponudbe se festival oddaljuje od standardov ljubiteljskega gledališča,« pravi občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag, ki upa, da bo prireditel odmevala čez Tilen v privabljal ljudi iz širše okolice.

Vseh deset predstav bo uprizorjenih na odru Kulturnega doma v Gorici. Prva bo noč ob 20.30, ko bo z igro »L'Opera da tre soldi« nastopil gledališki ansambel G.A.D. iz Pistoie; Brechtova komedija z ironijo postavlja v ospredje človeški pohlep po denarju.

Posebno pozornost bo festival namenil dvema gostujočima skupinama iz tujine, in sicer skupini Alexander Goncharuk iz ruskega mesta Omsk in skupini De facto mimo Theater iz Prage. Občinstvu se bosta predstavili v soboto, 25. oktobra. Najprej bodo ruski gledališčniki uprizorili igro »L'amore di don Perlimplino«, za katero napovedujejo razkošno sceno. Praška skupina pa bo odigrala nemo igro Groteska, s katero se bo poklonila Charlieju Chaplinu. Ostale predstave bodo »Il Mastino dei Baskerville« (26. septembra, Teatro Immagine iz Benetk), »Tutto per Bene« (4. oktobra, Eclissi iz Salerno), »Parenti serpenti« (11. oktobra, Estravagario iz Verone), »Questi fantasmi« (17. oktobra, Machinoffafa iz Neaplja), »L'importanza di chiamarsi Franco« (31. oktobra, Al Castello iz Foligna), »Il diavolo con le zinne« (8. novembra, Teatro dei Piaceri iz Macerate), »Scene da un matrimonio« (12. novembra, OZ iz Trenta) in »Ailoviù!« (22. novembra, Stella iz kraja Potenza Picena). Cena vstopnice znaša 10 evrov, znižana 8 evrov; abonma za deset predstav je na prodaj v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici. (VaS)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dejurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

ŠTARANCAN
AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN
AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia 34

Gledališče

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU obvešča lanske abonente, da bodo od 20. septembra do 8. oktobra lahko potrdili ali spremenili abonma za gledališko sezono 2008-09. Od sobote, 11. oktobra, bo možen nakup novih abonmajev v blagajni gledališča (tel. 0481-494369), v agenciji Ticktpoint v Trstu, v turistični agenciji Appiani v Gorici in v uradu ERT v Vidmu.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Hancock«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Burn after Reading - Spie come noi«.
Dvorana 3: 17.30 »Kung fu Panda«; 20.00 - 22.00 »Il papà di Giovanna«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Hancock«.
Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Burn after Reading - Spie come noi«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 21.30 »Kung fu panda«.
Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Pranzo di ferragosto«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Il papà di Giovanna«.

Koncerti

FUNDACIJA PALAČE CORONINI CRONBERG v sodelovanju z združenjem Musica aperta iz Gorice prireja niz koncertov z naslovom »...Non solo classica« v parku Coronini Cronberg v Gorici: v nedeljo, 21. septembra, ob 16.30 koncert skupine Shipyard Town Jazz orchestra iz Tržiča; 28. septembra ob 16.30 koncert skupine Gone with the Swing Nig Band iz Krmina. Ob slabem vremenu bodo koncerti v avditoriju liceja Dante Alighieri na Drevoredu 20. septembra v Gorici; vstop prost.

Šolske vesti

IAL FJK organizira v Tržiču v ponedeljek, 22. septembra, od 9.15 dalje posvet z naslovom »Gli strumenti applicativi del Quadro comune europeo di riferimento per le lingue e l'uso del Portfolio degli insegnanti«; prijave na posvet, ki je brezplačen, sprejema Giorgia Costalonga (tel. 0434-505557, giorgia.costalonga@ial.fvg.it).

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namestitve Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrudni banki Dobreodob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089). Predaja kamnitega obeležja bo potekala ob proslavi, ki jo bo šola priredila v letošnjem oktobru.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča, da bo v soboto, 27. septembra, odpotoval avtobus v Trbovlje ob 6.45 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, na Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu pred cerkvijo in Podgori pred spornost palačo. Priporoča se točnost.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO Gorica organizira v okviru Kekčeve poti v nedeljo, 21. septembra, izlet na Črno prst (predvidoma 7 ur hoje). Zbirališče na železniški postaji v Novi Gorici ob 7.15; informacije na tel. 0481-882328 (Marko Lutman v večernih urah).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo izletnike, ki bodo 11. oktobra odpotovali v Rovinj, naj poravnajo stroške za potovanje do 30. septembra; odhod iz Ronk (picerija Al Gambero) ob 6.45, s postanki v Doberdobo ob 7. uri, Jamljah ob 7.15 in Štivanu ob 7.30.

ZDRUŽENJE AMICI DEL TRASPORTO SU ROTAIA prireja danes, 20. septembra, obisk delavnice, kjer vzdržujejo lokomotive v Trstu. Odhod z vlakom ob 8. uri z železniške postaje v Gorici, povratek ob 13. uri; informacije in vpisovanje na tel. 348-9223259 (Pino Ieusig) ali na tel.333-6205252 (Patrizio Venier).

KONFEDERACIJA KMETOV ITALIJE (CIA) prireja v sodelovanju s Kmečko zvezo izlet za upokoјence v Toskano od 6. do 11. oktobra. Ogledali si bodo Montecatini, Firenze, Siena, Volterra, Arezzo, Pescia, Collodi, Lucca in Viareggio. Cena izleta znaša 530 evrov; vpisovanja in informacije v uradih Kmečke zveze (tel. 040-362941).

Obvestila

GLASBENA MATICA vabi na sestanek oddelka za jazz in zabavno glasbo, ki bo v soboto, 20. septembra, ob 17. uri v dvorani kulturnega društva Jezero v Doberdobo. V teku so vpisovanja za jazz petje, skupinsko igro (bend) in jazzovski zbor. Informacije v uradih Glasbene maticе, Korzo Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531508) ali na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

OK VAL IN GOVOLLEY prirejata v občinski telovadnici v Doberdobo v sezoni 2008-2009: otroško telovadbo za punčke in fantke, ki obiskujejo vrtec ob sredah od 15.45 do 16.45; miniodbojko in splošno telovadbo za punčke in fantke 1. in 2. razreda ob ponedeljkih od 15. do 16.30 in četrtkih od 15. do 16. ure, miniodbojko za fantke 3., 4. in 5. razreda ob torkih in petkih od 15.30 do 17. ure, miniodbojko za punčke 3., 4. in 5. razreda ob torkih in petkih od 17. do 18.30. Prva srečanja bodo v ponedeljek, 22. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na naslov okval@virgilio.it.

PILATES v občinski telovadnici v Doberdobo bodo z Majo Lutman vadili vsako sredo od 20. do 21. ure; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na naslov okval@virgilio.it.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetniški in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike pod vodstvom Andreja Grojca. Sestanek bo v sredo, 24. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesni tečaj modernih plesov pod vodstvom Jelke Bogatec za otroke od 6. do 13. leta starosti. Prva vaja bo v sredo, 24. septembra, od 18. do 19. ure v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

OKVAL obvešča, da poteka vsak torek in četrtek v štandreški telovadnici otroška telovadba in miniodbojko: za letnike 2002 in 2003 med 15.30 in 16.30, za letnike 1999-2001 med 16.30 in 17.45 in za letnike 1997-1998 med 17.45 in 19. uro; informacije in vpisovanje v večernih urah na tel. 393-9294686 (Sandro Corva), 333-1439655 (Tjaša Corva) ali na naslovu okval@virgilio.it.

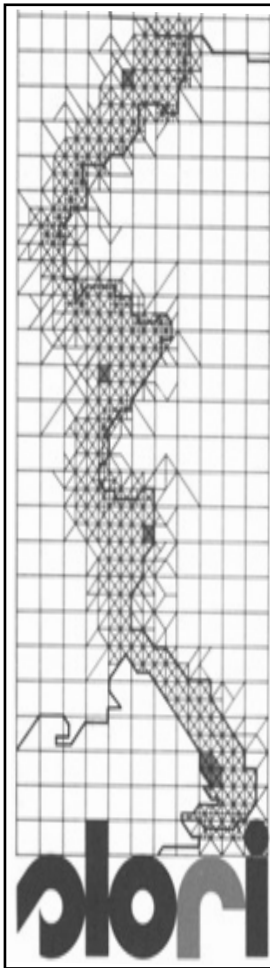
ŠZ DOM obvešča, da ob ponedeljkih in četrtkih med 17. uro in 18.30 potekajo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici treningi košarke. Namenjeni so tako začetnikom kot otrokom, ki so se jih udeležili že lani; informacije v popoldanskih urah v Kulturnem domu (tel. 0481-33288).

ŠZ OLYMPIA ponuja v sezoni 2008-09: telovadbo Gymplay za predšolske otroke od 3. leta starosti, športno ritmično gimnastiko za deklice od 5. leta starosti, orodno telovadbo od 5. leta starosti, odbojko in miniodbojko od 9. leta starosti, športni ples od 6. do 18. leta in več; prijave in informacije na tel. 335-5952551 (Damijana).

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba prireja uvajalne tečaje glasbene vzgoje za otroke od 6. leta starosti (spoznavanje zvokov, ritma, melodije z gibanjem, petjem in instrumenti); informacije na tel. 338-4199828 (Romina) in 334-9310000 (Robert).

PRI PIHALNEM ORKESTRU KRAS iz Doberdoba poteka vpisovanje za glasbeno šolo v nadaljevalne in začetniške tečaje za pihala, trobila in tolkala ter pouk teorije; vpisovanje in informacije na tel. 334-9310000 (Robert) ali 338-4199828 (Romina).

DRUŠTVO JADRO prireja dva tečaja slovensčine za odrasle (začetni in nadaljevalni) na sedežu društva v Romjanu od oktobra do januarja (petdeset ur po štiri ure tedensko v dveh večerih). Organizacijsko srečanje bo v torek, 30. septembra, ob 20.30 na sedežu društva v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri članih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču (Informagiovani) na Drevoredu San Marco 70 (tel. 0481-798011).

Slovenski raziskovalni inštitut vabi na TEDEN RAZISKOVANJA 22.9. - 26.9.2008

PODELITEV NAGRAD RAZPISA SLORI
za diplomske in poddiplomske naloge 2008
22.9.2008, ob 17.30, v Špetru,
dvorana Inštituta za slovensko kulturo (ul. Alpe Adria 69)

**Predstavitel publikacije
»PRE-MISLITI MANJŠINO«
in razprava**
22.9.2008, ob 17.30, v Špetru, dvorana Inštituta za slovensko kulturo (ul. Alpe Adria 69)
23.9.2008, ob 18.00, v Gorici, Avditorij slovenskega šolskega centra (ul. Puccini 14)
24.9.2008, ob 18.00 uri, v Trstu, dvorana Zadrudne kraške banke (ul. Ricreatorio 2, Opčine)

Tisk publikacije je omogočilo:
Pokrovitelji: REPUBLIKA SLOVENIJA, URAJ VLADE RS ZA SLOVENCE, REPUBLIKA SLOVENIJE, V ZAMESTITVI IN PO SVETU, GENERALIN KONZULAT, CREDITO COOPERATIVO DEL CARISIO, ENOVRNA NAROKA BANKA.

**Tiskovna konferenca in predstavitel publikacije
ter spletne strani Vabilo k spoznavanju manjšin /
Invito a conoscere le minoranze**
26.9.2008, ob 11.00, v Miljah,
dvorana Millo (trg Republike 4)

Pokrovitelj: UNIONE ITALIANA, ITALIANI DELLA LIGURIA, ITALIANI DELLA LIGURIA, ORCINA, MILJE.

ŠZ MLADOST - OTROŠKA SEKCIJA obvešča, da se je začela na doberdobskem nogometnem igrišču otroška mladinska dejavnost 2008/09: cicibani 97-98-99-00 in mali cicibani 01-02 ob ponedeljkih in četrtkih od 16. do 17.30 ter naraščajniki 95-96-97 ob ponedeljkih in četrtkih od 17.30 do 19. ure. Med zimskim obdobjem se bodo dejavnosti preselile v doberdobsko telovadnico; informacije in nove prijave na tel. 335-6041844.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ iz Gorice nujno išče sodelavce za popoldansko delo z otroki. Interesenti naj pokličejo v Dijaški dom (tel. 0481-533495).

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: Svetogorska Ul. - sobota, 20. septembra, 16.30-17.30.

KD SOVODNJE vabi člane in sodelavce na občni zbor volilnega značaja v torek, 7. oktobra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Kulturnem domu v Sovodnjah. Kdor bi želel sodelovati v novem odboru društva, naj pokliče na tel. 349-3666161 (Erik, zvečer ali ob uri kosila).

OB 90-LETNICI KONCA PRVE SVETOVNE VOJNE bo v soboto, 27. septembra, ob 11. uri v baziliki Matere Božje na Sveti Gori pri Gorici maša, ki jo bo vodil celjski škof Anton Stres. Spominsko slovesnost, ki ji bo sledil krajši kulturni program in predvidoma tudi mimohod navzočih veteranskih društev, organizirajo Škofija Koper, Frančiškanski samostan na Sveti Gori in Društvo I R 87 Solkan.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Doberdobo bo v ponedeljek, 22., in v sredo, 24. septembra, zaprta.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja vsakoletni Partizanski piknik v nedeljo, 5. oktobra, ob 16. uri v gostilni Kapriol v Dolu. Odbor sekcije pričakuje tudi člane in prijatelje mlajših generacij; informacije in vpisovanje na tel. 0481-78192 (Joško Vižintin) in tel. 0481-419946 (Jordan Semolič).

SSK IN KROZEK ANTON GREGORČIČ sta organizirala nabiralno akcijo za pomoč prizadetim ob hudih nalivih v Sloveniji. V ta namen je na razpolago tekoči račun na Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje št. IT 54 F 08532 12401 000000740245 z naslovom »Pomoč prizadetim v občini Desternik - Slovenija«.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo v decembru z odkritjem obeležja poimenovali po Mirku Špacapanu. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 8210853212401000000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

SPDG prireja vsako sredo od 21. do 22. ure rekreacijsko telovadbo s trenerjem Dušanom Carlijem. Prvo srečanje bo v sredo, 1. oktobra, ob 21. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici; informacije na tel. 338-5068432 (Loredana).

IZADRUŽNA BANKA DOBERDOB-SOVODNJE vabi na praznovanja ob 100-letnici ustanovitve: danes, 19. septembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici bo slavnostna akademija stoletnice v režiji Vesne Tomsič; v soboto, 20. septembra, ob 21. uri bo na prireditvenem prostoru KD Sovodnje v Sovodnjah koncert skupin Blek Panter in The Maff Show; v nedeljo, 21. septembra, bo članski praznik v Sovodnjah: ob 10.30 maša v cerkvi Sv. Martina v Sovodnjah, ob 11.30 mimohod pihalnega orkestra Kras iz Doberdoba do prireditvenega prostora, kjer bo koncert, ob 12.30 govor predsednika banke in nagrajevanje, ob 13. uri kosilo za člane, sledila bo zabava ob zvokih ansambla Happy Day.

ŠD SOVODNJE vabi na rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. in 22.30. Prvo srečanje v petek, 3. oktobra, ob 21. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah; informacije na tel. 0481-882195 (Mirjam).

Prireditve

PD ŠTANDREŽ IN GORIŠKA MOHORJEVA vabita na predstavitel knjige Erike Jazbar in Zdenka Vogriča Gorica - Vodnik po mestu in po sledovih slovenske prisotnosti. V sredo, 24. septembra, ob 20.30 v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu. Pogovor z avtorjema bo vodil časniki Jurij Paljk.

V GRADU KROMBERK bo v torek, 23. septembra, ob 20. uri v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica predavanje Aleksandra Jankoviča Potočnika z naslovom Utrdbe na Slovenskem.

Mali oglasi

NUJNO IŠČEM sorodnike pokojne gospe Leopoldine Makovec, ki je stanovala v Ul. Leopardi 8 v Gorici in je bila rojena 31.10.1902. Saverij Rožič, tel. 0481-390688.

PRODAM daewoo nexia, letnik '97, po ugodni ceni; tel. 0481-78000.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Lina Ciani iz bolnišnice Sv. Justa v stolnico in na glavno pokopališče; 10.30, Lucia Boemo vd. Margoni v kapeli splošne bolnišnice in na glavno pokopališče.

DANES V RONKAH: 11.00, Aurelia Acuti por. Chiarot (iz Vidma) v cerkvi Marije Matere Cerkev in na pokopališču.

Ob smrti očeta ANDREJA izrekamo sinovoma in svojcem iskreno sožalje

vsi pri ŠZ Mladost

AVSTRIJA - Parlamentarne volitve 28. septembra

»Prepričan sem da nam bo uspelo«

Pogovor s kandidatom LIF, koroškim Slovencem Rudijem Voukom

CELOVEC - Teden dni po volitvah v Sloveniji, bodo v nedeljo, 28. septembra 2008, državnozborske volitve tudi v Avstriji. Predvolilna kampanja se torej že bliža koncu, v njej pa nastopa kot kandidat Liberalnega foruma (LIF) tudi koroški Slovenec, občinski odbornik in podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Rudi Vouk. Prav slednji ima kot glavni kandidat LIF na Koroškem in šestouvrščeni na zvezni listi najbolj realne možnosti za vstop v avstrijski parlament, če stranka pri volitvah preseže štiriodstotni volilni prag. Z Rudijem Voukom se je pogovarjal naš celovski dopisnik Ivan Lukan.

Ste zadovoljni z dosedanjim potekom predvolilne kampanje - na splošno in osebno kot kandidat Enotne liste, ki je za te volitve sklenilo strateško partnerstvo z Liberalnim forumom?

Zadovoljen sem. Treba je namreč vedeti, da LIF pred tremi meseci praktično ni bil prisoten. Zdaj pa nam večina javnomnenjskih anket daje realne možnosti za vstop v parlament. Kampanja je torej bila uspešna. Tudi osebno sem zadovoljen. Cilj kandidature je bil, da tudi manjšinska tematika postane del volilnega boja. Pred napovedjo moje kandidature ni kazalo, da bi se kdorkoli lotil te teme, sedaj pa je še kar prisotna.

S tem smo pri manjšinski politiki. Ste tisti politik iz vrst slovenske manjšine na Koroškem, ki se je v zadnjih letih najbolj izpostavil v boju za manjšinske pravice, še posebej za od dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem. Ste zaradi tega soočeni s sovražnimi izjavami, napadi, grožnjami?

Nekatere sovražne izjave sicer so, ampak manj, kakor sem se bal. Prej opazam nasproten pojav, da je kandidatura povzročila očitno spoštovanje moje osebe. Dokler se sam boriš za manjšinske pravice, nekateri mislijo, da se sme pljuvati nate. Takoj ko postaneš kandidat vseavstrijske stranke, pa se pojavi refleks: ta pa bo mogoče imel vpliv, treba se ga je paziti in biti do njega prijazen.

Kakšen je odziv pripadnikov slovenske manjšine na vašo kandidaturo? Vam bo pri volitvah uspelo pritegniti večino slovenskih glasov - tudi v luči dejstva, da imate od slovenskih političnih organizacij izrecno podporo edinole od NSKS in EL, ne pa od ZSO in od SKS?

Odziv slovenske manjšine je zelo pozitiven. Mislim, da je velika večina pripravljena podpreti kandidaturo, ne samo NSKS in EL, temveč tudi drugi. Trditve, da ni izrecne podpore ZSO je po mojem treba relativizirati. Podpore namreč ni pri predsedniku ZSO, čemur se nekoliko čudim. ZSO sedaj namreč forsira izključno socialdemokrate, Zelene in komuniste, pri čemer nobena od teh strank nima koroškega Slovenca na perspektivnem mestu za parlament. Očitno je predsednik ZSO nadstrankarski samo tedaj, kadar se njemu zdi potrebno.

Pri SKS pa je nekoliko čudno, da njen predsednik kritizira LIF zaradi razlogov, ki so obstajali tudi že tedaj, ko je sam kandidiral za LIF. Tedaj ti razlogi očitno še niso veljali. Mislim, da so to osebne užaljenosti, ki nimajo opravka z ozračjem pri koroških Slovencih. Tu velika večina vidi, da je LIF edina stranka, ki kandidira vidnega predstavnika koroškega Slovencev na perspektivnem mestu in da je to edina možnost, da spravimo koroškega Slovenca v parlament. Če volimo druge stranke, te možnosti ni.

Uspeh ali neuspeh vaše kandidature pri koroških Slovencih oz. prebivalcih južne Koroške bo razviden iz rezultatov v dvojezičnih občinah na Koroškem. Ste si tu zasta-

vili konkretne cilje?

Znano, je kakšen potencial ima EL, in cilj je seveda, da ta potencial čim bolj izkoristimo in še koga pridobimo. Za EL pa je - ne glede na rezultat - že pomembno, da je prisotna na zvezni ravni. To tudi v prihodnje pomaga, da bodo naše teme spet prišle v središče pozornosti.

Katere bodo osrednje teme vaše kampanje v ostalih dneh predvolilne kampanje?

Gre za poudarjanja pomena pravne države, za resno in odgovorno politiko in za to, da samo uspeh LIF omogoča oblikovanje vlade brez udeležbe skrajno desničarskih strank. Če hočemo pozitivno manjšinsko politiko, seveda potrebujemo vladu, ki je pripravljena voditi stvarno politiko.

Zadnje javnomnenjske raziskave kažejo, da bo za LIF vstop v parlament in s tem tudi za vas zelo tesna zadeva. Ste še prepričani, da bo LIF preskočil štiriodstotni volilni prag in da boste izvoljeni v avstrijski parlament?

Tesen izid smo od vsega začetka pričakovali. Ko je LIF najavil svojo kandidaturo, je komaj kdo dal stranki možnosti. Sedaj pa se vsi strinjajo, da ne bi bilo nikakršno presenečenje, če LIF pride v parlament. Osebno sem prepričan, da nam bo uspelo, sicer si tega dela ne bi naložil.

Kaj boste kot novo izvoljeni državnozborski poslanec kot prvo storili, če bo vaša kandidatura uspela?

Najprej bom moral temeljito preštudirati poslovnik državnega zbora. Seveda pa bo treba preveriti, ali je mogoče rešiti teme, ki so jih dosedanje vlade zanemarjale osem let, od vprašanja uradnega jezika in dvojezične topografije do reforme zakona o narodnih skupnostih. To pa ne bo odvisno samo od mene, temveč predvsem od tega, kakšna bo nova vlada.

Kaj pa če ne boste izvoljeni? Se boste umaknili iz (strankarske) politike ali je vaša kandidatura bila uvertura za nastop LIF-a oz. EL pri deželnih volitvah marca 2009?

O deželnih volitvah je bolj pametno govoriti potem, ko bodo državnozborske volitve za nami. Od rezultata teh volitev bo namreč odvisno, kako se bodo pristojni gremiji pri EL odločili za deželnozborske volitve.

Hvala za pogovor.

Ivan Lukan

AVSTRIJA - Predčasne volitve

Slovenca tudi pri Zelenih in KPA

Zalka Kuchling in Mirko Messner z malo možnostmi

CELOVEC/DUNAJ - Na predčasnih parlamentarnih volitvah 28. septembra v Avstriji poleg Rudija Vouka (Liberalni forum - LIF) kandidirajo še nekateri drugi koroški Slovenci oz. Slovenke za vstop v državni zbor na Dunaju - na listi Zelenih in pri komunistih. Avstrijski socialdemokrati (SPÖ) pa sploh nimajo kandidata iz vrst slovenske manjšine, prav tako ne ljudska stranka (ÖVP). Od vseh slovenskih kandidatov ima Vouk očitno še najbolj realne možnosti, čeprav bo tudi pri njemu šlo zelo na tesno, kajti po zadnjih rezultatih javnomnenjskih raziskav se LIF giblje okrog štiriodstotnega volilnega praga, ki pomeni vstop v avstrijski parlament.

Pri Zelenih je Zalka Kuchling, učiteljica na Slovenski gimnaziji in podpredsednica Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS), na kandidatni listi za Koroško uvrščena šele na drugo mesto, na zvezni listi pa je med tistimi, ki ne morejo več upati na izvolitev. V parlament bi torej prišla samo v slučaju, če bi Zeleni na Koroškem osvojili osnovni mandat (kar bo zelo težko!) in če bi se prouvrščeni kandidat Andreas Koechl v slučaju svoje izvolitve odpovedal sedežu v parlamentu.

Kuchlingova na to ne računa, kljub tem pa meni, da naj bi koroški Slovenci in Slovenke na volitvah morali glasovati za Zelene. Le-ti so se, poudarja, v preteklosti vseskozi aktivno zavzemali za pravice avstrijskih narodnih skupnosti in s tem tudi koroških Slovencev. »Zeleni se na tem področju izkazujemo kot zelo verodo-

Zalka Kuchling

stojni: vprašanje človekovih pravic je ključna politična vsebina zelene politike - in manjšinske pravice so bistven del človekovih pravic,« opozarja Kuchlingova.

Komunistična stranka Avstrije (KPA) pa je - kot že na volitvah 1. oktobra 2006 - postavila kot glavne kandidata na predčasnih državnozborskih volitvah 28. septembra koroškega Slovenca in hkrati zveznega govornika stranke Mirka Messnerja. Slednji je tudi član predsedstva Zveze slovenskih organizacij (ZSO) na Koroškem.

Kot je Messner dejal, bo KPA, ki je doslej nastopila na vseh državnozborskih volitvah po drugi svetovni vojni v Avstriji, tudi tokrat nastopila v vseh devetih zveznih deželah, torej tudi na Koroškem. Po hudem polomu velike koalicije med socialdemokrati in ljudsko stranko je Messner prepričan, da bo KPA 28. septembra dobila veliko več glasov kot leta 2006, ko jo je volilo blizu 50.000 Avstrijcev oz. dober odstotek. »Pri štiriodstotnem pragu je vstop v zvezni parlament za KPA zelo otežkočem, ni pa - sodeč po zadnjih javnomnenjskih raziskavah, ki nam dajejo tri odstotke - nemogoč. Vsekakor pa so glasovi za KPA edini, ki jih v Avstriji ni mogoče pomakniti v politično desnico«, je poudaril Messner.

Glavne teme KPA v predvolilni kampanji so predvsem socialna vprašanja, boj proti privatizaciji ter boj proti rasizmu in diskriminaciji manjšin.

I. L.

Mirko Messner

MANJŠINSKO ŠOLSTVO

Vouk zahteva razširitev zakona na poklicne šole

»Koroška naj se zgleduje po Gradiščanski«

CELOVEC - Glavni kandidat LIF na Koroškem Rudi Vouk zahteva raširitev zakona o manjšinskem šolstvu na Koroškem na poklicno šolstvo in tudi na politehnični letnik (9. šolsko leto), ker nista vključena v zakon. Da je to »koroška posebnost«, potrjuje tudi dejstvo, da za ta dva šolska tipa na Gradiščanskem zakon o manjšinskem šolstvu za hrvaško in madžarsko narodno skupnost vsekakor velja, na Koroškem pa ne!

Doslej so si na Koroškem v politehničnem letniku in poklicnih šolah pomagali s ponudbo slovenščine kot prostega predmeta. Za to pa mora pristojni šolski urad odobriti ustrezne učne enote. »V času varčevanja žal ravno ponudba slovenščine kot prostega predmeta postaja žrtev omejevanja,« poudarja Vouk in zahteva, da se tudi zakon o manjšinskem šolstvu prilagodi zahtevam delovnega trga. »Ravno v gospodarskih krogih čedalje pogostejše poudarjajo, kakšne možnosti za prihodnost zagotavlja znanje slovenskega jezika. Zlasti za to, da se okrepi konkurenčnost koroških učencev v poklicnem šolstvu in da se jih najbolj pripravi na zahteve delovnega trga, je treba zakon o manjšinskem šolstvu čim prej razširiti na politehnični letnik in na poklicno šolstvo,« pojasnjuje glavni kandidat LIF na Koroškem. Vouk ob tem poziva pristojni šolski urad, da takoj poskrbi za to, da bo šolam na voljo zadosti učnih enot za pouk slovenščine kot prostega predmeta. To velja zlasti za Zvezno učilišče za predšolsko pedagogiko (BAKIP) v Celovcu, kajti tudi v otroških vrtcih čedalje bolj narašča zanimanje za dvojezično vzgojo, vendar pa primanjkuje primerno šolanih vzgojiteljic in vzgojiteljev na Koroškem, še poudarja Vouk. (I.L.)

KOROŠKA - Sporno srečanje bo jutri na Vrhju pri Celovcu

Protesti proti srečanju vojnih veteranov in bivših esesovcev

CELOVEC - Srečanje vojnih veteranov in bivših ss-ovcev jutri na Vrhju (Ulrichsberg) pri Celovcu spet budi duhove na Koroškem. Tako so Zeleni in tudi skupina Alternativni študirajoči (GRAS) v izjavi za medije pozvali avstrijskega obrambnega ministra Norberta Daraboša, naj avstrijska vojska ob letošnji 50. obletnici srečanja na Vrhju, kjer se od leta 1958 naprej srečujejo bivši

ss-ovci, veterani svetovnih vojn, nemškega wer-machta ter desničarske skupine iz vse Evrope, ne sodeluje.

Zeleni in GRAS opozarjata, da od začetka tega srečanja sodeluje tudi avstrijska vojska, kar je nevzdržno. Predstavnica študentske organizacije Antonia Faber je zato zahtevala, naj se vojska končno umakne od ohranjanja spomina v nacio-

nalsocialistični tradiciji. Obrambni minister Daraboš naj zato - kakor že ob drugih primerih - pre-pove sodelovanje vojske tudi na Vrhju.

Medtem nemške neonacistične skupine v medmrežju že vabijo in napovedujejo svoj prihod na sporno srečanje. »Akcijski komite proti koroškemu konsenzu« zato zahteva razpustitev srečanja in kaznovanje še živih vojnih zločincev. Pri tem komite opozarja, da se bodo v okviru tri-dnevne programa prireditve skrajni desničarji med drugim srečali tudi na spremljevalni prireditvi v Krivi Vrbi, katere soorganizator je Kameradschaft IV, veteranska organizacija nekdanjih privržencev bojne enote SS. Akcijski komite proti koroškemu konsenzu zato naznanja, da bo od 19. do 21. septembra, torej v času prireditve na Vrhju, izvedel antifašistične dneve proti srečanju vojnih veteranov.

Zahtevo po ukinitvi zborovanja na Vrhju pa je izrekel predsednik Enotne liste (EL) Vladimir Smrtnik. Srečanje na Vrhju sicer velja za spomin-sko proslavo za vojake in žrtve druge svetovne vojne, »v resnici pa je bila od vsega začetka proslava nacionalsocialističnih kameradov v duhu nacizma, ki ga dandanes predstavljajo neonacistične skupine,« opozarja Vladimir Smrtnik. (I.L.)

Zeleni in skupina Alternativni študirajoči (so pozvali avstrijskega obrambnega ministra Norberta Daraboša, naj avstrijska vojska ob letošnji 50. obletnici srečanja na Vrhju ne sodeluje

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Ta teden v A in B-ligi

Milan: Lazio ni Zürich, Ševčenko že romal na klop

Trezeguet bo odsoten dva meseca - Triestina: na Roccu vroč sprejem za Zampagno in Nosellija

V tem koncu tedna bo v središču pozornosti v A-ligi jutrišnji večerni dvoboj med Milanom in Laziom. Ancelottijevo moštvo nujno potrebuje prve točke v prvenstvu po dveh zaporednih nepričakovanih spodrslih. Po zmagi nad Zürichom v pokalu Uefa so si Kaka in soigralci nekoliko opomogli, vendar je moštvo Delia Rossija precej kvalitetnejše od Švicarjev. Bomo videli, če bodo pri Milanu potrdili napredek v igri, po solidnem pokalnem nastopu pa bo Ancelotti znova zaupal Borriellu (eden izmed nakupov poletja Ševčenko že roma na klop, kdaj pa bo ista usoda doletela še Ronaldinha je le vprašanje časa...).

Danes bosta na sporedu dve tekmi. Presenetljiva Atalanta bo v Catanii naskakovala tretjo zaporedno zmago in s tem ohranitev prvega mesta na lestvici, medtem ko bo Roma na domačem terenu poskušala prvič v sezoni osvojiti celoten izkupiček. Za Spallettijevu moštvo je začetek sezone zelo negativen in pokalni poraz proti romunskemu Cluju bi lahko bil že odločilen. V začetni postavi ne bo Tottija, ki je še daleč od prave forme.

V tem delu sezone se o Interju več piše po »zaslugi« vedno zanimivih izjav portugalskega stratega Mourinha kot pa zaradi dobre igre braniteljev naslova. V Turinu bodo morali pokazati Zanetti in soigralci svoje pravo lice, ker je Torino doslej prijetno presenetil in napadalna trojica Rosina-Amoruso-Bianchi bi lahko povzročila nemalo težav Interjevi obrambi. Nekoč lažje gostovanje naj bi čakalo Juventus. Za Cagliarijevega trenerja Allegrija bi lahko bil nov poraz usoden. Doslej so Sardinici dvakrat izgubili v prvenstvu (z razmerjem v golih 1:6!) in tudi pokalni poraz 0:4 ni koristil k stabilnosti trenerjeve klopce. Ranieri naj bi tokrat izbral napadalno dvojico Iaquinta-Amauri; po čudovitem pokalnem zadetku bo torej Del Piero zaradi lažje poškodbe kvečjemu sedel na klop za rezerve, dlje pa se bo moral zdraviti Trezeguet. Zaradi poškodbe desnega kolena bo moral opraviti operativni poseg, tako da se mu obeta vsaj dvomesečna odsotnost,

TRIESTINA - Na Rocco prihaja danes v goste (pričetek ob 16. uri) trdoživci Sassuolo, ki se je po napredovanju iz C1-lige okreplil in je v teh uvodnih krogih že presenetil s prestižnimi zmagami. Tekma bo za tržaške navijače posebno zanimiva, saj

Po neprepričljivih nastopih bo Ševčenko pri Milanu najbrž že romal na klop za rezerve

ANSA

Sassuolo trenira v Trstu dobro znani Mandorlini (z njim na klopi je Tržčanom v Mantovi spodletelo napredovanje iz C2 v C1-ligo), v konici napada pa igra še bolj znani Zampagno (iz Trsta je odšel zaradi ostrih sporov z ultrasi), ki bo gotovo znova tarča najbolj razgretih tržaških navijačev.

Na lestvici imajo Emilijanci točko več od Triestine (dve zmagi in poraz), strah pa vzbuja zlasti napad. V treh tekmah je Sassuolo dosegel kar sedem zadetkov, Mandorlini pa bo tudi v Trstu potrdil trojico napadalcev Erpen-Zampagno-Noselli. Slednji je izbral Sassuolo, potem ko ni sprejel ponudbe Triestine, čeprav sta bili društvi (Mantova in Triestina) že zmenjeni. Tudi zanj naj bi bil sprejem kar »vroč«...

V vrstah Triestine je Maran pred priloženo izbiro v napadu, kjer ima na razpolago zgolj Figolija in Ardemagnija (Eliakwu bo morda na razpolago v tork), medtem ko bo v obrambi in vezni vrsti potrdil igralce, ki so uspešno kljubovali Ascoliju.

Verjetna postava Triestine: Agazzi, Cacciatore, Cottafava, Minelli, Rullo, Antonelli, Allegretti, Gorgone, Testini, Figoli, Ardemagni. Sodil bo Celi iz Campobassa. (Iztok Furlanič)

NAŠ POGOVOR - Nicola Princivalli

»Ni realno, da Milanova obramba sloni na Maldiniju«

O nogometnem vikendu, ki je pred vrati, smo se pogovorili z edinim Tržčanom v vrstah Triestine, Nicola Princivallijem. Najprej smo ga vprašali, kako si razlaga tako negativen začetek prvenstva črnoordečih iz Milana:

»Med drugim sem navijač Milana, tako da me situacija jaskrblja. Presenečen sem sicer do določene mere. Po mojem mnenju bi bilo moralo poleti priti do prave revolucije v Milanovem taboru. Premalo so spremenili igralsko zasedbo, čeprav ima ekipa ves potencial, da se potegne iz krize. A ne bo lahko, saj problem ni tehnične narave, temveč psihološke. So nekateri igralci še motivirani? Ne vem, če je morala revolucija zadevati tudi trenerja. Res je veliko bolj enostavno zamenjati trenerja, kot pa 15 igralcev. A ni realno, da obramba sloni na 40-letnemu Maldiniju. Žal v teh velikih klubih, kjer navijači zahtevajo takojšnjo zmago, ni lahko pomladiti ekipe. Juventus je na primer s tega zornega kota B-liga celo prav prišla, saj so lahko izkoristili ti-

NICOLA
PRINCIVALLI

KROMA

sto sezono za pomladitev moštva. V primerjavi z Milanom, Interjem in Romo so črnobeli slabši, a imajo večje motivacije.

Kaj pa meniš o edinem deželnem prvoligašu Udineseju?

»Menim, da bo znova uspešen. Gre namreč za ekipo, ki so jo zelo premeteno sestavili. Trenerju so namreč dali na razpolago take igralce, ki so za njegovo igro najbolj primerni. Napadalci so izredno hitri in kakovostni. Vidi se, da gre pri Udineseju za dolgoletno načrtovanje.«

Triestina pa je pred zahtevno nalogu. V goste prihaja Sassuolo s številnimi »nekdanjimi Tržčani«.

»Mislim, da bo Sassuolo ponovil lanski uspeh Pise. Vsako leto ena izmed ekip, ki napreduje iz C1-lige, prijetno preseneti. Ne vem, kako bodo reagirali navijači, vendar mene bo zelo veselilo srečanje s trenerjem Mandorlinijem, saj se moram njemu zahvaliti, da sem postal profesionalni nogometaš. On mi je takrat zaupal. Tudi Zampagno se dobro pozna, saj sva skupaj igrala tako v Trstu kot v Messini. Sassuolo lahko računa na dve glavni vrlini: odličen napad in pozitivno vzdušje v ekipi po začetnih uspehih.«

Princivallijeva napoved:

Cagliari – Juventus 0:2, Catania – Atalanta 0:0, Fiorentina – Bologna 2:1, Lecce – Siena 1:0, Milan – Lazio 3:0, Palermo – Genoa 1:1, Roma – Reggina 1:0, Sampdoria – Chievo 3:1, Torino – Inter 1:0, Udinese – Napoli 2:2; Triestina – Sassuolo 2-1. (I.F.)

KOLESARSTVO - V ponedeljek začetek SP v Vareseju

Slovenski selektor Hvastija ima več kolesarjev kot razpoložljivih mest

Selektor reprezentance Slovenije Martin Hvastija pred cestno dirko profesionalcev (30.9.) največ pričakuje od Janeza Brajkoviča in Gorazda Štanglja (na sliki)

VARESE - Varese bo med 22. in 28. septembrom gostilo svetovno prvenstvo v cestnem kolesarstvu. Na drugi vrhunec letošnje kolesarske sezone bo potovalo 15 slovenskih tekmovalcev, prvič v zgodovini slovenskega kolesarstva tudi dve dekleti. Prireditelji prvenstva so se odločili, da bodo prvenstvo raztegnili za en dan, tako da je vsaka preizkušnja dobila svoj dan, vse posamične vožnje na čas, tako v konkurenci elite, U-23 in ženska pa bodo potekale na različnih prizoriščih. Cestna dirka se bo v krogih vila po mestnih ulicah, moški bodo nekaj več kot 17 kilometrov dolg krog morali premagati petnajstkrat, preizkušnja bo dolga 260 kilometrov. Mlajši člani se bodo po progi zapeljali desetkrat in ob tem naredili 173 kilometrov, ženske čaka osem krogov in 138 kilometrov.

Po besedah športnega direktorja in selektorja Martina Hvastije je proga zelo zahtevna, predvsem zavoji in vožnja po tlakovanem cestnišču lahko precej raztegneta karavano, ki se bo borila za najboljše mesta. »Proga je zapletena in tehnično zelo zahtevna. Vozi se večinoma po mestnih ulicah, precej je zavojev, nekaj odsekov pa je tudi tlakovanih s kockami. V krogu sta dva vzpona, start in cilj bo na hipodromu, ki bo posebej za prvenstvo dobil asfaltno prevleko,« je povedal selektor ekipe Hvastija.

Slednji je imel pri sestavi reprezentance letos prvič nekaj težav, saj je bi-

lo kolesarjev več, kot je bilo na voljo razpoložljivih mest. Glede na prikazano v minuli sezoni, glede na potek proge in skladnost posameznih članov, je sestavil najbolj optimalno petnajsteterico, ki bo konkurirala za uvrstitev med najboljšo deseterico, kar ji je že uspevalo, če bo o zmagovalcu odločal ciljni sprint skupine, pa lahko Slovenci posežejo tudi višje.

V ekipi bodo v konkurenci elite Grega Bole, Borut Božič, Jani Brajkovič, Kristjan Fajt, Matej Stare, Gorazd Štangelj in Gregor Gazvoda, v konkurenci U-23 Andi Bajc, Dejan Bajt, Blaž Furd, Kristjan Koren, Marko Kump in Gašper Švab, medtem ko se bo pri ženskah olimpijki Sigrid Teresa Corneo pridružila še Polona Batagelj.

»V elite pričakujem največ od Brajkoviča in Štanglja, sploh če bo dirka zelo zahtevna in naporna. Štangelj, ki te dni nastopa na Vuelti, iz dneva v dan napreduje, Brajkovič pa je letos že dobro nastopal. Bole, Božič in Stare so si nastop na SP glede na letošnje dosežke zaslužili, preostali trije pa so tja uvrščeni glede na prikazano v zadnjem obdobju. Gre za zelo uigrano ekipo, ki je navajena dirkati skupaj,« je razložil Hvastija.

Višješolci pozor!

prijave na razpis sprejemamo do 22.9.2008

Podrobnejše informacije na
www.zssdi.it

ali v uradih Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 040 635627
in Gorici, C.so Verdi 51/int, tel. 0481 33029

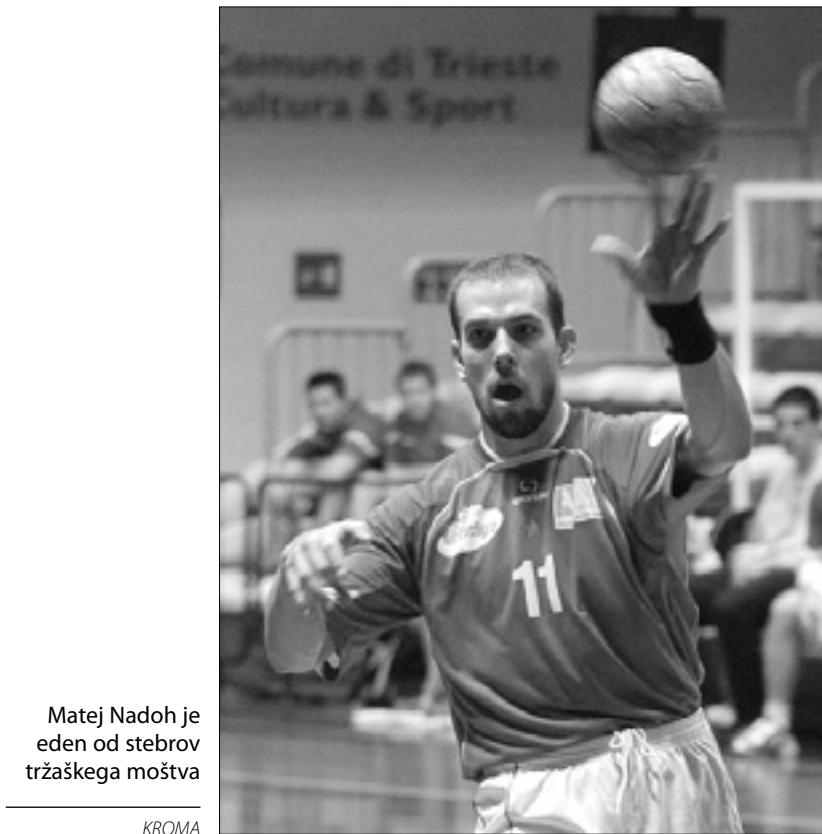
ROKOMET - Začetek A1-lige (druge lige) za tržaški Pallamano Trieste

Ekipa je močna, a vlogo favoritov prepuščajo drugim

Malo sprememb v igralskem kadru - Sardoč za zdaj edini krožni igralec v moštvu

Po lanskem zmagovitem pohodu (v celem prvenstvu so Tržačani ob samih zmagah le enkrat priznali premoč nasprotnika) in posledičnem napredovanju v A1 ligo – da ne bo pomote, v resnici gre za drugo italijansko ligo, saj igrajo najboljše ekipe v Elitni A ligi – so letos v tržaškem taboru nekoliko bolj previdni. Javnosti so včeraj tudi predstavili ekipo, ki si je v letošnji sezoni nadejala cilj uvrstitve v zgornjo polovico lestvice, to se pravi med prvih šest ekip.

TRŽAČANI – V glavnih obrisih je letošnja postava precej podobna lansk. Ostali so vsi nosilci igre (dokončno se je poslovil Antonio Pastorelli, ki se je lani pridružil Radojkovičevi ekipi v drugem delu sezone in pripomogel k napredovanju), nekaj sprememb pa je prišlo med mlajšimi igralci. Klub so zapustili iz raznoraznih razlogov Antonino Scavone, Claudio Varesano, Andrea Umeri in Michele Ciriello. Obratno sta nova nakupa le dva mlada in perspektivna igralca. Oba sta Slovenca z dvojnimi državljanstvom in prav po zaslugi italijanskega potnega lista sta že nastopala za italijansko mladinsko reprezentanco. Prvi je Matej Zaro, letnik 1989 iz Izole, ki bo na mestu rezervnega vratarja nadomestil Scavoneja (slednji je prestopil k današnjemu nasprotniku tržaških rokometashev, to se pravi k Rapidu Nonantoli), drugi pa je sin trenerja Fredija Radojkoviča Jan, prav tako letnik 1989. Predsednik Lo Duca nam je odkrito priznal, da niso še popolni. Manjka zlasti krožni napadalec, ki bi pomagal »osamljenemu« Sardoču. Tržačani so se v teh dneh že dogovorili s starim znancem Ionescujem, ki bi še kako koristil ekipi zlasti v obrambni fazi, a nazadnje je Romun z italijanskim potnim listom prejel ponudbo iz Maribora, tako da se bo mo-

Matej Nadoh je eden od stebrov tržaškega moštva

KROMA

ral predsednik Lo Duca znova ozirati okoli v iskanju solidnega krožnega napadalca.

IGRALSKI KADER V SEZONI 2008-2009 – Kot že rečeno je prišlo poleti le do manjših sprememb, tako da sestavljajo letošnje moštvo sledeči igralci: Matej Zaro, Ivan Mestriner, Ivan Kerpan, Marco Visentin, Francesco Fanelli, Gabriele Benvenuti, Tin Tokić, Andrea Carpanese, Marco Lo Duca, Matej Nadoh, Matteo Leone, Marko Sardoč, David Sedmak, Jan Radojkovič. Trener ostaja Fredi Radojkovič.

NASPROTNIKI – Že današnji nasprotnik Nonantola je nevaren tekmeč, saj ima v svojih vrstah nekaj izkušenih igralcev, ki so se v preteklosti preizkusili tudi v Elitni A-ligi (Fernandez, Radukić in drugi), vendar favoriti za napredovanje so, vsaj tako meni predsednik Lo Duca, drugi. Na prvo mesto postavlja Bocen, ki je lansko ekipo nadgradil, le stopničko nižje od Južnih Tirolcev pa postavlja Ancono. V boj za napredovanje bi se lahko vključila še Romagna, vendar je treba tudi upoštevati dejstvo, da bi se nekatere ekipe raje »izognile« napredovanju, saj je za marsikatero društvo

nastopanje v Elitni A-ligi z ekonomskega vidika težko vzdržljivo. V najvišji ligi imajo namreč ekipe po štiri tujce, kar predstavlja precejšen znesek, ki ga marsikatero drugoligaško moštvo ni pripravljeno potrositi.

SISTEM IGRANJA – V A1-ligi nastopa skupno 12 moštev s klasičnim dvojnimi krožnim sistemom tekem vsaka proti vsaki za skupnih 22 tekem rednega dela. Po končanem rednem delu se prve štiri ekipe uvrstijo v končnico za napredovanje (po sistemu 1.-4. in 2.-3.), ki nagradi le končnega zmagovalca, saj le ena ekipa napreduje v Elitno A-ligo. Peto in šestouvrščeni ekipe zaključita sezono ob koncu rednega dela, medtem ko si morajo ekipe od 7. do 12. mesta obstanek šele izboriti preko končnice za obstanek. Igra se s sistemom 7.-12., 8.-11, 9.-10. na dve dobljeni tekmi. Poraženec dvoboja izpade v A2-ligo, saj so predvideni kar tri nazadovanja.

PRVI KROG – Spored 1. kroga A1-lige: Capua – Romagna, Meran – Intini Noci, Bocen – Cologne, Presano – 85 Castenaso, Pallamano Trieste – Rapid Nonantola, Mezzocorona – Ancona.

Iztok Furlanič

ZSŠDI Anketirali so že večino društev

Po poletnem premoru se je delo ponovno začelo tudi za odbornike Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki vstopajo tako v zadnje obdobje svojega štiritletnega mandata. Na prvi jesenski seji so, ob pregledu delovanja v poletnih mesecih ugotovili, da je bilo le to kar živahno in pozitivno tako glede rezultatov kot tudi sodelovanja Združenja pri poletnih kampih in pripravah, piše v tiskovnem sporočilu ZSŠDI.

Kar se tiče kratkoročnega programa dela, so določili okvirne datume tako za nove kot tudi tradicionalne manifestacije. 25. oktobra bo v Poreču vsakoletno športno srečanje ZSŠDI-Unija Italijanov iz Slovenije in Hrvaške. 7. novembra bo v Narodnem domu v Trstu krajša svečanost ob 50-letnici Slovenskih športnih iger. Obletnico bodo obeležili tudi s posebno razstavo, ki bo krožila po nekaterih športnih centrih, tako da si jo bo lahko ogledalo čim več ljudi in še posebno mlajša generacija, ki ni osebno doživljala tega povojnega začetka našega športnega gibanja. V začetku novembra pa bodo na vrsti podelitev Nagrade šport in šola, za katero se prav v teh dneh izteka razpis, izid Zbornika slovenskega športa v Italiji 2008 s proglasitvijo zmagovalcev likovnega in literarnega natečaja Drobci iz športnega sveta ter tradicionalna tiskovna konferenca v Ljubljani.

Delo v zvezi z raziskavo o stanju slovenskega zamejskega športa je na polovici svoje poti, saj so anketirali že večino društev. Z začetkom šolskega leta pa bo stekla širša raziskava med študirajočo mladino, s katero bodo skušali fotografirati angažiranost in zanimanja naših nižje in višješolcev.

Svoja poročila so podali tudi odgovorni za posamezne športne panoge. Iz teh izhaja, da so se društva v večji meri angažirala v smeri medsebojnega sodelovanja, tako da bomo v novi sezoni imeli nekaj več skupnih ali združenih ekip. Po oceni vodstva ZSŠDI pa bo potrebno v bodoče pokazati še več volje in sedanje stanje nadgraditi v vseh panogah. Potrebno bo tudi, da se društva pravočasno dogovorijo za skupen nastop na volitvah, da bi v nove odbore posameznih športnih zvez izvolili čimveč slovenskih predstavnikov. Izvršni odbor ZSŠDI je nadalje tudi sklenil, da bo odslej odbojarsko komisijo ZSŠDI koordiniral in vodil Damjan Pertot, se zaključuje tiskovno sporočilo ZSŠDI.

7 Tržaški rokometni klub je vse bolj slovensko obarvan. Že lani so ob trenerju Radojkoviču imeli kar štiri Slovence v ekipi (zamejci Sedmak, Sardoč in Kerpan ter »tujec« Nadoh), katerim lahko dodamo še Tina Tokića, ki tekoče govori slovensko. Letos pa sta ekipo nadgradila še dva slovenka legionarja, Matej Zaro in Jan Radojkovič, tako da je skupno v ekipi kar sedem Slovencev... in pol.

ORIENTACIJSKI TEK - ŠZ Gaja

Pri Sv. Ivanu jutri za vse, v sredo pa 300 dijakov

Približati prebivalstvu park bivše svetoivanske umobolnice in ga polagoma spremeniti v športno prizorišče: to je ambiciozen načrt, ki ga bodo začeli konkretno uresničevati jutri s promocijskim orientacijskim tekom po parku v prireditvi odseka za orienting Športnega združenja Gaja in društva La fabbrica del cambiamento – Tovarna spremembe. Od 10. ure dalje bodo po asfaltnih in travnatih površinah ograjenega prostora tekmovali v treh starostnih kategorijah. Še večji dogodek pa se obeta v sredo, 24. t.m., ko bo po isti trasi dopoldne državni finale v orientaciji dijaških iger za višje srednje šole, na katerem bo nastopilo kar tristo mladih. V ostalih štirih disciplinah (atletika, košarka, nogomet, plavanje) bodo merili moči v Lignanu in okolici, za orientacijski tek pa so ob stoletnici dograditve psihiatrične bolnišnice pri Svetem Ivanu in tridesetletnici zakona Basaglia izbrali to simbolno zelo pomembno središče in organizacijo zaupali Gajinim zanesenjakom z načelnikom odseka za orienting Fulviom Pacorjem na čelu. Pobudi z ge-

sloj »Prižge možgane, požene noge« so predstavili na tiskovni konferenci v samem parku bivše umobolnice ob prisotnosti šolskih oblasti, vodstva vsedravnega zveze orientinga FISO, pokrajinskega odbornika za šport Tommasinija in predstojnika tržaške zdravstvene ustanove Rotellija. Med drugim so omenili, da je z uvajanjem športnih prireditev v slikovit svetovanski center oralna ledino mednarodna lonjerska kolesarska dirka.

NOGOMET

Danes finale cicibanov gabrskega turnirja Skala

Slabo vreme je nagajalo organizatorjem mladinskega turnirja v Gabrju, ki ga vsako leto priredi domače KD Skala. V kategoriji začetnikov sta se na prvo mesto »ex-aequo« uvrstila Monfalcone in Cormons. Danes (ob 15.00) bo na sporedu še finalni del turnirja cicibanov. Ob 19.30 bo nagrajevanje.

ŠD Polet: Do prvin kotalkanja v obliki igre

Kot je že običaj, je tudi letos kotalkarski odsek Športnega društva Polet organiziralo intenzivni tečaj za najmlajše začetnike, ki so vi obliki igre spoznavali osnovne športne panoge. Na tečaj, ki je potekal dva tedna, se je vpisalo precejšnje število otrok, ki so se zaba-

vali in istočasno preverjali znanje v kotalkanju. Ob zaključku intenzivnega tečaja, pa bo sledil celoletni tečaj, ki bo redno potekal ob torkih in četrtnih od 17.00 do 18.00 ure. Na začetniškem tečaju se bodo vsi mladi kotalkarji naučili osnovne kotalkarske vaje in obenem utrjevali znanje, seveda vedno v obliki igre, tako da se bodo zabavali in istočasno spoznavali čar tega športa. Pred koncem tečaja so se vsi rade volje postavili pred fotoaparatom za skupno sliko.

KOŠARKA - Borov Memorial Borisa Tavčarja

Danes v finalu Bor in Falconstar

Organizator odpravil Ronchi, Tržičani pa Sežance

Tržiški Falconstar (B2-liga) in Bor Radenska (C1-liga) sta današnja finalista 15. memoriala Borisa Tavčarja. Uvodno srečanje je osvojil Falconstar, ki je s 93:76 premagal Kraški zidar iz Sežane. Na parketu stadiona Prvega maja sta v dresu tržiške ekipe nastopila tudi bivša Borova košarkarja Peter Sosič in Daniel Batich, ki je tudi začel v prvi postavi. Ekipi sta si bili vse do tretje četrtine enakovredni, s tem da je bil Falconstar vseskozi v rahli prednosti. Sežančani so se zadnjič nevarno približali sedem minut pred koncem (71:69) nato pa so s številnimi napakami zapustili zmago Tržiču. Najboljša strelca sta bila Miniussi in Laezza (Falconstar) z 22 točkami, Batich 4, Sosič 2.

Borovci so se pomerili z Ronchijem, ki bo igral v deželni C2-ligi. Začeli so slabo in po prvi četrtini izgubljali z 12:18. Ronchi so nato ujeli v 17. minuti (23:23), od tretje četrtine dalje pa so ga z dobro igo povsem nadigrali. Trener Mura je poslal na igrišče vse igralce, vključno z mladima Devčičem in Pertotom, ki je tudi dosel zadnji koš. Ostali Borovi strelci: Furigo 15, Štokelj 10, Giacomi 9, Bole 7, Babich 7, Krizman 7, Crevatin 5, Kralj 5, Visciano 4.

Včerašnji polfinalna izida: Falconstar - Kraški zidar 93:76 (18:17, 46:41, 69:63); Bor Radenska - Ronchi 71:55 (12:18, 30:29, 59:47)

Današnji spored: ob 18.30 za 3. mesto: Kraški Zidar - Ronchi; ob 20.30 finale: Bor Radenska - Falconstar.

K2 sport: danes finale

Jadran Mark bo danes igral v Kulturnem domu v Gorici tekmo za 1. mesto proti Ajdovščini (ob 21.00). Ekipo iz Slovenije, ki bo nastopala v 3. slovenski ligi, so jadrancovi sicer že premagali prejšnji teden na turnirju v Codroipo.

Današnji spored: tekma za 3. mesto (ob 19.00): Ardita - Codroipese, finale (21.00): Jadran Mark - Ajdovščina.

Memorial Milja Gombača (under 19), spored: danes: 15.00 Bor - San Vito, 16.30 Jadran - Servolana; **jutri:** 9.00 tekma za 3. mesto, 11.30 finale.

MLADINSKI NOGOMET - Danes deželni mladinci, jutri pa naraščajniki

Pomlad se bo morala potruditi Največ pozornosti za mladince Krasa

Za Pomlad bo obstanek v deželni ligi že pravi uspeh - Kras, Juventina in Vesna za mirno prvenstvo

Danes bodo prvič uradno stopili na igrišče deželni mladinci, jutri pa še deželni naraščajniki in najmlajši. V najmlajši starostni kategoriji letos nimamo predstavnikov naših društev, v najstarejši pa tri. To so Juventina, Kras in Vesna, ki tudi s članskimi ekipami igrajo v promocijski ligi.

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI

Deželne naraščajnike Pomladi, ki jih letos trenira priznani strokovnjak Rajko Žeželj, čaka tudi letos izredno težka naloga. Pri društvu upajo, da bo tudi letošnji skupini uspelo doseči obstanek v zahtevnem deželnem prvenstvu. »Naloga bo vse prej kot lahka. Ostala društva imajo na razpolago več fantov in si lahko privoščijo pravo selekcijo. Mi pa imamo na razpolago le določeno število nogometašev in od teh je treba izvleči maksimum,« meni trener Žeželj. »Priprave na Pohorju so lepo uspele. Imeli smo odlične pogoje za treniranje. Po prihodu domov pa sem se začel soočati z nekaterimi težavami znotraj ekipe, ki jih doslej nisimo uspeli rešiti,« nas je opozoril Žeželj, ki je še dodal: »Deželno prvenstvo je zelo zahtevno. Za obstanek v ligi moramo veliko trenirati in se maksimalno boriti na vsaki tekmi.« V play-off se bodo uvrstile prve štiri ekipe obeh skupin. Ostale ekipe pa se bodo za obstanek borile v play-outu. Iz končnice za obstanek bodo izpadle tri ekipe iz vsake izmed treh skupin.

Pomlad bo v jutrišnjem prvem krogu igrala v gosteh proti Brugneri (ob 10.30). Ostali: Extra - Donatello, Fincantieri - Pordenone, Pro Cervignano - Sanvite, San Luigi - Valnatisone, Virtus Corno - Cormor.

POSTAVA POMLADI - Vratarja: Peter Mattiassich (1993), Erik Visintin (1993); **obramba:** Miha Pečar (1992), Nikolas Potleka (1992); Igor Žerjal (1993), Minej Purič (1993), Manuel Tenze (1993), Ambrož Vidoni (1993), Alex Rossone (1994); **sredina:** Goran Kerpan (1992), Nik Škabar (1992), Izotk Zeriali (1992), Pietro Cerkvenic (1993), Erik Brass (1993), Luca Carli (1993), Virgilio Viviani (1993); **napad:** Martin Jarc (1992), Christian Segulin (1992), Erik Kuret (1993), Daniel Hoffer (1993).

Trener: Rajko Žeželj.

DEŽELNI MLADINCI

Novost letošnje sezone je prav ekipa repenskega Krasa, ki bo igrala s

Krasov mladinec Jar Martini

KROMA

pretežno slovensko govorečimi igralci. Jedro ekipe bodo predstavljali nogometaši lanskih naraščajnikov Pomladi, ki so dosegli obstanek v deželnem prvenstvu. Pridružili pa so se jim še nekateri mladinci, ki so v lanski sezoni igrali pri kriški Vesni. Prav kriška Vesna je morala zaradi tega poiskati pomoč in igralce pri italijanskih društvih. Pri Vesni bo tako nastopal le en slovensko govoreči nogometaš.

Večina nogometašev Krasa se bo prvič pomerila v mladinskem deželnem prvenstvu. »Imamo zelo mlado ekipo, tako da bomo letos prava neznanca. Vsekakor naša skupina je zelo homogena in vsi so med seboj prijatelji. Doslej smo dobro trenirali in moram pohvaliti vse svoje varovance,« je povedal trener Maurizio De Castro.

Kriška Vesna naj bi bila vsaj na papirju nekoliko bolj izkušena ekipa kot Kras. »V popolni postavi bomo lahko konkurenčni tudi najboljšim,« meni športni vodja Paolo Vidoni. Pri Juventini (postave nam žal niso posredovali op. ur.) pa si želijo, da bi ekipa odigrala mirno prvenstvo na sredini lestvice. V Štandrežu so v celoti spremenili lansko postavo.

V današnjem prvem krogu bo Kras igral v gosteh proti Pro Gorizii (ob 16.00), Vesna bo v Križu (ob 17.00) gostila Monfalcone, Juventina pa bo igrala v gosteh (ob 16.00) proti Torviscosi.

POSTAVA KRASA - Vratarja: Matteo Confalonieri (1990), Giovanni Dedenaro (1991); **obramba:** Matteo Dolliani (1991), Luca Kovačič (1991), Marko Križmančič (1990), Denis Ota (1989), Martin Pettiroso (1990), Alexander Sovič (1989), Iacopo Latin (1991); **sredina:** Manuel Bullo (1989),

MEDIJI - Koprski Športel spet v eter

Po utečenih tirih, za začetek pa vroča tema

Priljubljeni Športel, oddaja o športu na Tv Koper-Capodistria, se v ponedeljek vrača med nas. Na sporedu bo, kot vedno, ob 22.30, vsaka oddaja pa bo, tako kot lani, trajala žal le pol ure. »Ker je finančno stanje naše postaje kritično,« je potožil voditelj Športela Igor Malalan. Koncept oddaje ostaja nespremenjen, isto velja za Malalanove sodelavce, ki bodo tudi letos Nikol Križmančič, Jara Košuta in Jari Jarc. Med letom se bodo zvrstili gostje v studiu in terenski prispevki, oddaja pa bo sklenila tradicionalna nagradna igra.

Uvodni ponedeljok Športel bo sicer v tem pogledu predstavljal izjemo, saj ga bodo v celoti namenili vroči temi s provokativnim naslovom: Ali je prav, da naša društva svojim igralcem ne dovolijo nadaljevati športne poti na profesionalni ravni?

»Izhodišče za temo predstavlja

IGOR MALALAN

poletna odločitev vodstva Jadrana (o tem smo svoj čas na PD že poročali, op. ur.), da svojemu igralcu Sašku Ferfogli onemogoči selitev v višje postavljeni klub Marostica,« je povedal Malalan, ki bo igralca imel v studiu kot gosta. Poleg njega je povabil tudi predsednika Jadrana Adriana Sosiča ter predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Jurija Kufersina. Športelovci so o tem vprašanju zbirali mnenja tudi med športnimi delavci na terenu.

NOGOMET Tekme Cervignano - Vesna ne bo

Vesna jutri ne bo igrala. Vodstvo kriškega kluba je namreč deželno federacijo zaprosilo za preložitve tekme s Pro Cervignanom (v Červinjanu), ker državni reprezentant nogometa na mivki Michele Leghissa nastopa v Italijo na turnirju Eurocup v Azerbajdžanu. Pravilnik to dopušča. Trener Della Zotta je imel težave še s poškodbami ostalih nogometašev. Vesna je ta teden najela še enega branilca (Stefano Udina, lani Staranzano).

MLADOST ŽE DANES - Mladost bo v 1. krogu 3. AL danes ob 16. uri gostovala pri Poggiju v Zdravščini.

JUTRI OB 15.30 - Promocijska liga: Juventina - Lignano (v Štandrežu), Kras Koimpex - Pro Gorizia (v Repnu); 1. AL: Primorec - P. Romans (v Trebčah), Sovodnje - Costalunga (v Sovodnjah); 2. AL: Begliano - Breg (v Beljanu), Primorje - Fogliano (Ervatti, pri Briščikih), Fiumicello - Zaria Gaja (v Fiumicellu).

Primorje se želi zblížiti z vasjo

Primorje stopa v novo sezono zelo ambiciozno in motivirano. Na včerašnji predstavitvi članske ekipe, ki bo letos nastopala v skupini D 2. amaterske lige (skupaj z Bregom in Zarjo Gajo), na dvorišču Zahodno-kraškega rajonskega sveta na Proseku, je predsednik Roberto Zuppin poudaril, kako pomemben je stik društva z vasjo in z vaščani. »V zadnjih sezonah sta se vas in društvo nekoliko oddaljila, naša prva prioriteta bo, da v naslednjih sezonah znova združimo Primorje z vasjo in vaščani,« si želi novi predsednik Zuppin, ki je junija prevzel vodenje proseškega društva. Pri Primorju bodo tudi letos imeli le člansko ekipo. »Trudili smo se, da bi po nekaj letih znova sestavili ekipo cicibanov, toda nam ni uspelo. V prihodnje bomo še vztrajali,« je še dodal prvi mož Primorja, ki je zatem imensko predstavil (skoraj) vse nogometaše, trenerja Bidussija (požel je največji aplavz) in ostale odbornike. Primorje bo tudi letos nastopalo pod pokroviteljstvom glavnega sponzorja podjetja Interland. (jng)

Obvestila

ŠPORTNA ŠOLA BOR obvešča, da se bo telovadba za otroke stare od 1. so 3. leta ter od 3. do 6. leta starosti začela v soboto, 4. oktobra, s sledečim urnikom: 9.30-10.30 in 10.30-11.30 na Štadionu 1. maj. Vpisovanje in informacije na licu mesta.

SPDT organizira tečaj Nordijske hoje. Za informacije in prijave pokličite na tel. 040/220155 (Livio).

SHINKAI KARATE KLUB sporoča, da se bodo redni treningi začeli meseca oktobra v zgonski telovadnici. Začetniki in mlajši atleti vsak torek in petek od 16. do 18. ure, ostali ob sredah (19.00-21.00) in petkih (18.00-20.00).

AŠD BRDINA obvešča svoje člane, da se danes, 20. septembra, nadaljuje suhi treningi pod vodstvom trenerja za otroke. Zbirališče ob 15. uri na sedežu društva v Mercedolu. Za informacije lahko kličete na tel. št. 348-8012454.

HOKEJSKI ODESK ŠD POLET vabi vse, ki bi radi igrali hokej (otroke in odrasle), naj se zglasijo ob torkih in četrtek od 18.30 dalje na kotalkaliscu v Repentaborski ulici na Opcinah, kjer bodo prejeli vse potrebne informacije.

PLAVALNI KLUB BOR vpisuje v plavalne tečaje otroke od 4. leta dalje. Za informacije in vpis pokličite na tel. št. 04051377 vsak delovnik od 15.00 do 17.00 ali se zglasite osebno na stadionu 1. maja ob istih urah.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM obvešča, da so v teku vpisovanja v novo sezono. Urniki treningov: 1. skupina 4-7 let ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 na Opcinah (ob sobotah od 10. do 11. ure); 2. skupina 8-11 let ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19. ure na Opcine (ob sobotah od 11. do 12.30); 3. skupina 12-15 let ob torkih, sredah in petkih od 19. do 20.30 pri Banih; 4. skupina (16 let dalje) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 19. do 21.30 pri Banih. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja ali 346-1852697 Petra.

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtek od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbojke za začetnike in začetnice (letniki '97, '98, '99) ob ponedeljkih od 14.30 do 16.30 in četrtek od 17.30 do 19.00 v občinski telovadnici v Repnu, ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici srednje šole na Proseku. Tečaj bo začel 2. oktobra.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODESK obvešča, da bo informativni sestanek v ponedeljek, 22. septembra za začetnice ob 18. uri, za ostale skupine pa ob 19. uri na Stadionu 1. maja, in v sredo, 24. septembra ob 16.15 na Opcinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravateljstva (P.le Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel: 328 2733390 (Petra) ali 338 5953515 (Katja).

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL sporoča, da bo vadba v sezoni 2008/09 potekala s sledečimi urniki: minimotorika (2004-05) ob sredah 16.15-17.15 v telovadnici na Kontovelu, motorika (letniki 2001, 2002, 2003) ob ponedeljkih 16.15-17.15 v telovadnici pri Briščikih, ob sredah 16.15-17.15 v občinski telovadnici v Repnu; minibasket za deklice (1998, 1999, 2000, 2001) ob ponedeljkih 17.15-18.15 pri Briščikih, ob sredah 17.15-18.15 v Repnu, ob četrtek 16.15-17.15 pri Briščikih; minibasket za dečke (1999-2000) ob ponedeljkih 17.15-18.15 pri Briščikih, ob sredah 18.15-19.15 v Repnu, ob petkih 16.30-17.30 v Repnu. Za informacije 338-5889958 (Andrej Vremec).

ŠPORTNA ŠOLA TECI, SKAČI, MEČI obvešča, da se bo tečaj za otroke prvih treh razredov osnovnih šol pričel 22. septembra. Vadba bo potekala na Stadionu 1. maja s sledečim urnikom: ob ponedeljkih in četrtek od 16.30 do 17.30. Za informacije kličite na tel. št 3331755684 (Silva).

TENIŠKA SEKCIJA AŠZ GAJA na Padričah sprejema prijave za teniško šolo. Tečaji so namenjeni osnovnošolcem in so začetniški ter nadaljevalni. Tel. na št. 389-8003486 - Mara.

FINANCE - Z njim se bodo banke lahko znebile slabih posojil in drugih tveganih naložb

Načrt ZDA za finančno krizo pognal tečaje v nebo

"Na izzive, kakršnih še ni bilo, odgovarjamo z ukrepi, ki jih doslej ni bilo," je povedal ameriški predsednik Bush

NEW YORK - Potem ko je ameriška vlada napovedala oblikovanje celovitega načrta ukrepov, s katerimi naj bi zaustavila najhujšo finančno krizo v zadnjih desetletjih, so se tečaji delnic na vodilnih svetovnih borzah po tednu padcev včeraj pognali v nebo. Posredovanje vlade ZDA na finančnih trgih ni samo gotovo, temveč tudi "ključnega" pomena za umiritev nemirnih potrošnikov in zaustavitev najhujše finančne krize v zadnjih desetletjih, je povedal ameriški predsednik George W. Bush.

"Ameriško gospodarstvo je pred izzivi, pred kakršnimi še ni bilo. Nanje odgovarjamo z ukrepi, ki jih doslej ni bilo," je povedal Bush na konferenci, ki so ji prisostvovali tudi ameriški finančni minister Henry Paulson ter prva moža ameriške centralne banke (Federal Reserve - Fed) Ben Bernanke in ameriškega nadzornika trga vrednostnih papirjev (Securities and Exchange Commission - SEC) Christopher Cox. "To je ključni trenutek za ameriško gospodarstvo," je še dejal predsednik največjega gospodarstva na svetu. Po njegovih besedah se je že lani nastala kriza na ameriškem trgu hipotekarnih kreditov razširila skozi ves finančni sistem in privedla do zmanjšanja zaupanja, to pa je zamrznilo številne finančne transakcije.

"Zdaj moramo ukrepati, da zaščitimo zdravje države pred resnimi tveganji," je še dejal Bush. Pri tem je priznal, da ukrepi, ki jih predvideva vlada in katerih vrednost bi po besedah Paulsona lahko dosegla več sto milijard dolarjev, niso brez tveganj. "Gre za velike vsote davkoplačevalskih dolarjev," je povedal Bush, ki pa pričakuje, da bo ta denar navsezadnje poplačan.

To je sicer že tretji Bushev nastop glede finančne krize v tem tednu, s katerim ameriška vlada želi pomiriti nemirne potrošnike in trge. Svetovne borze so se zamajale v ponedeljek zaradi stečaja ene najstarejših investicijskih bank v ZDA, Lehman Brothers, prodaje banke Merrill Lynch in težav največje svetovne zavarovalnice AIG.

Bush je obljubil tudi dvostrankarsko sodelovanje s kongresom, v tem imajo večino demokrati, pri oblikovanju načrta za celovit pristop k preprečitvi sistemskih tveganj na finančnih trgih. Načrt zakonodajnih sprememb, s katerimi bi se banke lahko znebile slabih posojil in drugih tveganih naložb, naj bi bil dokončno oblikovan konec tega tedna. Označujejo ga kot največji predlagani vladni program za posredovanje na fi-

George Bush

nančnih trgih po gospodarski krizi v 30. letih minulega stoletja.

SEC je sicer že začasno prepovedal posebej sporno trgovanje, pri kate-

rem vlagatelji kujejo dobičke zaradi padajočih tečajev. Za podoben ukrep so se odločili tudi v Veliki Britaniji in na Irskem. Ameriški finančni podjetji Fannie Mae in Freddie Mac, ki sta od nedavnega v državni lasti, pa bosta povečali nakupe hipotekarnih vrednostnih papirjev, da bi s tem pomagali ohromljenemu nepremičninskemu trgu. Nekaj ukrepov je usmerjenih tudi v pomoč skladom denarnega trga.

Evropska centralna banka (ECB) ter švicarska in britanska centralna banka pa so finančnim trgom skupno ponudile dodatnih 90 milijard dolarjev likvidnostnih sredstev. Vse to skupaj je očitno ohrabilo vlagatelje, saj so se tečaji delnic na vodilnih borzah po vsem svetu po večdnem padanju včeraj v povprečju krepko zvišali. Na Wall Streetu je industrijski indeks Dow Jones pridobil 4,13 odstotka.

V Frankfurtu se je indeks DAX povzpел za 5,56 odstotka, indeks CAC 40 v Parizu je porasel za 9,27 odstotka, londonski FTSE 100 se je zvišal za 8,84

odstotka, kar je najvišji enodnevni dvig v zgodovini indeksa, dunajski ATX pa za 11,50 odstotka.

Še višje rasti sta zabeležila osrednja ruska borzna indeksa - RTS za 22,7 odstotka, MICEX pa za 31,4 odstotka. Trgovanje na moskovski borzi je bilo sicer v sredo in četrtek začasno zaustavljeno zaradi krepkega znižanja tečajev, k današnjemu dvigu pa je prispevala tudi milijardna finančna pomoč vlade.

Na borzi v Tokiu je indeks Nikkei pridobil 3,76 odstotka, potem ko je v četrtek dosegel najnižjo raven v zadnjih treh letih. Pri tem velja omeniti, da se je japonska centralna banka odločila za vnovično posredovanje na finančnem trgu. Tokrat je bankam zagotovila dodatnih 28,3 milijarde dolarjev kratkoročnih likvidnostnih sredstev.

Milanski indeks Miobel je zabeležil 7,7-odstotni porast, najvišjega v zadnjih 10 letih. V Ljubljani pa so se delnice podražile v povprečju za več kot šest odstotkov. (STA)

SEVERNA KOREJA - Ker naj bi se ZDA ne držale dogovora

Pjongjang namerava znova zagnati jedrski reaktor

PJONGJANG - Severna Koreja se pripravlja na ponoven zagon svojega jedrskega reaktorja v Yongbyonu, je sporočil diplomat Hyun Hak Bong. Kot je dejal, je Severna Koreja prekinila onesposabljanje reaktorja, ker ZDA niso spoštovale dogovora o pomoči v zameno za zaustavitev severnokorejskih jedrskih objektov. Kdaj naj bi reaktor v Yongbyonu ponovno začel obratovati, Hyun ni povedal. Hyun je novico sporočil pred začetkom pogovorov predstavnikov Pjongjanga in Seula o energetski pomoči Južne Koreje njeni severni sosed, ki so del šeststranskega dogovora o ukinitvi severnokorejskega jedrskega programa.

Novico je kasneje potrdilo tudi severnokorejsko zunanje ministrstvo, ki je obenem sporočilo, da delo na usposabljanju jedrskega reaktorja poteka že nekaj časa. Obenem je tiskovni predstavnik ministrstva, ki je za novinarje spregovoril pred začetkom pogovorov med Severno in Južno Korejo, sporočil, da Severna Koreja ne želi več biti zbrisana z ameriškega seznama držav podpornic terorizma. ZDA pa je ob tem obtožila kršenja določil dogovora.

ZDA so Severni Koreji v zameno za ustavitev jedrskega programa obljubljale umik s črne liste, česar pa nato niso hotele storiti, ker Pjongjang ni pristal na stroge postopke preverjanja vsebine deklaracije o njegovem jedrskem programu. Kot so še sporočili s severnokorejskega ministrstva, postopki niso del dogovora, ZDA pa s svojimi zahtevami le razkrivajo "svoj pravi namen stopnjevanja politike sovražnosti do Severne Koreje". (STA)

Jedrski reaktor v Yongbyonu

ANSA

RUSIJA - Predstavnik zavezništva Appathurai očitek zavrnil

Medvedjev: Nato je izzval vojno v Gruziji, potrebna je nova varnostna struktura

MOSKVA - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je včeraj zvezi Nato očital, da je izzvala nedavni rusko-gruzijski konflikt, in obenem vnovič pozval k oblikovanju nove varnostne strukture. Prav tako je povedal, da Rusija zavrača prizadevanja zahodnih držav, da bi jo porinile za novo železno zaveso.

"Kaj je naredil Nato, kaj je zagotovil? Zgolj izzval je konflikt," je v nagovoru vodjem ruskih nevladnih organizacij v Kremlju povedal Medvedjev in dodal, da vloga Nata v konfliktu dokazuje potrebo po oblikovanju nove varnostne strukture, v katero bi bila vključena tudi Moskva. Zavezništvo pa je vnovič obtožilo, da je otrok hladne vojne, ki je običaj v tedanjem razmišljanju.

Predstavnik zavezništva James Appathurai je po srečanju ministrov za obrambo držav Nata v Londonu za francosko tiskovno agencijo AFP povedal, da Nato ni izzval konflikta z Rusijo glede Gruzije. Po besedah Appathuraja podpiranje demokratičnega razvoja Gruzije ni provokativne narave, kot tudi nikakor ni provokativna pomoč pri prizadevanjih Gruzije, da bi se približala evro-atlantski družbi.

Glede vojne z Gruzijo je Medvedjev sicer obljubil, da bo Rusija storila "vse, kar je v njeni dobi", da bi v Gruzijo ponovno vzpostavila dobre odnose. "Propaganda, ki je spremljala kampanjo gruzijskega vojaškega režima, je igrala negativno vlogo. A verjamemo v zdravo pamet Gruzijcev in storili bomo vse, da ponovno vzpostavimo normalne, človeške odnose," je po poročanju AFP povedal ruski predsednik.

Medvedjev je poleg tega tudi zavrnil trditve, da Rusija drsi na pot osame. "Dejansko nas porivajo na pot, ki ne temelji na razvitem in civiliziranem partnerstvu z drugimi državami, temveč na avtonomnem razvoju, za gluhiimi stenami, za železno zaveso," je ocenil Medvedjev in poudaril, da to ni njihova pot. "Za nas ni smisla v tem, da gremo v preteklost, odločili smo se," je povedal in dodal, da ne želijo nikogar učiti, temveč le, da bi prisluhnili njihovim pogledom.

Po poročanju ameriške tiskovne agencije AP se je s tem odzval na sredine besede ameriške državne sekretarke Condolee

Rice, ki je opozorila, da Rusiji zaradi njenege avtoritarnege režima in napada na Gruzijo grozi osama. Medvedjev se je včeraj obregnil tudi ob njene napovedi, da bodo ZDA med drugim še naprej podpirale ruske učitelje, znanstvenike in sodnike.

"Zanimivo bi bilo vedeti, kaj to pomeni," je dejal in s tem po poročanju AFP imel v mislih ameriške vladne programe, ki imajo za cilj okrepitev ruske civilne družbe. "Če gre tako naprej, bodo izbirali tudi naše predsednike," je povedal ruski predsednik in dodal, da ne bodo dovolili zunanjim dejavnikom ali celo pritiskom, da bi spremenili njihovo strateško pot.

Odnosi med Rusijo in Zahodom so dosegli najnižjo točko po obdobju hladne vojne, odkar je Rusija pretekli mesec v sosednjo Gruzijo poslala svoje enote, da bi zaustavile napad Tbilisija na gruzijsko pokrajino Južno Osetijo. Medtem ko je rusko vojaško vmešavanje naletelo na ostro kritiko zahodnih držav, Moskva trdi, da je s tem le obvarovala ruske državljane v pokrajini. (STA)

Kristjani in muslimani

naj skupno ščitijo družino

VATIKAN - Vatikan je v svojem tradicionalnem nagovoru muslimanom ob njihovem svetem mesecu ramadan poudaril, da bi kristjani in muslimani morali sodelovati pri zaščiti dostojanstva družine. Kot je ob tem poudaril predstavnik Vatikana za odnose z muslimani, kardinal Jean Louis Tauran, je družina "resnično osnovna celica družbe".

"Glede na spoštovanje muslimanov in kristjanov do družine smo že imeli veliko priložnosti, tako na lokalni kot na mednarodni ravni, za sodelovanje na tem področju," je povedal Tauran. Ob tem je poudaril, da je "družina prva šola, v kateri se človek nauči spoštovanja drugih, pri čemer je pozoren na identiteto in drugačnost vsakega človeka". "Muslimani in kristjani ne smejo nikoli oklevati pri pomoči družinam v težavah, pa tudi pri sodelovanju s tistimi, ki podpirajo stabilnost družine kot ustanove in opravljanja starševske odgovornosti, še posebej na področju izobraževanja," je še dodal francoski kardinal, ki vodi papeški svet za medverski dialog.

Špansko sodišče prepovedalo še eno baskovsko stranko

MADRID - Špansko vrhovno sodišče je zaradi podpore baskovski separatistični organizaciji Eta prepovedalo še drugo baskovsko stranko ta teden. Potem ko je sodišče v torek prepovedalo delovanje Baskovske nacionalistične akcije (ANV), je v četrtek zvečer prepovedalo še delovanje Komunistične stranke Baskije.

Špansko vrhovno sodišče je prepovedalo delovanje Komunistične stranke Baskije, ker naj bila ta le orodje v rokah Batasune, prepovedanega političnega krila Ete. Odločitev sodišča pomeni, da bodo oblasti sedaj zaprle prostore stranke in zasegle njeno premoženje. Devet članov stranke, ki sedijo v regionalnem baskovskem parlamentu, bo obdržalo svoje sedeže, izgubili pa bodo svojo strankarsko pripadnost.

V torek je vrhovno sodišče prepovedalo delovanje tretje najmočnejše stranke v Baskiji, ki je nastala na pogoriščih Batasune, ki so jo v Španiji prepovedali leta 2003.

Prepoved strank sledi sodni prepovedi referendumu o samoodločbi baskovske regije, ki ga je načrtovala regionalna vlada Juana Joseja Ibarretxa. Slednji je po tej odločitvi španskega vrhovnega sodišča prejšnji teden napovedal, da se bodo pritožili na Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu. (STA)

RUSIJA - Državni proračun

L. 2009 za obrambo četrtno več denarja

MOSKVA - V ruski vladi so včeraj potekali pogovori o osnutku proračuna za leto 2009, po katerem naj bi Rusija v prihodnjem letu namenila 25 odstotkov več denarja za državno obrambo. To je mesec po vojni v Gruziji za rusko vojsko močna finančna vzpodbuda. Večji del proračuna za rusko obrambo je v skladu s trenutnim ključovalnim odnosom Rusije proti Zahodu. Odnosi med Rusijo in ZDA ter EU so se zaostriili po vojni v Gruziji in od konca hladne vojne še niso bili tako slabi.

Triletni osnutek proračuna predvideva vsakoletno zvišanje izdatkov Rusije za obrambo. V prihodnjem letu naj bi jih zvišali z okoli 28 milijard evrov na približno 35 milijard evrov, za leto 2010 predvidevajo zvišanje na približno 38 milijard evrov, za leto 2011 pa na okoli 40 milijard evrov.

Nekdanji predsednik Rusije in sedanja premier Vladimir Putin je v svojem 8-letnem mandatu poskrbel za obnovitev vojske, sedaj pa njegovo delo nadaljuje njegov naslednik Dmitrij Medvedjev, ki je odločen modernizirati rusko vojsko. Ruska vojska je sicer hitro premagala gruzijsko vojsko in prodrla v Gruzijo, toda vojaški analitiki menijo, da je bojevanje razkrilo pomembne šibke točke v ruski vojski, kot sta pomanjkanje "pametnega" orožja in slaba satelitska navigacija.

Ruska vojska je v četrtek s podmornice preizkusno izstrelila raketo bulava z več bojnimi konicami, ki naj bi jo razvili tako, da bi lahko kljubovala protiraketnim zaščitam, s medtem sporočili z ruskega obrambnega ministrstva. (STA)

LJUBLJANA - Balet SNG

Za začetek Tango za Rahmaninova

Ljubljanski baletniki za prvo letošnjo premiero pripravljajo projekt Tango za Rahmaninova. Ta bo iz dveh delov, a z eno stično točko: oba sta pripravila nizozemska koreografa. Ivo van Zwieten je koreografiral glasbo ruskega romantika, Hans van Manen si je izbral strastni ples Astorja Piazzolle. Premiera bo 26. septembra v Cankarjevem domu v Ljubljani. Cilj najnovejšega baletnega večera SNG Opera in balet Ljubljana je prikazati trenutno eno najmočnejših sil sodobnega baleta - Nizozemsko, je poudaril umetniški vodja Baleta Jaš Otrin na predstavitvi v Cankarjevem domu, kjer so plesalci tudi odplesali nekaj odlomkov iz dela v nastajanju. Ljubljanski Balet bo tako pokazal vso paleto vrhunskega sodobnega baleta, je dodal.

Prvi del večera bo zaznamovala krstna izvedba Rapsodije, dela, ki ga je koreograf mlajše generacije Ivo van Zwieten pripravil na Variacije na Paganinijevo temo za klavir in orkester Sergeja Rahmaninova prav za ljubljanski baletni ansambel. V njej pet parov, moških in žensk, izraža svoja čustva brez pripovedovanja jasno določene zgodbe.

Van Zwieten (1970), ki živi in ustvarja v Berlinu kot koreograf v svobodnem poklicu, namreč ne želi pripovedovati oziroma vsiljevati svoje zgodbe, temveč dopustiti gledalcu, da si ustvari svojo. Je eden tistih koreografov, ki svoje plesne gibe raje kot na zgodbo izoblikuje na glasbo, ta je poleg govornice telesa bistvena sestavina

njegove koreografije. Znan je tudi po tem, da iz plesalcev rad izvabi emocije. Toda preden v plesalcu prebudiš določene občutke, jih moraš najprej spoznati, je dejal na predstavitvi.

V drugem delu bo mogoče videti največkrat izvedeno mojstrovino svetovno uveljavljenega koreografa Hansa van Manena (1932), balet Pet tangov. Van Manen je postavil temelje sodobnemu umetniškemu plesu in vanj vnesel nekatere novosti, npr. video na odru, čevlje z visoko peto. Njegov opus šteje več kot 120 del, ljubljanski Balet pa bo prvi v t.i. Vzhodni Evropi, ki bo izvedel njegovo koreografijo, je poudaril Otrin.

Balet Pet tangov je ustvaril leta 1977 za 14 plesalcev na glasbo argentinskega mojstra tanga Astorja Piazzolle Pet tangov za bandeon in spremljavo. Delo je hitro postalo del železnega repertoarja vseh večjih baletnih ansamblov po svetu. Koreograf je občutek tanga prenesel v baletno tehniko ali povedano drugače: z baletnimi koraki je ustvaril občutek, da gre za vročerkvni južnoameriški ples.

Premiera 26. septembra ob 20. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma bo hkrati otvoritvena prireditev Bilateralnega fokusa 2008, vsakoletnega dogodka, ki ga organizirata Republika Slovenija in Kraljevina Nizozemska z namenom poglobiti sodelovanje med državama na kulturno-umetniškem, gospodarskem in političnem področju. Ponovitve bodo sledile 27. septembra ter 15., 16. in 17. oktobra. (STA)

V ponedeljek, 29. septembra, ob 20.00 / James Prideaux: »Gospodinja«.

Cankarjev dom
Aldo Nicolaj: »Blagi pokojniki, dragi moške« / monokomedija v režiji Borisa Kobala, prevodu Sergeja Verča; igra: Polona Vetrlih. Glasbena spremljava: Anže Palka (kitara). V petek, 26. septembra, ob 20.30 (Klub CD).

William Shakespeare: »Vihar« / režija Vito Taufer; priredba Slovenskega mladinskega gledališča, SNG Drame Maribor, CD in SSG iz Trsta. V ponedeljek, 29. in v torek, 30. septembra ob 19.30 (Gallusova dvorana).

■ **Ex Ponto**
15. mednarodni gledališki festival
Danes, 20. septembra, ob 20.00 / v Stari mestni elektrarni - Elektro Ljubljana / plesno-gledališka predstava po motivih A. P. Čehova Striček Vanja: »Striček Vanja in 12 šopkov Zasnova«, režija, scenografija: Barbara Novakovič; produkcija: Muzeum, Ljubljana; soprodukcija: Festival Ex Ponto, Ljubljana in Festival Ljubljana. V sodelovanju z: Bunker, Stara mestna elektrarna -- Elektro Ljubljana.

Jutri, 21. septembra, ob 20.00 / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma / I. Štivic: »M. Krleža: »Pijana noč 1918«. Režija: Lenka Udovič; produkcija: Gledališče Ulysses, Brioni (Hrvaška).

V ponedeljek, 22. septembra, ob 20.00 / Stara mestna elektrarna - Elektro Ljubljana / L. Bangerter: »Random - Plasma Project 9«. Režija: Lukas Bangerter; produkcija: Plasma, Zürich (Švica); soprodukcija: Theaterhaus Gessnerallee, Zürich & Schlachthaus Theater, Bern (Švica).
V ponedeljek, 22. septembra, ob 22.30 bo v Menzi pri koritu, AKC Metelkova koncert skupine Foltin, (Bitola, Makedonija).
V torek, 23. septembra, ob 20.00 / v Slovenskem mladinskem gledališču / B. Brecht: »Bobni v noči«. Režija: Martin Kočovski; produkcija: Narodno gledališče Vojdan Černodrinski, Prilep (Makedonija).

GLASBA

TRST
Gledališče Verdi
Koncert posvečen glasbi Čajkovskija in Rachmaninova / nastopa orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Gerarda Korstena, s solistom Sergejem Krylovom (violina). Danes, 20. septembra, ob 18.00 (red B).

Koncert posvečen glasbi Rachmaninova in Mahlerja / nastopa orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Rena-

ta Palumba s solistom Alexanderjem Toradzem (klavir). V petek, 26. septembra, ob 20.30 (red A) in v soboto, 27. septembra, ob 18.00 (red B).

SLOVENIJA

SEŽANA
Kosovelov Dom
V četrtek, 25. septembra, ob 19.00 / Glasbeno-plesni projekt Healing Heating.

KOMEN
Cerkev sv. Jurija
V soboto, 27. septembra ob 20.00 / Koncert akademskega pevskega zbora Tone Tomšič.

DUTOVLJE
Pomladna dvorana
Danes, 20. septembra ob 10.00 / Lutkovna predstava - Bikec Ferdinand.

■ **KOGOJEVI DNEVI**
V četrtek, 25. septembra, ob 20.30, / Kulturni dom Deskle / Spominski koncert ob deseti obletnici smrti skladateljca Marjana Gabrijelčiča - Solisti, zbor in orkester SNG Opera in Balet Ljubljana: Andrej Debevc - tenor, Mirjam Kalin - alt, Urša Žižek - sopran, Dejan Vrbančič - tenor, Zoran Potočan - bas, Saša Čano - bas. Aleksandar Spasić - dirigent.

V četrtek, 2. oktobra, ob 20.30, / Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Kvar-tet Feguš: Filip Feguš - violina, Simon Peter Feguš - violina, Andrej Feguš - viola in Jernej Feguš - violončelo.

V petek, 10. oktobra, ob 20.30, / Kernal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebov-zete / Matej Šarc - oboa in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 19. oktobra, ob 16.00, / Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

V četrtek, 30. oktobra, ob 20.30, / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30, / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminska - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

LJUBLJANA
Cankarjev dom

V četrtek, 25. in v petek, 26. septembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Orkester slovenske filharmonije; dirigent: George Pehlivanian; solist: Giuseppe Albanese (klavir).

V ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri / v Linhartovi dvorani / Big Band RTV Slovenija, dirigent: Lojze Krajnc: gosti: Mads Vinding (kontrabas - Danska), Kristijan krajncan (bobni - Slovenija) in Anne Guus Teerhuis (klavir - Nizozemska).

V torek, 30. septembra, ob 20.30 / v okviru Cankarjevih torkov koncert skupine Elliott Sharp's Terraplane iz New Yorka (Klub CD).

V četrtek, 2. oktobra, ob 21. uri / Linhartova dvorana / Natacha Atlas & The Mazeeka Ensemble.

V četrtek, 2. in v petek, 3. oktobra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / koncert Orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom Guillerma Garcie Calva. Solist: David Garrett (violina).

V petek, 3. oktobra, ob 19.30 / dvorana Slovenske filharmonije / koncert Cuarteta Casals (Španja).

V petek, 3. oktobra, ob 20.15 / Linhartova dvorana / »Tango maldito« - nastop skupine Melingo (Argentina).
SNG Opera in Balet Ljubljana

V petek, 26. septembra, ob 20.00 / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwietena in Hansa van Manena »Tango za Rahmaninova« (premiera).

V soboto, 27. septembra, ob 19.30 / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwietena in Hansa van Manena »Tango za Rahmaninova« (abonma Zaupanja in izven).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
Bazen Bruno Bianchi: razstavi »Nova slovenska fotografija - 2. predstavitev«, in »Photonic Moments«. Razstavi spadata v sklop tržaškega fotografskega festivala "Triestéfotografia".
Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti:»1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: od 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.
Muzej na gradu sv. Justa: od 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Sred-

nji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V galeriji Caracas v Drevoredu 20. septembra, bo na ogled do 16. oktobra razstava z naslovom »Metamorfozi« goriškega slikarja Adriana Velussija. Urnik: vsak dan od 16. do 24. ure.

ŠKEDENJ
Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE
Prosvetni dom: na ogled je skupinska fotografska razstava članov. Pobuda je vključena v mednarodni fotografski festival "Triestéfotografia".

V Bambičevi galeriji, v Proseški ulici 131, bo do 5. oktobra na ogled razstava »Podobe iz mojega čopiča« slikarja Claudia Clarija. Odprta od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN
Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.
V galeriji Kraške hiše je na ogled likovna razstava Štefana Turka »Labirinti«. Razstava bo odprta do 12. oktobra 2008 ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 in od 15. do 17.

DEVIN
Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

SESLJAN
Razstavna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavljajo svoja dela Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA
V Galeriji Kulturnega doma bo na ogled bo do 30. septembra samostojna fotografska razstava Zdenka Vogriča ob njegovi 80-letnici; od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

V Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju bo na ogled bo do 30. septembra fotografska razstava »2_LUOGHI DIVISI / 2_LOČENA KRAJA« v okviru prireditve Spilimbergo Fotografia 2008. Razstavljata Fabrizio Cicconi in Kai-Uwe Schulte-Bunert; urnik razstave: od torka do nedelje od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

LOČNIK
V občinskem središču bo danes, 20. septembra, ob 18. uri odprtje razstave slikarjev kulturnega društva DABLO (Društvo briških likovnih ustvarjalcev) s Šmartnega v priredbi Kulturnega centra Tullio Crali iz Gorice v sodelovanju z občinskim središčem v Ločniku. Razstava bo na ogled do 28. septembra ob delavnikih med 17. in 19. uro, ob sobotah med 10. in 13. uro ter med 17. in 19. uro ob nedeljah med 10. in 13. uro.

ROMANS
V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni moške, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro; informacije na tel. 0481-966904.

CODROIPO (VIDEM)
V Vili Manin bo do 28. septembra na ogled razstava: »Good & Goods - Spiritualità e confusione di Massa«. Urnik: od torka do petka od 9. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER
Na sedežu Banke Koper: do oktobra bo na ogled razstava likovnih del »Geografija spomina« akademske slikarke Klementine Golija.
SEČOVLJE
Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA
Galerija Božidarja Jakca: grafike in ris-

be Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucér), 0038665-6725028.

LOKEV
Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ
Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL
V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kopal«.

V Galeriji pri Valetovih: do 12. oktobra bo na ogled razstava del 3. likovnega srečanja »Jasna - Brje pri Komnu 2008«.

VIPAVA
Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK
Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN
Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene-ma materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA
Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon Poslovnega centra HIT, (Delpinova 7a) do 30. septembra je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; na ogled bo vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL
V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC
Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA
V Galeriji Hest (Židovska ulica 8) bo do 22. septembra na ogled razstava slik Franka Vecchieta. Razstavljena so umetnikova dela iz zadnjega obdobja.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

Slovenski etnografski muzej: do 5. oktobra bo na ogled interaktivna razstava izvirnih glasbenih instrumentov »Zvo-neče mesto EVFONIJA«. Projekt spremlja osrednjo letošnjo razstavo »Zvoki Slovenije - Od ljudskih godcev do Avenikov«.

TRENTA
Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN
Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

VOJSKO
Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik natisne spominski letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 16.00.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Edinost je tokrat pisala o dramskem večeru, ki ga je priredila rojanska čitalnica: »Z Ganglovo dramo 'Sin', ki se je uprizorila v natlačeni dvorani konsumnega društva, je rojanska 'Čitalnica' zopet pokazala lep napredek izlasti na dramatičnem polju. – Igra je precej težavna in komplicirane za male odre in di- letante. Rodbinska drama 'Sin' zahteva predvsem do- brih in izučenih igralnih moči. Vendar jo je 'Čitalni- ca' uprizorila najsrečnejše. Le tako naprej! Naslovno vlogo je igral naš domačin in bivši član tržaškega slo- venskega gledališča, gospod Čotič. Nešteto krat se ga je videlo v raznih vlogah, a moramo priznati, da ka- kor Ciril v 'Sinu' se je povzdignil nad vse prejšnje na- stope. Izvrstna partnerica mu je bila Gražestna gos- pica Lavrenčič, ki je v vlogi 'Helene' pokazala lep ta- lent za dramo. Želeli bi, da bi gojila marljivo zanimanje za Talijo tudi v naprej. Gospa Kjudrova je, kakor ved- no, tudi tokrat rešila častno vlogo Tilke. Istotako sta izvršila pohvalno vloge gospodi Sila in Šmuc. Dru-

ge vloge so bile še nekoliko pomanjkljive, a to, upam, se popravi na reprizi,« je komentirala Edinost. Neki bralec je uredništvu poslal pismu, v ka- terem je opisal neprijetni dogodek, ki se je tokrat pripetil v tržaški trgovini Smolars: »Stopil sem v trgovino s papirjem Smolars. Zahteval sem papirja. Dotični trgovinski pomočnik me je grdo pogledal, ker sem govoril slovenski. Pozval je nekega dru- gega, češ: pojdi sem, tu je un ščavo! To je povdarjal opetovano. V meni je zavrelo in rekel sem na glas, da jaz nisem nikak ščavo, pač pa da so oni ščavi – kajti tako postopanje s kupovalci je surovo in sramotno! Sramota je to, da se tako žali ljudi, ki dajajo trgovini zaslužka. Na to je prišel neki tretji, ki me je vprašal po mo- ji zahtevi, ali je govoril zopet italijanski. Jaz pa sem mu obrnil hrbet in rekel, da v prodajalni, kjer me ža- lijo s ščavom, ne kupim ničesar, a grem tja, kjer mi radi postrežejo, ne da bi me žalili.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

Problem uporabe vinskega naziva Tokaj je bil ak- tualen tudi pred petdesetimi leti. Na osnovi prijave madžarskega podjetja 'MOLINPECS' iz Budimpešte je tržaško sodišče z začasno izvršno razsodbo odredilo, da se lahko naziv Tokaj uporablja izključno za origi- nalna madžarska vina, ki jih pridelajo v okraju Tokaj. Tožba je bila vložena proti nekemu velikemu goriške- mu podjetju, vendar pa velja za vsa lokalna vina, ki so bila znana pod tem nazivom. V izredno obširno do- kumentirani razsodbi tržaško sodišče izjavlja, da se ita- lijanski Tokaj ne more nazivati z originalnim imenom, ker gre za dve različni vini in bi lahko enotni naziv pov- zročil zmešnjavo, ki bi lahko zavedla potrošnike, ki ne znajo s tako lahkoto razlikovati različnih sort vin. »V resnici gre za dve bistveno različnih vrst vina, saj je domači Tokaj belo, trdo namizno vino, medtem ko je madžarski Tokaj sladek in se bliža okusom likerjev. Ven- dar pa kaže, da se bodo tukajšnji proizvajalci pritožili

proti tej razsodbi, za kar imajo nedvomno dokaj raz- logov. Po njihovih trditvah se goji ta trta že od nekdej na obsežnejšem področju Furlanije in Brd in je to vi- no dobro znano. O tem so zbrali obsežno gradivo in so zahtevali, da trgovinska zbornica iz Gorice in zdru- ženje kmetovalcev zbere še obsežnejšo dokumentaci- jo, ki naj bi prepričala sodnike prizivnega sodišča, da imajo pravico imenovati njih vino s tradicionalnim na- zivom. Po teh trditvah naj bi namreč tudi madžarski tokajec izviral iz Furlanije odnosno s področja Čeda- da in naj bi ga v prvi polovici šestnajstega stoletja pre- nesli na Madžarsko. S časom se je trta seveda izpre- menila in je vino postalo popolnoma drugačno. Trgo- vinska zbornica v tej zvezi proučuje stare karte in upa, da se ji bo posrečilo odkriti neki mali potok v goriški pokrajini, ki naj bi se imenoval 'Tokaj' in kjer bi bil eti- mološki vir naziva tako za trto kot nato tudi za mad- žarsko pokrajino Tokaj, kjer sedaj ta trta raste.«

FILMI PO TV

Ponedeljek, 22. septembra, rete 4, ob 16. uri
Delitto perfetto
Režija: Andrew Davis
Igrajo: Michael Douglas, Viggo Mortensen in Gwyneth Paltrow
Steven Taylor že nekaj časa sumi, da ga njego- va dvakrat mlajša žena Emily vara z drugim moškim, a ima za to premalo dokazov. Emily ima resnici na ljubo res izvenzakonsko zvezo z bohemskim slikarjem Davidom Shawom. Ste- ven ukrepa tako, kot bi najbrž radi storili vsi, ki so se kdajkoli počutili prevarane: sestane se z Davidom in mu ponudi visoko denarno na- gradno za Emilyjin umor. Steven zagotovi, da bo nato poskrbel za odstranitev vseh dokazov in da bo torej Davidov ugled ostal neoporečen. Ker pa se pogostokrat dogaja, da je rezultat bi- stveno različen od tistega, kar ljudje pričaku- jejo, se tudi v Stevenovem primeru stvar zasuče nekoliko drugače ...

Ponedeljek, 22. septembra, canale 5, ob 21.10
Il codice Da Vinci
Režija: Ron Howard
Igralci: Tom Hanks, Audrey Tautou, Ian McKel- len, Alfred Molina in Jean Reno
Slavnega strokovnjaka za versko simboliko, profesorja Roberta Langdona neke noči po- kličejo v muzej Louvre, v katerem so umorili kuratorja, ki je za seboj pustil skrivnostno sled simbolov in namigov. Langdonu, ki se bori za lastno preživetje, se pridruži kriptologinja Sophie Neveu. Skupaj odkrijeta serijo osupljivi- vih skrivnosti, ki so skrite v delih Leonarda Da Vincija, vse pa vodijo do skrivne bratovščine, ki varuje starodavno skrivnost, ki je ostala skri- ta dva tisoč let.

Torek, 23. septembra, italia 1, ob 23.15
Sin city
Režija: Frank Miller
Igrajo: Bruce Willis, Mickey Rourke, Benicio Del Toro in Jessica Alba
Frank Miller in Robert Rodriguez sta iztrgala zgodbe Mesta greha naravnost iz stripa. Nato sta s strogim in brezkompromisnim digitalnim na- činom filmanja zlepile enostavne urbane zgod- be o bedakih, zgubah, herojih in prikupnih de-

kletcih na plat- no, ne da bi iz- gubila za trohico njihovega sil- huetnega stri- povskega izgle- da in pretrgane- ga ritma. Vizual- na inovativnost, stilizirana postavitve, odrezani dialogi ter igra svetlobe in sence so osnovne značilnosti filma, ki je pred tremi leti presenetil tudi večšo publi- ko festivala v Cannesu.

Sreda, 24. septembra, La 7, ob 21.10
Point Break
Režija: Kathryn Bigelow
Igrajo: Patrick Swayze, Keanu Reeves in James LeGros
Utah je agent FBI, ki mu dodelijo primer tolpe roparjev, ki deluje v Južni Kaliforniji. Ker je nje- gov bodoči partner prepričan, da so roparji de- skarji, se Johnni odloči vtihotapiti v njihovo dru- ščino. Kmalu spozna Bodhija, ki je pripravljen na- rediti vse, mogoče celo ropati banke. Sčasoma Bodhi vse bolj vpliva na Johnnija, ki postane zas- vojen s svetom deskanja in zabav ter celo stopi v zvezo z Bodhijevim nekdanjim dekletom. Vse bliže rešitvi primera, Johnny izve resnico o Bod- hijevi največji lekciji - za dobro akcijo moraš bi- ti pripravljen plačati visoko ceno.

Petek, 26. septembra, rete 4, ob 23.20
Traffic
Režija: Steven Soderbergh
Igrata: Catherine Zeta Jones in Michael Douglas
Moderni triler pripoveduje o velikih investicijah in še večjih tveganjih trgovanja z ilegalnimi dro- gami, od katerih so nekatere zelo osebne, druge polne spletk in nevarnosti. Javier Rodriguez je mehiški policist, ki skupaj s svojim partnerjem in prijateljem Manolom Sanchezom dela na ameriško - mehiški meji, pod okriljem največjega mehiškega borca pro- ti zločinu, generala Salazara. Javier se sooči z mamljivostjo moči in denarja, ki se ji v začet- ku uspeva upirati. Vendar se skupaj z Mano- lom kmalu znajde ujet v mreži korupcije, kar vodi do brezizhodne situacije. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

						SESTAVIL LAKO	NEKDANJI SPLITSKI KOŠARKAR SOLMAN	NAJVIŠJI VRH PIRENEJEV	POKOL LJUDI, KLANJE, MORIJA	GRŠKI MATEMATIK	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	LEPOTILNE POMADE	NOTRANJA VRHNIKA V MEZGOVIN- CAH IN ZILAH	ŠTEVILO TISKANIH IZVODOV	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	ALOJZ TUL	ORGAN ZA VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA	STARI GERMANI	SIROTA, UBOŽEC	BELGIJSKI PEVEC ITALIJAN- SKEGA RODU	JAPONSKA PRESTOLNICA
						SAHOVSKA FIGURA					ANGL. REZI- SER RUSSELL				PRIPRAVA, STROJ						
						VRH V HIMALAJI									SPAN. MESTO RUDNIK KROMA PRI KAVADARCHI						
						ZENSKA, KI RADA JE ZIVALSKO HRANO										NI DESNIČAR					
						PRVOTNI PREBIVALEC APENINSK. POLOTOKA					NEM. REVO- LUCIONAR (JOSEF)					MUSLIMANSKI UČENJAKI					
						SPORTNICA Z ZOGO													KOLO BREZ SOGLASNIK.		
						ZIDARSKA ŽILICA	SENČENJE	NAJMANJSE ŠTEVILO DAVEK V STA- RI AVSTRIJI				NEKDANJI ITALJANSKI SMUČAR (IVANO)								DRZEN POMORSČAK	POPOLNA ZMEDA
												HISNI BOG PRI RIMLJANIH				ČESKI SKLADATELJ PREB. GRŠKE POKRAJINE					
						FOTO KROMA	KAR SE ZGODI	POTREBA PO HRANI	NEKDANJI ITALJANSKI KOLESAR (VITTORIO)	GRMIČASTA RASTLINA DENAR V KOREJI		JOŽE KOREN		NEZNANI LETEČI PREDMET	PRITISK	ITALJANSKO MESTO OB JADRANSKEM MORJU	ANTON ASKERC ULRICH MORHART		TROPSKA PAPIGA OTROŠKA ZABAVA		
						ŠPORTNIK KOT PETER MANKOC						ITALJANSKI ČASNIKAR MONTANELLI	RAČUNALNI- SKI SISTEM TRGOVSKI ZASTOPNIK					STENMARK ZA PRIJATELJE NEODPOR- NOST			
						VODJA BOŠANSKIH SRBOV KARADŽIČ				"OČE" JAME- SA BONDA LENNONOVA VDOVA									SREDIŠČE VRTENJA OPERA PIETRA MASCAGNIJA		
						PRAVOSLAV- NE SVETE PODOBE				AMERIŠKA PISATELJICA FIGURA PRI CETVORKI			FRANCOSKA DESNICARSKA ORGANIZAC. BIKOV GLAS			SLOVENSKI KOLESAR (PRIMOŽ) GLAS, ZVOK					RT NA JUGU ŠPANIJE
						NIZOZEMSKI SLIKAR (ANTHONIS)				HERIN LJUBIMEC				ČOLN Z DVOJNIM TRUPOM KOFI ANAN							
															NEKDANJI KENIJSKI ATLET (HENRY)				ITALJANSKA PEVKA ZANICCHI		
						VULKAN NA SICILII				AKTIVNI GLAČOLSKI NACIN											
															SLOVENSKI PESNIK IN ESEJIST (FRANCE)				OKROGLO ŠTEVILO		
						DOLG LETALSKI NAPAD															

SLOVARČEK - ALŠAR = rudnik kroma v Makedoniji • EDALINI = italijanski smučar • MOLL = nemški revolucionar (Josef) • NAO = rt na jugu španije • MOR = nizozemski slikar • RONO = kenijski atlet • VON = denar v Koreji

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40

Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25

Pesem mladih 2008: Mladinski pevski zbor nižje srednje šole Igo Gruden - Nabrežina

20.30

TV Dnevnik, sledi Utrip evangeli-ja

23.00

Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10

Nad.: Incantesimo

6.30

Aktualno: Sabato & Domenica

9.30

Aktualno: Settegiorni

10.20

Aktualno: Aprirai

10.40

Nan.: Un ciclone in convento

11.30

Aktualno: Occhio alla spesa

12.00

Aktualno: La prova del cuoco

13.30

Dnevnik

14.00

Aktualno: Lineablu

15.30

Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta

16.15

Dok.: Dreams Road

17.00

Dnevnik in vremenska napoved

17.15

Aktualno: A Sua immagine

17.45

Dok.: Passaggio a Nord Ovest

18.50

Kviz: L'eredità

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.35

Kviz: Affari tuoi

21.30

Variete: Volami nel cuore

23.50

0.25 Nočni dnevnik

23.55

Aktualno: Applausi

Rai Due

6.10

Aktualno: Tg2 Eat Parade

6.20

Aktualno: L'avvocato risponde

6.30

Aktualno: Inconscio e Magia

6.45

Variete: Mattina in famiglia

10.15

Aktualno: Sulle vie di Damasco

10.45

Aktualno: Quello che

11.25

Aktualno: Aprirai

11.35

Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00

Dnevnik

13.25

Šport: Dribbling

14.00

Scalo 76 (vodita M. Maionchi, F. Facchinetti)

17.00

Aktualno: Sereno variabile

18.00

Dnevnik in vremenska napoved

18.10

Nan.: The District

18.50

Resničnostni šov: L'isola dei famosi

20.00

Risanke

20.25

Žrebanje lota

20.30

Dnevnik

21.05

Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti

22.40

Nan.: The 4400

23.30 Šport: Sabato sprint
0.15 Nočni dnevnik

Rai Tre

7.00

8.45 Risanke

8.00

Variete: Il videogiornale del Fantabosco

9.00

Aktualno: Tv talk

10.30

Aktualno: Magazzini Einstein - Lo spettacolo della cultura

11.00

Aktualno: ApriRai

11.10

Nan.: Giardini e misteri

12.00

Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved in rubrike

12.55

Dok.: Correva l'anno

14.00

Deželne vesti in vremenska napo-ved in rubrike

14.50

Aktualno: Tgr 60° Prix Italia

15.00

Aktualno: Tgr Speciale Levante

15.30

Šport: Sabato sport

18.10

Šport: 90° Minuto, serie B

19.00 Deželne vesti in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Dok.: Ritratti
21.05 Dok.: Ulisse: il piacere della sco-perta
23.10 Deželni dnevnik
23.30 Aktualno: Un giorno in pretura
0.30 Nočni dnevnik

Rete 4

6.00

Dnevnik - Pregled tiska

6.15

Nan.: Vita da strega

7.20

Nan: Quattro piccole donne

9.30

Nan.: Le storie della Bibbia

11.30

14.50 Dnevnik in prometne vesti

11.40

Aktualno: Fornelli d'Italia

12.40

Aktualno: Pianeta mare

13.30

Dnevnik in vremenska napoved

14.00

Aktualno: Popoldanski Forum

15.00

Film: Perry Mason

17.00

Nan.: Psych

18.00

Aktualno: Donnavventura

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

19.35

Nan.: Renegade

20.35

Nan.: Walker Texas Ranger

21.30

Nan.: Criminal Intent

23.30

Šport: Guida al campionato

Canale 5

6.00

Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik

8.50

Aktualno: Loggione

10.10

Film: Storia di noi due (dram., ZDA, '99, r. R. Reiner, i. B. Willis, M. Pfeifer)

13.00

Dnevnik, okusi in vremenska na-poved

13.40

Film: Be My Baby (kom., ZDA, '06, r. B. Olson, i. R. Ashton, B. Hutzler)

15.30

Aktualno: Tutti i colori della cro-naca (v. S. Toffanin)

18.50

Kviz: Chi vuol essere milionario

20.00

Dnevnik in vremenska napoved

20.30

Variete: Veline

21.10

Variete: C'e' posta per te (v. M. De Filippi)

1.00 Nočni dnevnik

Italia 1

6.10

Nan.: Zanzibar

6.55

Risanke

10.45

Nan.: H2O

11.20

Nan.: Piu' forte ragazzi

12.25

Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.40

Nan.: La vita secondo Jim

14.05

Film: Crossroads (kom., ZDA, '01, r. T. Davis, i. B. Spears)

16.00

Film: Popstar (kom., ZDA, '05, r. R. Gabai, i. A. Carter)

18.00

Nan.: A casa di Fran

18.30

0.05 Dnevnik in vremenska napoved

19.05

Film: Il professore matto (kom., ZDA, '96, i. E. Murphy)

21.10

Film: Missione tata (kom., ZDA/Kan., '04, r. a. Shankman, i. V. Diesel)

23.05 Film: The river wild - Il fiume del-la paura (tril., ZDA, '95, r. C. Han-son, i. M. Streep, K. Bacon)
1.15 Dnevnik - Studio sport

Tele 4

7.00

8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.00, 1.30 Dnevnik

7.15

17.00 Risanke

8.10

Pregled tiska

8.50

Operetta, operetta

10.30

Nan.: Don Matteo 4

10.55

Nan.: Fontamara (r. C. Lizzani, i. M. Placiso, I. De Benedetto)

12.05

Klasična glasba

12.35

Aktualno: L'ape regina

12.50

Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

14.20

Aktualno: Lavoro donna

15.15

Il meglio di 1x1, giovani a con-fronto

19.00

Aktualno: A.com Automobilissima

20.05

Aktualno: Campagna amica

20.30

Deželni dnevnik

20.55

Film: Il ritratto di Jennie (r. W. Die-terle, i. J. Jones, J. Cotten)

22.35

Inf. odd.: Eventi in provincia

22.55

Aktualno: Qui Tolmezzo

23.35

Nan.: Police rescue

La 7

9.20

Aktualno: L'intervista

9.50

Dok.: Animal treasure

10.30

Film: Bandito si... ma d'onore (kom., Fr./It., '62, i. L. De Funes)

12.30

Dnevnik in športne vesti

13.00

Nan.: In tribunale con Lynn

14.00

Nan.: Jack Frost

16.00

Motociklizem: **Superbike, Super-pole, Velika nagrada Italije**

17.15 Film: Base artica Zebra (pust., ZDA, '68, r. J. Sturges, i. E. Bor-gnine)
20.00 1.10 Dnevnik
20.30 Dok.: Big Game
21.10 Nan.: Miss Agathe con lei non si scherza
23.05 Film: Corri uomo corri (western, It., '68, r. S. Sollima, i. T. Milian)

Slovenija 1

7.00

Zgodbe iz školjke (pon.)

7.40

Iz popotne torbe

8.00

Pod klobukom

8.40

Risana nan.: Smrkci

9.10

Kino Kekec

10.45

Polnočni klub (pon.)

12.00

Tednik (pon.)

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.30

Nan.: Berlin, Berlin

14.20

Film: Neskončno obzorje

15.55

O živalih in ljudeh

16.10

Labirint

17.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

17.15

Ozare, sledi Sobotno popoldne

17.30

Na vrtu

17.50

Popolna družina

18.05

Z Damijanom

18.40

Risanka

19.00

Dnevnik, vremenska napoved, Utrip in športne vesti

20.00

Nad.: Foylova vojna

21.40

50 let televizije

22.40

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

23.15

Nad.: Svitanje

0.00

Film: Mandžurski kandidat

Slovenija 2

6.30

1.15 Zabavni infokanal

10.55

Tv prodaja

11.25

Skoz čas

11.35

Dok. nan.: Afna Friki

13.40

Glasbeni spomin z Borisom Kopi-tarjem

15.55

Posnetek opere

18.00

Film: Oporoka

19.20

Nogometni magazin

20.00 Nogomet: tekma lige Telecom
22.00 Bleščica
22.30 Slovenski magazin
22.55 Sobotno popoldne

Koper

13.45

Dnevni program

14.00

Čezmejna TV - TGR FJK - dežel-ne vesti

14.20

Euronews

14.30

Arhivski posnetki

15.15

Tv nanizanka

16.15

Avtomobilizem

16.30

Globus

17.00

Vesolje je...

17.30

Glasb. oddaja: Fuori servizio

18.00

Brez meje (program v slovenskem jeziku)

18.35

Vremenska napoved

18.40

Primorska kronika

19.00

22.00, 0.15 Vsedanes - TV dnevnik

19.25

Verska oddaja: Jutri je nedelja

19.40

Odmev

20.10

Potopisi

20.40

Srečanje z...

21.15

Mediteran Festival: Russkaja

22.15

Športna oddaja

23.45

Slovenski magazine

0.30

Čezmejna TV - Tv dnevnik v slo-venskem jeziku

Tv Primorka

11.00

Dnevnik, kultura in vremenska na-poved

11.30

23.30 Videostrani

18.00

Mladinski kviz

18.45

Mladi@-a+e... (pon.)

19.25

Settimana Friuli

19.55

EPP

20.00

Duhovna misel

20.15

Tedenski pregled

20.30

Spomini borcev

21.30

Kultura

22.00

Spoznajmo jih (pon.)

23.00

Med Sočo in Nadižo (pon.)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar ; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Sonja Amf: prič-evanje - 1. del; 9.45 Poletne melodije; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert; 11.20 Glasba za vsakogar; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Sobotni mix; sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in dežel-na kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poro-čila in kulturna kronika; 17.10 S tekmo-valnih odrov; 18.00 Mala scena; 19.20 Na-povednik, sledita Večerni list in Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poro-čila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Po-letna Sobotna in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Predstavljamo dogodek; 10.45 Na-mig za nedeljski izlet; 12.00 Kulinarični ko-tiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.45 Du jes?; 16.20-19.00 Sms; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Soočenje pred DZ volitvami; 20.30 Legende; 22.30 Podzemlje: metal, underground, hardco-re, punk... zvoki.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pe-sem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Vip manie; 9.33 Sobotna z vami; 10.00 Beatles for ever; 10.35 Prosa; 11.00 Smash, svet mladih; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne informacije, dne-vnik; 13.00 Doma pri...; 13.33 Pesem ted-na; 14.00 Slot parade - New entry; 14.35 Glasbena oddaja; 15.00 Sigla single; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Ex-tra extra extra; 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 20.00 Smash; 21.00 Radio Capodistria zvečer; 22.00 So-bota z vami; 22.30 Italo heroes; 23.00 In orbita; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Po-ročila; 6.45 Pregovor je odgovor; 7.00 Ju-tranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vre-menska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 So-botna raglja; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30 Vonj po...; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski mozaik; 18.15 Sladkosled; 19.00 Dnevnik; 19.45

Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni večer; 21.30 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dne-va; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 6.45, 8.25 Vre-menska napoved; 8.45 Kulturne priredi-tve; 9.15 Na val na Šport; 9.35 Popevki ted-na; 11.15 Zapis iz močvirja; 13.00 Danes ob 13-ih; 13.30 Napoved sporeda; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 17.40 Športna oddaja; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panopti-kum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Odda-ljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spo-minčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Gremo v kino; 14.25 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Baletna glasba; 17.00 Recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 V podvečer; 20.00 Giacchino Rossini: Emione; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakciji:

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva:

Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)

Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

C

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Ob koncu tedna bodo nad našo deželo pritekali severovzhodni višinski tokovi, ki pa bodo od sobote zvečer spet bolj vlažni.

Nad zahodno in osrednjo Evropo prevladuje območje visokega zračnega pritiska, nad vzhodno Evropo pa je v višinah obsežno jedro hladnega in vlažnega zraka. Nad naše kraje doteka s severovzhodnimi vetrovi razmeroma hladen in bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.50 in zatone ob 19.06.
Dolžina dneva 12.16.

BIOPROGNOZA

Danes bo vreme najbolj občutljivim ljudem povzročalo vremensko pogojene težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo okrepljeni. Težave bodo pogostejše v celinskem delu države.

MORJE

Morje razgibano, temperatura morja 21,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 14	2000 m	 2
1000 m	 9	2500 m	 0
1500 m	 4	2864 m	 -1

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.20 najvišje 8 cm, ob 6.04 najnižje -11 cm, ob 12.49 najvišje 36 cm, ob 20.07 najnižje -31 cm.
Jutri: ob 13.10 najvišje 24 cm, ob 22.21 najnižje -25 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Prevladovalo bo delno jasno vreme. Popoldne pa se bo oblačnost povečala in zvečer bo že oblačno vreme. Verjetnost padavin pa bo majhna. Ob morju bo pihala burja, ki bo podnevi šibkejša, ponoči pa močnejša.

V zahodnih krajih bo delno jasno z občasno zmerno oblačnostjo. Drugod bo pretežno oblačno in večinoma suho. Burja na Primorskem se bo nekoliko okreplila, prav tako severovzhodni veter predvsem na Štajerskem in v Prekmurju. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 8, ob morju okoli 11, najvišje dnevne od 13 do 16, na Primorskem do okoli 20 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo prevladovalo spremenljivo vreme, ob morju bo pihala v glavnem zmerna burja, občasno tudi močnejša. Maksimalne dnevne temperature bodo kar nizke za to obdobje.

Jutri bo na zahodu zmerno, drugod pretežno oblačno, na vzhodu lahko pade kakšna kaplja dežja. Na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja. Tudi v ponedeljek se vreme še ne bo kaj dosti spremenilo, le veter bo oslabil.

DOPIS IZ PARIZA - Nekaj misli o vprašanju Romov

Na robu mest, na robu Evrope

Napadi na romska naselja. Prepo-vedali vstop romskim otrokom v šolo. Popis Romov v Italiji. Prstni odtisi. Revščina. Nepismenost. Sovraštvo... V Evropi je okoli 12 milijonov Romov. Živijo na robu mest, brez elektrike, brez kanalizacije, kjer prevladuje nepismenost, brezposelnost, kjer je otroška umrljivost višja in življenjska doba krajša kot pri »normalnih« Evropejcih. Živijo na robu družbe, na robu možnega. Oblasti se zanje ne zanimajo. In tako te »drugačne« ločuje vse večji prepad.

Prvi Romi so prišli v Evropo v 14. stoletju. Šesto let ni dovolj, da postaneš »Evropec«? Sicer že od vsega začetka jih domačini niso marali: preveč so različni, tako pravi vseh norm, ki so oklepale ostale. To so tisti »drugi«, ki se pojavljajo na zabavah (med tradicionalne romske poklice sodijo glasbeniki, žonglerji...). In to so tisti »drugi«, ki so jih krivili za vse zlo. Seveda, ko je kaj narobe, so grešni kozel »drugačni«. No, za Rome je itak znano, da »imajo krajo in brezdele v krvi«. Kot da bi šlo za genetsko podedovano zna-

čilnost. Ni tako dolgo, kar je je nacizem govoril o višjih in nižjih rasah...

Evropa se je zgražala nad italijansko politiko do Romov, predvsem glede popisa in jemanja prstnih odtisov. Toda ali je drugje kaj drugače? V Franciji, v državi, kjer je na vsaki uradni palači vklesano »liberté, égalité, fraternité« (svoboda, enakost, bratstvo) ni nič bolje. Emarginacija, nepismenost in brezposelnost so pri Romih nekaj običajnega. Pred dnevi so dokončno podrl nomadsko naselje v Val d'Oise, iz katerega so pred nekaj meseci spodili Rome. Mediji niso posvetili novici veliko pozornosti, le dnevnik Parisien je novico zabeležil v zakotnem zapisu. Saj, koga pa to zanima! Zakaj bi zapravljali besede. Zakaj bi zapravljali besede za tiste, ki so izgubili streho. In niti pomembno, da izgnani Romi niso dobili drugega stanovanja. Tudi v Franciji so Romi trn v peti in stvari so se v zadnjih letih še poslabšale. Po padcu komunizma je prišel nov val Romov iz Romunije, ki je še zaostрил odnose. Večina evropskih Romov namreč živi v vzhodni Evropi, kjer

je komunizem zatiral njihovo kulturo, toda brzdal je tudi sovraštvo. To pa je počilo po padcu železne zavese. V upanju na boljše razmere so se mnogi odločili za Zahod, kjer pa se sanje o boljšem življenju niso uresničile.

Toda zakaj se Romi tako težko vključijo v evropsko družbo? Priča smo kru-

temu začaranemu krogu. Ker so neizobraženi, Romi lahko dobijo le najskromnejša dela, tista, ki jih nihče ne mara. In če takšnega dela ni, jim vedno ostaja beračenje. In čemu naj bi se potemtakem šolali? Največji problem je revščina: za mnoge je problem že nakup para čevljev, kaj šele da bi si privoščili šolske po-

trebščine. In ne nazadnje jim okolje vse-kakor ni v pomoč. Večkrat šola odkloni otroka, ker nima urejenih papirjev, ali ker »normalni« starši zagrozijo, da bodo umaknili svoje otroke. Že kot otroku je Romu jasno, da je »drugačen«...

EU si je zadala cilj, da bo rešila romski problem. Leta 2005 je nakazala subvencije za različne projekte (stanovanja, izobrazba, zdravstvo itd), toda tudi tokrat se je denar izgubil v birokratskem aparatu, ki je pripomogel k nastanku bogate elite, medtem ko večina Romov živi v vedno večji revščini. Vse je odvisno od iniciative posameznikov.

V dobi tehnologije in interneta mobilnost ni problem, ne za delo, ne za šolanje. Poleg tega je večina evropskih Romov stalno naseljena. Toda vseeno ostajajo na robu družbe. Preveč so različni. Sami smo prevzeli to dediščino diskriminacije, ne da bi se vprašali, zakaj. V Slo-varju slovenskega knjižnega jezika pod geslom »cigan« še najdemo razlago - malopridnež. Čas je, da bi to spremenili.

Jana Radovič

L'AGRARIA

AGRONOM GIORDANO RIOSA

Več kot dvajset let izkušenj zagotavljajo najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

SVETOVANJE IN SERVIS

Semena, krma, fitokemija, enologija
ornitologija, plastika
vse za vrtnarstvo in hortikulturo

MOTOKULTIVATOR

MOTORNIA KOSILNICA
od 55,00 € in od 150,00 €

MOTORNIA ŽAGA
od 89,00 € in od 150,00 €

MOTORNIA TLAČILKA
od 300,00 €

PLINSKI ŽAR
od 110,00 €

ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO
od 49,00 € in od 345,00 €

SEŠALNIK PUHALNIK ZA LISTJE
od 57,00 €

PARKOVNI TRAKTOR Z MOTORJEM HONDA
od 1.500,00 €

PREKOPALNIK
od 295,00 €

AGREGAT
od 177,00 €

MOTORNIA KOSA
od 149,00 €

VISOKOTLAČNI ČISTILNIK
od 118,00 €

BIO DROBILNIK
od 160,00 €

REZALNIK LESA
od 280,00 €

2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

Državna cesta 14, le 500 m po mostu na Soči • Papariano di Fiumicello (UD), Tel. in faks 0431 968658 - Zaprto ob nedeljah in ponedeljkih